

Letno poročilo Agencije za energijo
za leto 2015

Uvod	4
Povzetek	6

POSLOVNO POROČILO

1 SPLOŠNI DEL	9
1.1 Organiziranost Agencije za energijo	9
1.2 Razvojni program agencije	10
1.3 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje	10
2 POSEBNI DEL	12
2.1 Zakonske in druge pravne podlage	12
2.1.1 Naloge in pristojnosti agencije	12
2.1.2 Podzakonski akti	12
2.1.3 Izdajanje splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil	13
2.1.4 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije	14
2.2 Cilji agencije	15
2.2.1 Dolgoročni cilji agencije	15
2.2.2 Letni cilji agencije	15
2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije	15
2.3.1 Reguliranje omrežnih dejavnosti	15
2.3.1.1 Ekonomska regulativa področja električne energije	15
2.3.1.2 Obratovanje in razvoj prenosnega in distribucijskega sistema električne energije	18
2.3.1.3 Ekonomska regulativa področja zemeljskega plina	21
2.3.1.4 Obratovanje in razvoj prenosnega in distribucijskega sistema zemeljskega plina	25
2.3.1.5 Reguliranje cene toplote	27
2.3.1.6 Toplota in drugi energetski plini	29
2.3.1.7 Vrednotenje projektov skupnega interesa energetske infrastrukture EU	30
2.3.2 Zagotavljanje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom	30
2.3.3 Spodbujanje proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom	31
2.3.3.1 Deklaracije za proizvodne naprave in podpore za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov in v soproizvodnji z visokim izkoristkom	31
2.3.3.2 Določitev prispevka za zagotavljanje podpor	32
2.3.3.3 Napoved položaja proizvodnih naprav	32
2.3.3.4 Poročanje o doseženih sprejetih nacionalnih okvirnih ciljih rabe elektrike	33
2.3.3.5 Nadzor nad imetniki deklaracij in prejemniki podpor	33
2.3.4 Učinkovita raba energije	33
2.3.4.1 Doseganje ciljnih prihrankov energije pri zavezancih	33
2.3.4.2 Spremljanje in nadzor nad izvajanjem energetskih pregledov velikih družb	34
2.3.5 Nadzor nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom	34
2.3.5.1 Izvajanje monitoringa energetskih trgov	34
2.3.5.2 Pravila delovanja trga z električno energijo	36

2.3.6	Spremljanje in spodbujanje razvoja trga z energijo	36
2.3.6.1	Pametna omrežja in napredna merilna infrastruktura	36
2.3.6.2	Elektromobilnost	37
2.3.6.3	Izmenjava podatkov na energetske trgu	38
2.3.7	Nadzor nad zakonitostjo dela izvajalcev energetskih dejavnosti	38
2.3.8	Varstvo pravic odjemalcev	39
2.3.8.1	Reševanje sporov	39
2.3.8.2	Odločanje o pritožbah	40
2.3.8.3	Skupna kontaktna točka	40
2.3.8.4	Zagotavljanje informacij gospodinjskim in malim poslovnim odjemalcem	40
2.3.9	Mednarodne dejavnosti agencije	41
2.3.9.1	Mednarodne obveznosti po zakonodaji EU	41
2.3.9.2	Druge mednarodne obveznosti in oblike mednarodnega sodelovanja	42
2.3.10	Skupne dejavnosti	42
2.3.10.1	Upravljanje s kadrovskimi viri	42
2.3.10.2	Informacijski sistem in zagotavljanje storitev IKT	43
2.3.10.3	Odnosi z javnostmi	45
2.3.10.4	Sodelovanje na strokovnih srečanjih	46
2.4	Doseganje zastavljenih ciljev	47
2.4.1	Opisni in fizični kazalniki	47
2.4.2	Finančni kazalniki	47
2.4.3	Ocena gospodarnosti in učinkovitosti	50
2.4.4	Notranji finančni nadzor	50
2.4.5	Učinki dela agencije na druga področja	51

RAČUNOVODSKO POROČILO

3	BILANCA STANJA	53
4	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	54
5	PRILOGE K RAČUNOVODSKIMA IZKAZOMA	55
5.1	Priloge k bilanci stanja	55
5.1.1	Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	55
5.1.2	Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil	56
5.2	Priloge k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	57
5.2.1	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka	57
5.2.2	Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov	58
5.2.3	Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov	59
5.2.4	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti	59
5.3	Pojasnila računovodskih izkazov	60
5.3.1	Računovodske usmeritve	60
5.3.2	Pojasnila bilance stanja	64
5.3.3	Pojasnila izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	66
6	REVIZORJEVO POROČILO	68

Uvod

Agencija za energijo je nacionalni energetske regulativni organ Republike Slovenije, ki usmerja in nadzira izvajalce energetskih dejavnosti na področju elektrike in zemeljskega plina ter opravlja z zakonom določene naloge reguliranja izvajalcev energetskih dejavnosti na področju toplote in drugih energetskih plinov.

Letno poročilo Agencije za energijo (v nadaljevanju agencija) zajema celovit pregled dela v letu 2015. Sestavljeno je iz poslovnega poročila, ki zajema vsebinski opis izvedbe nalog, ter iz računovodskega poročila. K programu dela in finančnemu načrtu agencije za leto 2015 je Državni zbor Republike Slovenije dal soglasje 4. marca 2015. Delež cene za uporabo omrežij, iz katerega se financira delovanje agencije, je potrdila še Vlada Republike Slovenije s sklepom na seji 24. junija 2015. Zaradi pozno odobrenih dodatnih finančnih sredstev in s tem izvedbe novih zaposlitev je agencija nekatere naloge v letu 2015 izvajala v omejenem obsegu oziroma se je njihova izvedba prenesla v leto 2016.

V začetku leta 2015 je bil največji poudarek dan pripravi in sprejemanju splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, saj se je iztekalo prehodno obdobje po Energetskem zakonu, v katerem je bilo treba posodobiti splošne akte ali pripraviti akte v skladu z novimi zakonskimi nalogami. V nadaljevanju leta pa so bili izdelani splošni akti za določitev novih regulativnih okvirov za obdobje 2016–2018 za prenosna in distribucijska omrežja električne energije in zemeljskega plina. Na njihovi podlagi so bile do konca leta izdane odločbe oziroma soglasja o regulativnem okviru in tarifnih postavkah omrežnine za navedeno obdobje.

V postopkih priprave splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil so bile izvedene javne obravnave, v katerih je agencija sprejemala pripombe in predloge zainteresirane javnosti, ki jih je tudi objavila na svoji spletni strani, saj je želela predloge novih ukrepov in pogojev določiti na pregleden način, ki vključuje posvetovanje in sodelovanje z zainteresirano javnostjo in udeleženci trgov. Z navedenim agencija sledi svojim usmeritvam, da so temelj odločitev pregledni postopki in da pri sprejemanju odločitev v največji možni meri upošteva mnenje zainteresirane javnosti.

Agencija je izvajala obsežne naloge s področij ekonomske regulative, obratovanja in razvoja elektroenergetskih omrežij ter omrežij zemeljskega plina in toplote. Poudarek je bil na novih nalogah, ki so bile agenciji naložene z EZ-1, zajemajo pa predvsem: zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom, reguliranje toplote in drugih energetskih plinov, potrjevanje naložbenih načrtov operaterjev sistema, nadzor nad zakonitostjo dela izvajalcev energetskih dejavnosti, nadzor energetskega trga, certificiranje operaterjev prenosnih sistemov, pristojnosti na področju učinkovite rabe energije in skrb za odjemalce.

Velik je tudi obseg mednarodnih obveznosti na ravni EU, ki je v letu 2015 predstavila strategijo Energetske unije. Del te strategije je tudi popolnoma integriran notranji energetski trg, kar terja skupna prizadevanja evropske agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev ACER in združenja regulatorjev CEER, v delovanje katerih je agencija vpeta na mednarodnem področju. Agencija se je redno udeleževala sestankov odbora regulatorjev ACER in generalne skupščine CEER.

V letu 2015 je agencija realizirala 94,5 odstotka načrtovanih prihodkov in 86,9 odstotka načrtovanih odhodkov ter po načelu denarnega toka ustvarila presežek prihodkov nad odhodki 245.511 evrov. Najpomembnejši vir prihodkov so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij. Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij so bili realizirani v vrednosti 2.169.686 evrov (od načrtovanih 2.125.070), prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 730.955 evrov (od načrtovanih 956.400), kar je skupaj 99 odstotkov vseh prihodkov. Preostali odstotek prihodkov agencije se nanaša na ostale nedavčne prihodke, prihodke od uporabe sistema EECS, prihodke od prodaje opreme, izločene iz uporabe, ter prejeta sredstva ACER iz naslova povračil potnih stroškov zaposlenih.

Po načelu nastanka poslovnega dogodka je agencija v letu 2015 ustvarila presežek prihodkov nad odhodki 241.203 evre, ki bo skladno s prvim odstavkom 402. člena EZ-1 izločen v rezerve agencije. Od tega se bo za 50.097 evrov povečala minimalna rezerva agencije, da bo dosežena njena, s sklepom agencije določena vrednost, ki mora biti trajno zagotovljena, razlika nad višino minimalnih trajnih rezerv v vrednosti 191.106 evrov pa bo, skladno z drugim odstavkom 402. člena EZ-1, uporabljena za financiranje agencije.

Program dela je predvideval 12 novih zaposlitev. Agencija je zaradi pozne potrditve finančnega načrta pričela z razpisi za nove zaposlitve šele sredi leta. Do konca leta je bilo realiziranih šest novih zaposlitev in potrjeni sta bili še dve s časom nastopa v začetku leta 2016. Štirje razpisni postopki so bili ob zaključku leta še v izvajanju, predvsem zaradi težav pri izpolnjevanju visokih strokovnih zahtev pri nekaterih delovnih mestih.

Agencija je v letu 2015 učinkovito opravila zadane naloge in dosegla načrtovane cilje. Čeprav je imela na nekaterih področjih kadrovske težave, ki so se razreševale v drugi polovici leta, so bile vse najpomembnejše naloge uspešno opravljene.

Duška Godina, univ. dipl. prav.,
direktorica

Povzetek

Poslovno poročilo v splošnem delu opisuje organiziranost agencije, njene organe, razvojni program in vlogo agencije. Posebni del v začetnih poglavjih opisuje zakonske podlage delovanja ter naloge in cilje agencije, v nadaljevanju pa so predstavljeni opravljeno delo in dosežki agencije v letu 2015. Naloge so opisane po vsebinski strukturi, v kateri so pri vsaki nalogi navedeni namen in cilji, izvedene ključne naloge oziroma dejavnosti, rezultati in doseženi učinki. Računovodski izkazi s prilogami in pojasnili so podrobneje obravnavani v računovodskem poročilu, ki mu je priloženo tudi revizorjevo poročilo.

V letu 2015 je bilo sprejetih 16 splošnih aktov za izvrševanje pooblastil in štiri spremembe aktov. Izvedenih je bilo 12 javnih obravnav splošnih aktov z obravnavo in objavo pripomb. Poleg tega je bilo izdano soglasje k enemu splošnemu aktu izvajalca energetske dejavnosti in k šestim pravilom za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti.

Na področju ekonomske regulative je agencija nadzirala izvajanje veljavnega regulativnega okvira za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina ter ugotavljala odstopanja za preteklo leto. Agencija je z ekonomsko regulativo v postopku ugotavljanja odstopanj odjemalcem električne energije in zemeljskega plina zagotovila, da se stroškovna neučinkovitost operaterjev v letu 2014 ne bo odražala v tarifah za omrežnino. Izvedena je bila obsežna naloga izdelave novih omrežninskih metodologij in s tem določitev novih regulativnih okvirov za obdobje 2016–2018 za prenosna in distribucijska omrežja električne energije in zemeljskega plina.

Obsežne so bile naloge na področju obratovanja in razvoja prenosnih in distribucijskih omrežij. Agencija je uveljavila metodologiji za pripravo in ocenitev naložbenega načrta operaterja prenosnega sistema in operaterjev distribucijskih sistemov zemeljskega plina.

Na področju električne energije je agencija odločala o soglasjih k zaprtim distribucijskim sistemom in o dovolitvi izjem v zvezi z določanjem omrežnine v teh sistemih. Določila je imenovanega operaterja trga, določala načine dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti in obravnavala sistemsko obratovalna navodila za prenosno omrežje, h katerim izda soglasje. Agencija je spremljala vse dimenzije kakovosti oskrbe z električno energijo (neprekinjenost napajanja, komercialna kakovost in kakovost napetosti) ter izdelala in objavila Poročilo o kakovosti oskrbe z električno energijo za leto 2014.

Na področju zemeljskega plina je agencija izdala akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za prenosni in distribucijski sistem in dala soglasje k sistemskim obratovalnim navodilom operaterja prenosnega sistema, imenovala je pripravljavca prognoz v območju izravnave plinskih omrežij v Sloveniji, izdajala je soglasja k povezanim distribucijskim sistemom in odločala o soglasjih za pridobitev statusa zaprtega distribucijskega sistema. Na področju kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom je zastavila enotno spremljanje in vključila kakovost oskrbe v metodo reguliranja.

Agencija ima odgovornost pristojnega organa za zanesljivo oskrbo z zemeljskim plinom. Na tem področju je posodobila Preventivni načrt ukrepov in Akt o načrtu za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom ter spremljala izvedbo stresnih testov, ki so se izvajali na ravni EU.

Na področju toplote je bila sprejeta metodologija za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje. S tem je bila vzpostavljena podlaga za regulacijo cen toplote. Agencija je spremljala in analizirala poslovanje zavezancev za regulacijo in izdala eno soglasje k izhodiščni ceni toplote. Izvedla je analizo cen toplote za namen ogrevanja prostorov in izdala akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem toplote. Pred koncem leta je skladno s predpisanimi roki prejela 51 zahtev za soglasje k izhodiščnim cenam toplote.

Na področju spodbujanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije (v nadaljevanju OVE) in v soproizvodnji toplote z visokim izkoristkom (v nadaljevanju SPTE) je agencija izdala 931 deklaracij za proizvodne naprave, od tega je bilo le 78 deklaracij za nove proizvodne naprave, ki se prvič vpisujejo v register. Večina deklaracij je bila izdana za proizvodne naprave, ki so že vpisane v register deklaracij (petletno obdobje veljavnosti deklaracij). Izdala je 118 odločb o dodelitvi podpore proizvajalcem za nove proizvodne naprave, 109 odločb o dodelitvi podpore pa je bilo izdanih proizvajalcem, katerih proizvodne naprave so že bile uvrščene v sistem podpor. Pri teh je prišlo do sprememb, ki zahtevajo ponovno odločanje o podpori. V letu 2015 je bilo izdanih tudi za 3896 GWh potrdil o izvoru, ki so bila prek mednarodnega sistema EECS (European Energy Certification System) uporabljena tako na slovenskem trgu kot tudi na trgih zunaj Slovenije. Opravljenih je bilo 108 nadzornih postopkov nad imetniki deklaracij in prejemniki podpor. Izdelani so bili napoved položaja proizvodnih naprav in poročilo o doseženih sprejetih nacionalnih okvirnih ciljnih rabe elektrike iz OVE in SPTE.

Agencija je izvajala monitoring delovanja energetskega trga. Vzpostavila je nacionalni register udeležencev na trgu z energijo in izvajala registracijo tržnih udeležencev. Pri izvajanju uredbe REMIT je sodelovala s sektorskimi regulatorji v regiji, posebno pa z ACER. Razvila je izhodišča za metodološko spremljanje trga z zemeljskim plinom. V okviru Poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014 je pripravila poročilo o stopnji preglednosti in konkurenčnosti energetskega trga. Pri nadzoru energetskega trga je sodelovala z drugimi institucijami (Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Agencija za trg vrednostnih papirjev).

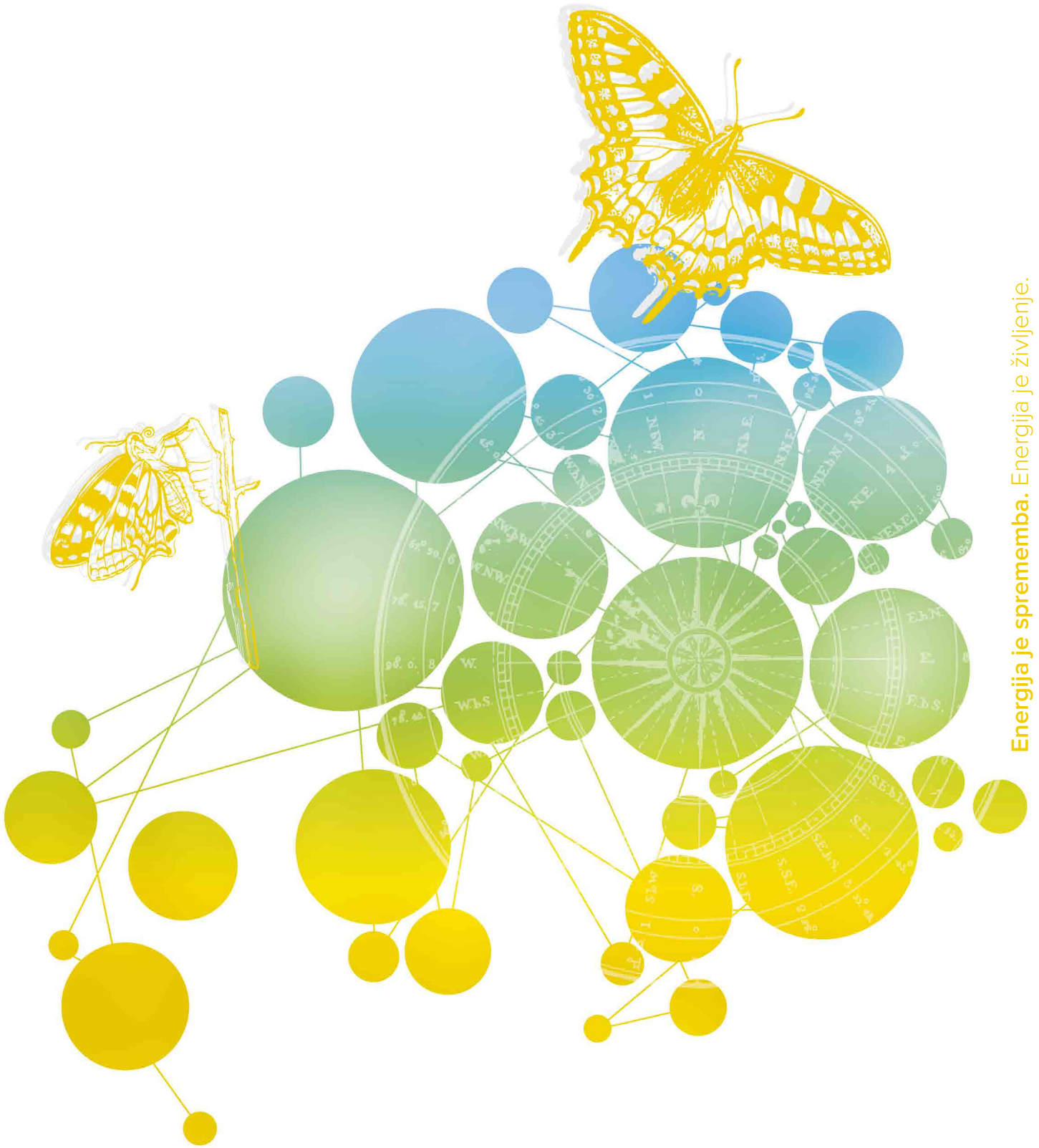
Agencija spremlja in spodbuja razvoj energetskih trgov. Za novo regulativno obdobje so bile uvedene spodbude pri razvoju pametnih omrežij in posebna tarifa za obračun omrežnine za odjem iz hitre polnilne infrastrukture za električna vozila, agencija pa je sodelovala tudi pri vzpostavitvi pogojev za stroškovno učinkovito uvajanje napredne merilne infrastrukture (AMI).

Na področju nadzora nad zakonitostjo je agencija v letu 2015 na novo odprla 60 zadev s področja nadzorov, iz leta 2014 pa je prenesla devet postopkov nadzora. V primerjavi z letom 2014, v katerem je agencija skupaj reševala 20 zadev, se je v letu 2015 število postopkov nadzora znatno povečalo, in sicer za več kot trikrat.

Na področju varstva pravic odjemalcev je agencija obravnavala 15 vlog za reševanje sporov med uporabniki sistema in operaterji in 13 pritožb zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev, večina teh zadev se je nanašala na trg z električno energijo. S skupno kontaktno točko agencija gospodinjstvom in malim poslovnim odjemalcem zagotavlja dostop do vseh potrebnih informacij glede delovanja energetskega trga in njihovih pravic.

V okviru mednarodnega delovanja je agencija v okviru svojih obveznosti oziroma pristojnosti zastopala interese Slovenije pri sprejemanju aktov EU in pri razvoju trgov z električno energijo in zemeljskim plinom v okviru posameznih regij v organih EU, združenju evropskih regulatorjev CEER in v evropski agenciji ACER. Z Evropsko komisijo je sodelovala pri vrednotenju projektov skupnega interesa energetske infrastrukture EU.

Agencija je pripravila Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014 in s tem pripomogla k izboljševanju preglednosti trgov z električno energijo in zemeljskim plinom ter obveščeni strokovne in splošne javnosti. Celovite informacije o delu agencije in delovanju energetskega trga so sproti objavljene na spletni strani agencije.

Poslovno poročilo

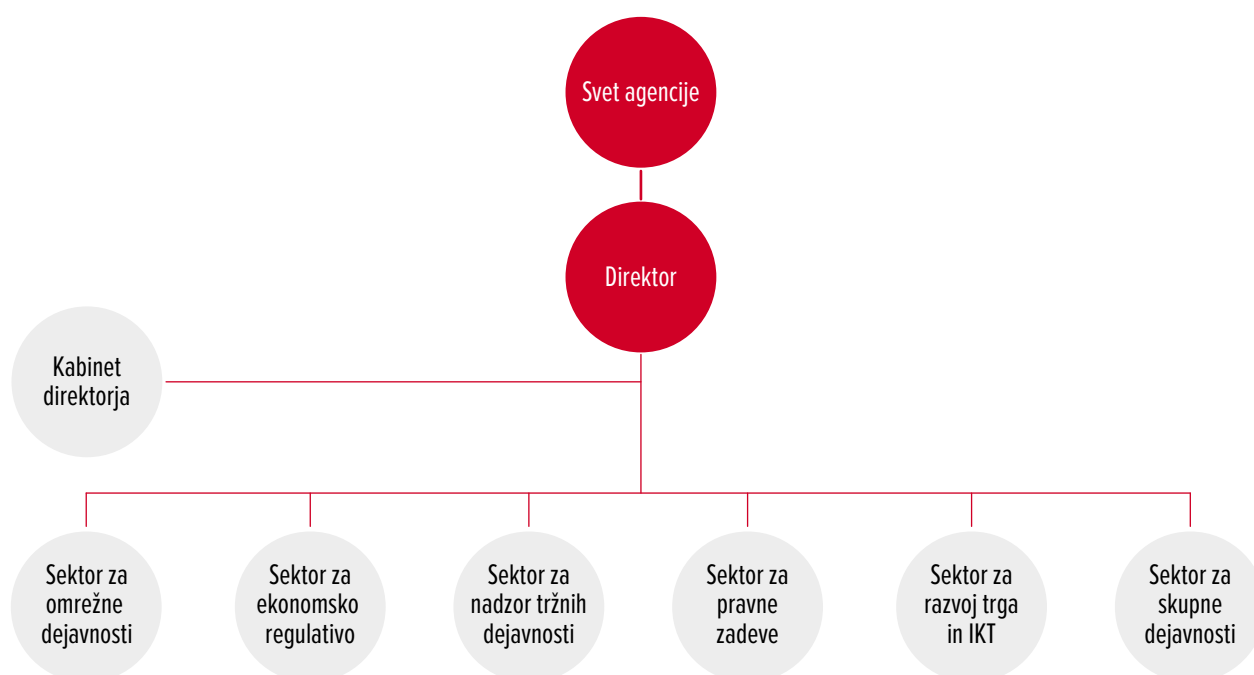
Energija je sprememba. Energija je življenje.

1 Splošni del

1.1 Organiziranost Agencije za energijo

Organa agencije sta direktor agencije in šestčlanski svet agencije. Poslovanje agencije in njenih organov urejata EZ-1 in Poslovnik Agencije za energijo, ki ga je na podlagi novega Energetskega zakona sprejel svet agencije. Delo agencije je multidisciplinarno in poteka v šestih sektorjih, organigram prikazuje naslednja slika.

Slika 1: Organizacijska shema

Svet agencije

Svet agencije je organ upravljanja agencije, sestavljajo ga predsednik in pet članov, ki jih imenuje in razrešuje državni zbor na predlog vlade. Svet agencije sestavljajo:

- Ivana Nedižavec Korada, predsednica,
- Mojca Veljkovič,
- dr. Tomaž Žagar,
- prof. dr. Maks Babuder,
- Alojzij Zupanc,
- mag. Peter Grubelnik.

Naloge sveta agencije so:

- sprejema splošne akte agencije za izvrševanje javnih pooblastil;
- izdaja soglasja k splošnim aktom izvajalcev energetske dejavnosti, h katerim na podlagi Energetskega zakona daje soglasje agencija;
- sprejema program dela agencije, finančni načrt in poslovno poročilo agencije;
- sprejema poročilo agencije o stanju na področju energetike;
- nadzira direktorja agencije glede zakonitosti njegovega dela, doseganja rezultatov dela agencije in njenega poslovanja;
- imenuje in razrešuje direktorja agencije;
- opravlja druge naloge, določene z Energetskim zakonom ali splošnim aktom agencije.

Svet agencije se je v letu 2015 sestal na 17 rednih in petih izrednih sejah. Obravnaval in sprejel je Letno poročilo Agencije za energijo za leto 2014, Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014 in Program dela in finančni načrt Agencije za energijo za leto 2016. Sprejel je 16 splošnih aktov agencije in štiri dopolnjene splošne akte agencije ter izdal soglasje k enemu splošnemu aktu izvajalca energetske dejavnosti in k šestim pravilom za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti.

Direktor agencije

Direktor je poslovodni organ agencije, ki ima naslednje naloge:

- predstavlja agencijo in jo zastopa v pravnem prometu,
- izdaja posamične akte agencije,
- vodi agencijo in njeno poslovanje,
- odloča o pravicah iz delovnega razmerja zaposlenih v agenciji,
- določi notranjo organizacijo agencije in sistemizacijo delovnih mest,
- imenuje vodilne delavce agencije.

Agencijo je v letu 2015 do nenadne smrti 19. oktobra 2015 vodila direktorica mag. Irena Praček. Svet agencije je 21. oktobra 2015 za vršilca dolžnosti direktorja imenoval Duško Godina, univ. dipl. prav., nato pa je skladno z novim Energetskim zakonom izvedel javni natečaj za direktorja agencije ter na podlagi izvedenega postopka 29. decembra 2015 za direktorico agencije imenoval Duško Godina.

1.2 Razvojni program agencije

Z izvajanjem svojih nalog agencija vpliva na ekonomsko in tehnično učinkovito izvajanje energetske dejavnosti ob upoštevanju interesov potrošnikov, reguliranih podjetij in države. Regulirana podjetja spodbuja k trajnemu izboljševanju učinkovitosti delovanja in investiranja. Agencija spremlja in nadzira izvajanje reguliranih dejavnosti, pri čemer išče primerno razmerje med kakovostjo in ravno cen reguliranih storitev ter spodbuja učinkovito rabo obstoječe infrastrukture. Zagotavlja tudi preglednost in odprtost regulativnega procesa. Sodeluje pri pripravi in dopolnjevanju pravil in aktov, ki urejajo delovanje trga, ter spodbuja preglednost in nepristranskost. Sodeluje pri spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov ter sproizvodnje toplote in električne energije. Reguliranje trga z energijo izboljšuje skladno z najboljšo strokovno prakso. Sodeluje pri oblikovanju notranjega trga z energijo v EU in regijah, v katere je vključena.

Agencija sodeluje tudi pri snovanju in izvajanju ciljev energetske politike. Izvajanje okoljskih ciljev v energetskem sektorju vodi v pospešeno uvajanje novih tehnologij, inoviranje in izboljševanje pogojev za konkurenčnost in preglednost trgov z energenti ter trga z novimi energetskimi storitvami. Zagotovitev pogojev za pametna omrežja, ki bodo ob uvajanju novih tehnologij zagotovila potrebno zanesljivost in kakovost storitev prenosa in distribucije električne energije in zemeljskega plina ter omogočila razvoj novih energetske storitev, vpliva tudi na način reguliranja. Agencija ima na tem področju sprejete usmeritve za aktivno reguliranje energetske dejavnosti in omrežij prihodnosti, ki jih tudi sprotno posodablja. Namen teh usmeritev je sprotno in pravočasno uvajanje ustreznih rešitev v regulativno prakso.

1.3 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje

Agencija spremlja, usmerja in nadzira izvajalce energetske dejavnosti na področju elektrike in zemeljskega plina ter opravlja z zakonom določene naloge reguliranja izvajalcev energetske dejavnosti na področju toplote in drugih energetske plinov. Agencija celovito spremlja delovanje energetskega trga in njegovo konkurenčnost ter zagotavlja preglednost delovanja trga. Pri tem usklajuje interese vseh udeležencev trga, upoštevajoč državno energetsko politiko. Agencija izvaja tudi dejavnosti spodbujanja obnovljive in visoko učinkovite proizvodnje električne energije. Posebno pozornost je namenila udeležencem, ki so bili z zadnjo spremembo EZ-1 izpostavljeni statusnim spremembam. V letu 2015 so se namreč na področjih zaprtih gospodarskih con na novo oblikovali operaterji, ki morajo na novo urediti zakonsko določena razmerja med končnimi odjemalci. S temi dejavnostmi je agencija pripomogla k čim bolj tekočem prehodu na novo zakonodajo in omogočila razvoj novih storitev ter zaščito končnih odjemalcev.

V okviru mednarodnih obveznosti agencija sodeluje z institucijami EU, evropsko agencijo za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER) in z energetskimi regulatorji v EU. Tako predstavniki agencije enakovredno odločajo v postopkih pri ACER kot tudi pri sprejemanju dokumentov, ki služijo kot smernice za delovanje posameznih segmentov trga. Skupaj z drugimi regulatorji EU je agencija dejavna tudi pri širitvi energetskega trga na države jugovzhodne Evrope. Energetski trg EU se postopoma razvija v notranji trg, zaradi fizičnih omejitev na mejah pa energetski regulatorji držav EU spodbujajo delovanje trga na regionalnih ravneh. V tem procesu je slovenski trg z energijo del treh regij za električno energijo in ene regije za zemeljski plin. Agencija ima v sodelovanju z regulatorji v regijah pomembno vlogo zlasti pri usklajevanju in nadziranju pravil čezmejnega trgovanja ter dodeljevanja prenosnih zmogljivosti.

2 Posebni del

2.1 Zakonske in druge pravne podlage

Agencija za energijo je nacionalni regulativni organ Republike Slovenije na področju trga z energijo. Ustanovljena je bila leta 2000 na podlagi prvega Energetskega zakona iz leta 1999 in operativno deluje od februarja 2001. V tem času so se spreminjale in povečevale njene naloge, spremenilo pa se je tudi ime organa. Agencija za energijo deluje skladno z določili novega Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14, v nadaljevanju EZ-1). Agencija spremlja, usmerja in nadzira izvajalce energetske dejavnosti na področju elektrike in zemeljskega plina ter opravlja z zakonom določene naloge reguliranja izvajalcev energetske dejavnosti na področju toplote in drugih energetskega plinov. Agencija je pravna oseba javnega prava, pri izvrševanju nalog in pristojnosti pa je samostojna in neodvisna. Pri tem je dolžna upoštevati vso relevantno slovensko zakonodajo in zakonodajo Evropske unije.

2.1.1 Naloge in pristojnosti agencije

Agencija kot javno pooblastilo izvaja upravne in druge naloge, določene z EZ-1, uredbami Evropske unije, ki določajo pristojnost nacionalnih regulatorjev na področju energije, in s splošnimi akti za izvrševanje pooblastil agencije, sprejetimi na podlagi zakona.

Agencija z izvajanjem svojih nalog zagotavlja, da elektrooperaterji, elektroenergetska podjetja, operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov zemeljskega plina, podjetja plinskega gospodarstva in po potrebi tudi lastniki sistema izpolnjujejo obveznosti, ki jim jih nalaga veljavna zakonodaja, vključno s čezmejnimi zadevami.

Področja, na katerih ima agencija zakonsko določena javna pooblastila, so:

- reguliranje omrežnih dejavnosti, ki zajema ekonomsko reguliranje vseh operaterjev sistemov električne energije in zemeljskega plina kot tudi reguliranje samega omrežja z vidika dajanja soglasij k splošnim aktom,
- reguliranje toplote in drugih energetskega plinov,
- zagotavljanje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom,
- spodbujanje proizvodnje iz obnovljivih virov in soproizvodnje,
- učinkovita raba energije,
- nadzor nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom,
- nadzor nad zakonitostjo dela izvajalcev energetske dejavnosti,
- varstvo pravic odjemalcev (skupna kontaktna točka).

Agencija najmanj enkrat na leto, in sicer najpozneje do 30. junija, predloži Vladi Republike Slovenije in Državnemu zboru Republike Slovenije poročilo o stanju na področju energetike za minulo leto. To med drugim vsebuje tudi podatke o dejavnostih in ukrepih, ki jih je agencija izvedla v zvezi z izpolnjevanjem svojih nalog.

2.1.2 Podzakonski akti

Agencija na svoji spletni strani objavlja in sproti posodablja veljavne podzakonske akte s področja električne energije, zemeljskega plina, toplote in drugih energetskega plinov ter obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije.

Poslovanje agencije in njenih organov, notranjo organizacijo in druga vprašanja, pomembna za delo agencije, ureja Poslovnik Agencije za energijo, ki ga je svet agencije sprejel 30. septembra 2014 in je objavljen tudi na njeni spletni strani.

2.1.3 Izdajanje splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil

Agencija izdaja splošne akte, kadar je za to pooblaščen z EZ-1 ali uredbo Evropske unije.

V letu 2015 se je izteklo prehodno obdobje za sprejem večine splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil iz EZ-1. Agencija je v letu 2015 izdala 20 splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, in sicer:

- Akt o metodologiji za pripravo in ocenitev naložbenega načrta operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 9/15),
- Akt o metodologiji za pripravo in ocenitev naložbenega načrta operaterja distribucijskega sistema zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 9/15),
- Akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja (Uradni list RS, št. 10/15),
- Akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 17/15),
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 28/15),
- Akt o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 28/15),
- Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterja distribucijskega sistema zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 28/15),
- Akt o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje (Uradni list RS, št. 27/15),
- Akt o spremembi Akta o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov električne energije in načinu njihovega prikazovanja (Uradni list RS, št. 34/15),
- Akt o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z električno energijo (Uradni list RS, št. 59/15),
- Akt o identifikaciji entitet v elektronski izmenjavi podatkov med udeleženci na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 39/15),
- Akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem toplote (Uradni list RS, št. 47/15),
- Akt o spremembah Akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje (Uradni list RS, št. 47/15),
- Akt o prispevkih za zagotavljanje podpor za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 56/15),
- Akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 61/15),
- Akt o spremembah Akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje (Uradni list RS, št. 61/15),
- Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 66/15),
- Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 77/15),
- Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina (Uradni list RS, št. 77/15),
- Akt o spremembah in dopolnitvah Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 105/15).

Pred sprejetjem splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, s katerimi se ureja metodologija za ugotavljanje upravičenih stroškov operaterjev in za določanje višine omrežnine ter metodologija za obračun tarife za uporabo sistema, mora agencija predlog akta objaviti na svoji spletni strani.

Agencija je v letu 2015 izvedla skupaj 12 javnih obravnav splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, v okviru katerih je sprejemala pripombe in predloge zainteresirane javnosti ter jih objavila na svoji spletni strani. S tem je sledila svojemu cilju, da pri sprejemanju odločitev v največji možni meri upošteva mnenja zainteresiranih javnosti. Vse prejete pripombe je skrbno proučila in jih v primeru, če so bile utemeljene, sprejela, v nasprotnem primeru pa je na spletni strani podala izčrpno obrazložitev.

2.1.4 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije

Agencija je kot nacionalni regulativni organ odgovorna tudi za izvajanje uredb EU v slovenskem energetskega prostoru, ki nalagajo agenciji številne dodatne naloge, odgovornosti in obveznosti.

Pomembnejše direktive in uredbe EU na področju energetike agencija objavlja tudi na svoji spletni strani. Tretji sveženj energetskih uredb in direktiv EU zajema naslednje uredbe in direktive:

- Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev,
- Uredba (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003,
- Uredba (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005,
- Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES,
- Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES.

Za zagotavljanje preglednosti in celovitosti celotnega evropskega energetskega veleprodajnega trga je pomembna Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (REMIT), ki vzpostavlja pravila o prepovedi zlorab, definira vrste zlorab, vzpostavlja obveznosti za vse udeležence na tem trgu ter določa ukrepe za identifikacijo in preprečevanje zlorab, ki vplivajo na veleprodajne energetske trge in spremljanje njihovega delovanja. Podrobnosti o veleprodajnih energetskih proizvodih in temeljnih podatkih, ki jih je treba sporočiti, pa ureja Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1348/2014 z dne 17. decembra 2014 o sporočanju podatkov v skladu s členom 8(2) in (6) Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga.

Na področju učinkovite rabe energije velja omeniti Direktivo 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES. Skupni okvir za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov pa določa Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES.

Uredba (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredbe (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009 ter Delegirana Uredba Komisije (EU) št. 1391/2013 z dne 14. oktobra 2013 o spremembi Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo v zvezi s seznamom projektov skupnega interesa Unije opredelujeta projekte skupnega interesa za evropsko energetske infrastrukturo.

Področje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom ureja Uredba (EU) št. 994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Direktive Sveta 2004/67/ES, ki določa tudi odgovornosti držav članic oziroma njihovih pristojnih organov na tem področju.

Področje geološkega shranjevanja ogljikovega dioksida ureja Direktiva 2009/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida in spremembi Direktive Sveta 85/337/EGS, direktiv 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 1013/2006.

Od pomembnejših pravnih aktov Evropske komisije, ki so bili na področju energetike sprejeti v letu 2015, velja posebej omeniti:

- Uredbo Komisije (EU) 2015/703 z dne 30. aprila 2015 o vzpostavitvi kodeksa omrežja s pravili o medobratovalnosti in izmenjavi podatkov in
- Uredbo Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti, ki določa podrobne smernice glede dodeljevanja prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in smernice upravljanja prezasedenosti na trgih za dan vnaprej in znotraj dneva vključno z zahtevami za oblikovanje skupnih metodologij za določanje obsega zmogljivosti, ki je hkrati na voljo med trgovalnimi območji, meril za oceno učinkovitosti ter postopka preverjanja za določitev trgovalnih območij.

2.2 Cilji agencije

Med ključnimi cilji agencije sta ves čas njenega delovanja predvsem:

- stroškovno učinkovito spodbujanje razvoja varnih, zanesljivih ter učinkovitih prenosnih in distribucijskih sistemov za električno energijo in zemeljski plin in
- doseganje največje koristi za odjemalce z zagotavljanjem učinkovitega delovanja energetskih trgov in konkurenčnih razmer na njih.

Zastavljene cilje agencija dosega z izvajanjem svojih nalog na področju sprejemanja splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil, dajanjem soglasij k aktom operaterjev, določanjem omrežnin in reševanjem sporov. S svojimi izkušnjami in ugotovitvami pa ima agencija pomembno vlogo tudi pri razvoju zakonodaje na področju energetike.

2.2.1 Dolgoročni cilji agencije

Agencija s svojim delovanjem in v sodelovanju z drugimi udeleženci energetskih trgov skrbi za:

- optimalno uravnotežanje interesov potrošnikov, reguliranih podjetij in države;
- zagotavljanje najboljšega razmerja med kakovostjo in ceno reguliranih storitev za odjemalce, reguliranim podjetjem pa zagotavlja spodbude za učinkovito poslovanje in ekonomsko upravičene naložbe;
- soustvarjanje razmer za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z elektriko, zemeljskim plinom in daljinsko toploto;
- spodbujanje okolju prijazne proizvodnje elektrike ter učinkovite rabe energije in doseganje okoljskih ciljev;
- nadzor energetskega trga in sodeluje pri varstvu potrošnikov;
- sodelovanje pri snovanju in izvajanju energetske politike Republike Slovenije in Evropske unije.

2.2.2 Letni cilji agencije

V letu 2015 je agencija izvajala številne dejavnosti, pri katerih si je zadala naslednje cilje:

- zagotoviti nepristransko delovanje trga v okviru svojih pristojnosti z nadzorom delovanja trga;
- nadaljevati dobro regulativno prakso in pri pripravi ali izboljševanju pravil za delovanje trgov sodelovati s pristojnimi ministrstvi, udeleženci na trgih in z drugimi zainteresiranimi javnostmi;
- sodelovati z organi EU, ACER in združenji regulatorjev na ravni EU in na regionalnih ravneh tako, da so v skupnih stališčih, predlogih novih pravil in drugih dokumentih čim bolj upoštevane tudi razmere v Sloveniji;
- sprejeti splošne akte za izvrševanje javnih pooblastil, ki so na podlagi novega EZ-1 v pristojnosti agencije;
- opraviti naloge in storitve, navedene v programu dela;
- izboljšati preglednost delovanja trga in oskrbe z energijo s poročanjem o stanju na področju energetike.

2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije

2.3.1 Reguliranje omrežnih dejavnosti

2.3.1.1 Ekonomska regulativa področja električne energije

V letu 2015 je bilo največ dejavnosti na področju ekonomske regulative električne energije povezanih z naslednjimi nalogami:

- spremljanje in analiza regulativnega okvira elektrooperaterjev za leto 2014 v regulativnem obdobju 2013–2015;
- priprava metodologije za določitev regulativnega okvira in obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje in lastnike zaprtih distribucijskih sistemov;

- določitev regulativnega okvira in tarifnih postavk omrežnine elektrooperaterjev za regulativno obdobje 2016–2018;
- priprava poročila o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji.

Spremljanje in analiza regulativnega okvira elektrooperaterjev za leto 2014

Agencija na podlagi revidiranih letnih podatkov o poslovanju spremlja in analizira regulativni okvir elektrooperaterjev z namenom preverjanja pravilnosti ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira.

Cilj naloge je bila izvedba analiz poslovanja elektrooperaterjev in petih distribucijskih podjetij za leto 2014 in preveritev pravilnosti ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira elektrooperaterjev za leto 2014, ki se skladno z zakonodajo upoštevajo pri pripravi regulativnega okvira za regulativno obdobje 2016–2018.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- usklajevanje prejetih podatkov z vsemi poročevalci;
- izvedba analiz poslovanja elektrooperaterjev in distribucijskih podjetij za leto 2014, ki vključujejo tudi poročilo o realiziranih naložbah v sredstva elektrooperaterjev;
- preveritev pravilnosti ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira za leto 2014, ki sta jih elektrooperaterja dolžna ugotavljati za posamezno leto regulativnega obdobja in jih posredovati agenciji.

Doseženi rezultati:

Na podlagi zaključenega postopka ugotavljanj odstopanj od regulativnega okvira za leto 2014 so bili sistemskemu operaterju za leto 2014 priznani upravičeni stroški (brez reguliranega donosa na sredstva) v višini 107,1 milijona evrov, realiziral pa je za 5,8 milijona evrov višje stroške od upravičenih. Agencija je z ekonomsko regulativo odjemalcem zagotovila, da se stroškovna neučinkovitost sistema operaterja v letu 2014 (5,8 milijona evrov) ne bo odražala v tarifah za omrežnino.

Na podlagi zaključenega postopka ugotavljanj odstopanj od regulativnega okvira za leto 2014 je bilo distribucijskemu operaterju za leto 2014 priznanih 212,1 milijona evrov, realiziral pa je za 12,8 milijona evrov višje stroške od upravičenih. Agencija je prav tako z ekonomskim reguliranjem odjemalcem zagotovila, da se stroškovna neučinkovitost distribucijskega operaterja v letu 2014 (12,8 milijona evrov) ne bo odražala v tarifah za omrežnino.

Metodologija za določitev regulativnega okvira in obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje in lastnike zaprtih distribucijskih sistemov

Konec leta 2015 so nehali veljati izvedbeni kriteriji in parametri za določitev omrežnine za elektrooperaterje (regulativni okvir 2013–2015). Agencija je ob upoštevanju določil EZ-1 in na podlagi ugotovitev potrebnih sprememb predpisala metodologijo za določitev regulativnega okvira in obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje in lastnike zaprtih distribucijskih sistemov z namenom izvajanja ekonomske regulacije izvajalcev gospodarske javne službe distribucije in prenosa električne energije za regulativno obdobje 2016–2018.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- izvajanje analiz na podlagi posredovanih podatkov elektrooperaterjev in distribucijskih podjetij z namenom opredeliti izhodišča za pripravo metodologije za določitev regulativnega okvira elektrooperaterjev;
- priprava osnutka akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje in lastnike zaprtih distribucijskih sistemov;
- javna obravnava osnutka akta;
- predstavitev osnutka akta v javni obravnavi elektrooperaterjema in distribucijskim podjetjem;
- v okviru javne obravnave predstavitev rezultatov študije primerjalne analize učinkovitosti dejavnosti distribucije električne energije distribucijskim podjetjem, na podlagi katere je agencija v aktu oblikovala zahteve po potrebnem povečanju učinkovitosti distribucijskih podjetij;
- proučitev pripomb, prejetih v postopku javne obravnave akta, in aktivnosti v zvezi z dokončnim oblikovanjem akta;
- sprejetje akta na svetu agencije 7. avgusta 2015 in objava v Uradnem listu RS št. 66/15.

Doseženi rezultati:

Agencija je z oblikovanjem akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje in lastnike zaprtih distribucijskih sistemov določila izhodišča, ki jih je upoštevala pri določitvi regulativnega okvira in tarifnih postavk omrežnine za elektrooperaterje za regulativno obdobje 2016–2018.

V postopku javne obravnave akta je agencija obravnavala posodobitve metode obračunavanja omrežnine. Med sprejetimi pobudami so bile v aktu na novo določene metode, ki zagotavljajo učinkovito uporabo omrežja s strani končnih odjemalcev in tudi smotrnejša vlaganja operaterjev.

Spremembe so na področjih:

- obračunavanja čezmerno prevzete jalove energije,
- možnosti ločenega obračuna za odjemna mesta, ki se uporabljajo za polnjenje električnih vozil na hitrih polnilnicah, ter
- uvedba pilotnih tarifnih postavk za ugotavljanje prilagajanje odjema končnih odjemalcev.

Določitev regulativnega okvira in tarifnih postavk za omrežnine elektrooperaterjev za regulativno obdobje 2016–2018

Agencija določi regulativni okvir elektrooperaterjev skladno z aktom o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje ob upoštevanju projekcij porabe električne energije.

Cilj naloge je bil določiti regulativni okvir in tarifne postavke za omrežnine elektrooperaterjev za regulativno obdobje 2016–2018.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- pridobivanje dodatnih podatkov elektrooperaterjev, potrebnih za izračun regulativnega okvira skladno z aktom o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologijo za obračunavanje omrežnine;
- izračun regulativnega okvira elektrooperaterjev;
- vodenje postopka določitve regulativnega okvira, v okviru katerega so bile med drugim izvedene ustne obravnave in seznanitve z dejstvi;
- izdaja odločb distribucijskemu operaterju, distribucijskim podjetjem in sistemskemu operaterju o regulativnem okviru in tarifnih postavkah omrežnine.

Doseženi rezultati:

Agencija je skladno z metodologijo za določitev regulativnega okvira določila upravičene stroške elektrooperaterjev in s tem uveljavila pogoje za določitev tarifnih postavk omrežnin elektrooperaterjev v obdobju 2016–2018.

Z ugotovljenimi upravičenimi stroški elektrooperaterjev je agencija določila omrežnino, ki ohranja stabilno poslovanje operaterjev, hkrati pa omogoča sprejemljive in predvidljive tarifne postavke omrežnine za končne odjemalce v naslednjih treh letih.

Poročilo o realiziranih prihodkih iz upravljanja prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji

Agencija skladno z Uredbo (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije do 31. julija tekočega leta pripravi poročilo o realiziranih prihodkih iz upravljanja prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija preteklega leta do 30. junija tekočega leta.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- oblikovanje in posredovanje zahtevkov za dodatne podatke o prihodkih iz upravljanja prezasedenosti;
- preverjanje pravilnosti izkazanih prihodkov iz upravljanja prezasedenosti in njihove porabe v proučevanem obdobju;
- oblikovanje poročila o realiziranih prihodkih iz upravljanja prezasedenosti in njihovi porabi.

Doseženi rezultati:

Agencija je pravočasno, do 31. julija 2015, izdelala poročilo o realiziranih prihodkih iz upravljanja prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija 2014 do 30. junija 2015 in ga posredovala Evropski komisiji.

2.3.1.2 Obratovanje in razvoj prenosnega in distribucijskega sistema električne energije

Sistemska obratovalna navodila za prenosni sistem električne energije

Agencija izdaja soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom za prenosni sistem električne energije (v nadaljevanju SONPO), ki so ključni dokumenti sistema, saj urejajo obratovanje in način prenosnega sistema. SONPO morajo biti pregledna, objektivna in nediskriminatorna.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- pred pričetkom javne obravnave je agencija prejela osnutek SONPO in podala svoje pripombe;
- sistemski operater je na podlagi podanih pripomb oblikoval osnutek SONPO in ga v avgustu in septembru posredoval v javno obravnavo;
- na podlagi prejetih pripomb javnosti je sistemski operater pripravil končni osnutek SONPO in oktobra podal agenciji vlogo za izdajo soglasja k SONPO;
- podane so bile pripombe in predlogi dopolnitev SONPO.

Doseženi rezultati:

S sistemskim operaterjem je bila skoraj v celoti usklajena vsebina SONPO. Akt bo uredil odgovornosti sistema, uporabnikov in distribucijskih operaterjev do prenosnega sistema električne energije.

Agencija bo na začetku leta 2016 dala soglasje k SONPO. Po soglasju agencije mora sistemski operater prejeti tudi soglasje Vlade Republike Slovenije.

Načini dodeljevanja zmogljivosti in postopki upravljanja prezasedenosti

Potrditev koncepta projekta IBWT PPC

IBWT (Italian Borders Working Table) je projekt operaterjev prenosnega sistema (v nadaljevanju TSO) in borz z električno energijo na območju Italije in vseh držav, ki mejijo nanjo. Namen projekta je vzpostaviti regionalno spajanje trgov in se z njim pridružiti obstoječemu spajanju trgov v okviru MRC (Multi Regional Coupling). PPC (Pre and Post Coupling) obsega postopke pred spajanjem (določitev in objava zmogljivosti, roki ...) in po spajanju (predvsem obračun in poravnava).

Izvedene ključne naloge:

- proučitev dokumentov in pogodb, ki so jih sklenili sistemski operaterji in borze, vključeni v izvajanje projekta;
- na podlagi podrobne proučitve je agencija ugotovila, da projekt prinaša koristi vsem udeležencem na trgu z električno energijo, vključno s trgovci in odjemalci, zato se je odločila, da projekt potrdi;
- januarja 2015 potrditev koncepta regionalnega spajanja trgov, v katerega sta poleg Slovenije in Italije vključeni še Avstrija in Francija.

Doseženi rezultati:

Od 24. februarja 2015 se čezmejne prenosne zmogljivosti za dan vnaprej dodeljujejo z uporabo implicitnih dražb na vseh mejah Italije z državami EU, razen na meji z Grčijo. Omenjeno regionalno spajanje trgov dejansko predstavlja priključitev že obstoječemu spajanju trgov v okviru evropskega projekta MRC, ki obsega območje od Skandinavije do Iberskega polotoka. Na celotnem območju MRC se čezmejne prenosne zmogljivosti za dan vnaprej dodeljujejo z uporabo istih pravil in istih rokov za vnašanje ponudb, pri samem dodeljevanju pa sodelujejo lokalne borze z električno energijo in sistemski operaterji.

Prvi rezultati spajanja trgov na vseh severnoitalijanskih mejah kažejo na povečanje obsega trgovanja na borzah z električno energijo in posledično na realnejše indekse cen na borzah.

Pravila za eksplicitno dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti v letu 2016

V letu 2016 je pri eksplicitnem dodeljevanju čezmejnih prenosnih zmogljivosti (v nadaljevanju ČPZ) prišlo do pomembne spremembe, saj se prvič izvajajo na podlagi skupnih evropskih pravil, ki veljajo za vse evropske meje in se uporabljajo za dodeljevanje ČPZ na letni in mesečni ravni. Ta dokument se imenuje Pravila za dodeljevanje dolgoročnih zmogljivosti in predstavlja zgodnjo implementacijo uredbe, ki bo nastala na podlagi kodeksa omrežij za dolgoročno dodeljevanje zmogljivosti. Ta dokument ne vsebuje pravil za izvajanje eksplicitnih dražb na mejah, na katerih spajanje trgov še ni

vzpostavljeno. Med take meje sodita tudi meji Slovenije z Avstrijo in Hrvaško, zato je bilo treba v letu 2015 za leto 2016 pripraviti tudi posebna pravila za dodeljevanje ČPZ v teh državah.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- agencija je prejela vloge za izdajo soglasja k naslednjim pravilom:
 - Pravila za dodeljevanje dolgoročnih zmogljivosti,
 - Pravila za dnevno dodeljevanje zmogljivosti na mejah CEE ter na mejah med Hrvaško in Madžarsko ter Hrvaško in Slovenijo,
 - Pravila za senčno dodeljevanje in
 - Pravila za dodeljevanje zmogljivosti znotraj dneva na severnoitalijanskih mejah.
- Agencija je proučila skladnost pravil systemskega operaterja.
- Svet agencije je dal soglasje k vsem štirim pravilom 13. oktobra 2015.

Doseženi rezultati:

Pregledana in sprejeta so bila pravila za dodeljevanje ČPZ, ki bodo omogočila nadaljnje spajanje trgov. Sprejetje omenjenih pravil prispeva k udejanjanju ciljnega evropskega modela trga z električno energijo. S tem se bo povečala učinkovitost delovanja trga tako v Sloveniji kot širše v regiji.

Določitev imenovanega operaterja trga z električno energijo

Avgusta 2015 je začela veljati Uredba Komisije (EU) 2015/1222 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti. Uredba pokriva določanje in dodeljevanje ČPZ za dan vnaprej in znotraj dneva ter operativno reševanje fizičnih prezasedenosti prenosnih povezav v realnem času.

Spajanje trgov predstavlja implicitno dodeljevanje ČPZ, ki lahko poteka samo med posameznimi borzami z električno energijo ali znotraj ene borze, ki deluje na več trgovalnih območjih. Uredba 2015/1222 v 4. členu določa, da mora vsaka država članica EU določiti vsaj enega ali več imenovanih operaterjev trga z električno energijo (v nadaljevanju IOTEE). Glavna naloga IOTEE je izvajanje spajanja trgov za dan vnaprej in/ali znotraj dneva.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- agencija je 29. septembra 2015 na svoji spletni strani objavila razpis za imenovanje IOTEE, s katerim je vse zainteresirane kandidate povabila k oddaji vloge za določitev kot IOTEE na območju Republike Slovenije za obdobje štirih let;
- vlogo je podala družba BSP Regionalna Energetska Borza, d.o.o., s sedežem v Ljubljani;
- po temeljiti proučitvi vloge je agencija presodila, da vlagatelj izpolnjuje pogoje in mu izdala odločbo o določitvi kot IOTEE, ki je postala dokončna 21. decembra 2015.

Doseženi rezultati:

Z določitvijo IOTEE za obdobje štirih let je bil v celoti izpolnjen šele prvi od vrste pogojev, da se bodo tudi v Sloveniji v celoti izvajala določila Uredbe 2015/1222. Oceno konkretnih rezultatov bo zato možno podati šele po določenem času izvajanja določil uredbe.

Naloge IOTEE vključujejo prejetje naročil s strani tržnih udeležencev, celotno odgovornost za ujetje in dodeljevanje naročil v skladu z rezultati enotnega spajanja trgov za dan vnaprej oziroma znotraj dneva, objavljanje cen in izvajanje poravnave ter kliringa pogodb, ki izhajajo iz trgovanja z električno energijo. Pričakujemo predvsem povečanje učinkovitosti dodeljevanja ČPZ za dan vnaprej oziroma znotraj dneva na vseh slovenskih in evropskih mejah.

Zaprti distribucijski sistemi

Agencija je odgovorna za izdajo dovoljenja o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema. Z izdajo soglasja k zaprtemu distribucijskemu sistemu bodo odjemalci, priključeni na ta omrežja, pridobili enake pravice in obveznosti, kot jih imajo odjemalci na javnem omrežju. Cilj naloge je izdajanje dovoljenj k zaprtim distribucijskim sistemom in njihovo reguliranje na enak način, kot se izvaja reguliranje distribucijskega operaterja.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- agencija je izdala pet dovoljenj k zaprtim distribucijskim sistemom;
- agencija je preverila operaterje zaprtih distribucijskih sistemov, ali in na kakšen način izvajajo obveznosti in odgovornosti, povezane s pridobljenim statusom;

- podana so bila priporočila glede ureditve razmerij med operaterji zaprtih distribucijskih sistemov in sistemskim operaterjem, urejena so bila razmerja z odjemalci na zaprtih distribucijskih sistemih ter glede izvajanja obračunavanja omrežnine in prispevkov ter dodatkov k omrežnini;
- skupaj s SODO, d.o.o., Borzen, d.o.o., in operaterji zaprtih distribucijskih sistemov je bila podana pobuda in možnost za vključitev zaprtih distribucijskih sistemov v procese izmenjave podatkov na trgu z električno energijo, kar bi omogočalo učinkovitejše izvajanje procesa menjave dobavitelja na območjih zaprtih distribucijskih sistemov.

Doseženi rezultati:

Z izdanim soglasjem imajo navedeni operaterji zaprtega distribucijskega sistema zdaj enake pravice in obveznosti ter odgovornosti, kot jih ima distribucijski operater. Agencija je spodbudila proces urejanja pogodb med operaterji zaprtih distribucijskih sistemov in sistemskim operaterjem o uporabi prenosnega sistema ter pogodb o uporabi distribucijskega sistema z uporabniki znotraj zaprtih distribucijskih sistemov ter proces določitve in obračunavanja omrežnine, dodatkov in prispevkov v skladu z zakonodajo.

Operaterji vseh petih zaprtih distribucijskih sistemov (v nadaljevanju ZDS) so pridobili izjemo po 93. členu EZ-1 in sami določajo omrežnino na svojih ZDS. Izvedene dejavnosti bodo omogočile enako obravnavo odjemalcev na javnem omrežju in omrežju ZDS.

Naložbe v omrežje elektrooperaterjev

Ker je v letu 2015 agencija odločala o regulativnem okviru za prihodnje triletno obdobje, sta morala sistemski in distribucijski operater elektroenergetskega omrežja v aprilu 2015 agenciji predložiti naložbeni načrt, v katerem sta podrobneje finančno ovrednotila naložbe iz veljavnega desetletnega razvojnega načrta. Agencija je oba naložbena načrta preverila in ocenila v postopku določitve regulativnega okvira.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- pregled in ocena naložbenih načrtov obeh elektrooperaterjev in osnovna klasifikacija naložb s ciljem priprave za preliminarni izračun upravičenih stroškov in vpliva naložb na omrežnino;
- posredovanje pripomb sistemskemu operaterju in distribucijskemu operaterju k prejetima naložbenima načrtoma in prejem dopolnjenih naložbenih načrtov;
- pregled in ocena dopolnjenih naložbenih načrtov ter vključitev naložb v regulativni okvir;
- pregled izvedenih naložb v elektroenergetska omrežja v letu 2014.

Doseženi rezultati:

Naložbe iz naložbenih načrtov so bile vključene v regulativni okvir za obdobje 2016–2018.

Naložbeni načrti so upravičili namen in osnovni cilj, ki ju je agencija upoštevala pri pripravi metodologij za pripravo in ocenitev naložbenih načrtov. Višina sredstev za naložbe je postavljena realneje kot v preteklosti, saj mora naložbeni načrt imeti tudi pokritje v virih za financiranje. Naložbeni načrti sistemskega operaterja in distribucijskega operaterja so bili v celoti upoštevani pri načrtovanju regulativne baze sredstev za naslednje regulativno obdobje, saj agencija pri presoji ni ocenila, da bi izvedba naložbenih načrtov preveč vplivala na omrežnino.

Kakovost oskrbe z električno energijo

Agencija pri določitvi upravičenih stroškov za določitev regulativnega okvira na distribucijskem sistemu električne energije upošteva reguliranje s kakovostjo oskrbe z električno energijo. S tem namenom izvaja monitoring kakovosti oskrbe z električno energijo ter postopke in način presoje monitoringa oskrbe z električno energijo.

Cilji naloge so priprava ustreznih splošnih aktov agencije, spremljanje stanja kakovosti oskrbe z električno energijo ter reguliranje s kakovostjo oskrbe z električno energijo.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- sprejetje splošnega akta o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z električno energijo na svetu agencije;
- priprava izhodišč za reguliranje s kakovostjo oskrbe za naslednje regulativno obdobje:
 - na podlagi izvedenih analiz so se določile nove vrednosti minimalnih (sistemskih in zajamčenih standardov) za posamezne izbrane dimenzije kakovosti oskrbe,

- izvedena je bila posodobitev mehanizma reguliranja (nagrajevalno-penalizacijska shema) v okviru metodologije za določitev regulativnega okvira ter pripravljene metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje,
- na področju neprekinjenosti napajanja je bil uveden novi zjamčen standard, ki ureja maksimalno trajanje posamezne načrtovane prekinitve;
- priprava in javna objava poročila o doseženi ravni kakovosti oskrbe v Sloveniji za preteklo leto za vse tri dimenzije opazovanja kakovosti oskrbe na distribucijskem (tudi zaprtem distribucijskem) in prenosnem sistemu, in sicer za neprekinjenost napajanja, komercialno kakovost in kakovost napetosti. Javna objava poročila je eden od načinov reguliranja s kakovostjo oskrbe, ki jih agencija izvaja z namenom trajnega izboljševanja ravni dosežene kakovosti oskrbe pri uporabnikih sistema;
- posredovanje podatkov o kakovosti oskrbe v preteklih letih v spletno podatkovno bazo združenja evropskih energetskih regulatorjev CEER za izvedbo šeste primerjalne analize (6th Benchmarking of Quality of Supply).

Doseženi rezultati:

Akt o pravih monitoringa kakovosti oskrbe uvaja obveznost poročanja tudi za zaprte distribucijske sisteme, ki doslej o kakovosti oskrbe agenciji niso sistematično poročali. Prav tako se z aktom uvaja postopek presoje posredovanih podatkov, s čimer bo izpolnjen pogoj za izvajanje regulacije s funkcionalno povezavo med ravno neprekinjenosti napajanja in višino upravičenih stroškov reguliranih podjetij.

V metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje za regulativni okvir 2016–2018 je ustrezno urejeno področje reguliranja s kakovostjo na vseh opazovanih dimenzijah kakovosti oskrbe.

Z reguliranjem kakovosti oskrbe se spremljajo in izboljšujejo ravni dosežene kakovosti oskrbe pri uporabnikih sistema.

2.3.1.3 Ekonomska regulativa področja zemeljskega plina

V letu 2015 je bilo največ dejavnosti na tem področju povezanih z naslednjimi nalogami:

- spremljanje in analiza regulativnega okvira 17 operaterjev sistema za leto 2014 v regulativnem obdobju 2013–2015;
- izdaja dveh soglasij k zahtevam operaterjev distribucijskega sistema, ki so v letu 2015 začeli opravljati dejavnost distribucije zemeljskega plina v posamezni lokalni skupnosti;
- priprava metodologije za določitev regulativnega okvira operaterjev distribucijskega sistema zemeljskega plina;
- priprava metodologije za določitev regulativnega okvira operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina;
- izdaja 18 soglasij k regulativnemu okviru, tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za druge storitve za regulativno obdobje 2016–2018 petnajstim operaterjem distribucijskega sistema in operaterju prenosnega sistema.

Spremljanje in analiza regulativnega okvira operaterjev sistema za leto 2014 v regulativnem obdobju 2013–2015

Agencija na podlagi usklajenih in revidiranih letnih podatkov o poslovanju operaterjev sistema spremlja in analizira njihov regulativni okvir z namenom presojanja pravilnosti ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira operaterjev sistema.

Cilja naloge sta bila izvedba analiz poslovanja operaterjev sistema za leto 2014 in preveritev pravilnosti ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira operaterjev sistema za leto 2014, ki se skladno z zakonodajo upoštevajo pri pripravi regulativnega okvira za regulativno obdobje 2016–2018.

Izvedeni sta bili naslednji ključni nalogi:

- analiziranje poslovanja operaterjev sistema za leto 2014 na podlagi predhodno usklajenih in revidiranih podatkov o poslovanju;
- preverjanje pravilnosti ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira operaterjev sistema za leto 2014, ki so jih operaterji sistema dolžni ugotavljati za posamezno leto regulativnega obdobja in jih posredovati agenciji.

Doseženi rezultati:

Na podlagi zaključenega postopka ugotavljanj odstopanj od regulativnega okvira za leto 2014 je bilo operaterju prenosnega sistema priznanih 28,6 milijona evrov upravičenih stroškov (brez reguliranega donosa na sredstva), realiziral pa je za 0,9 milijona evrov višje stroške od upravičenih. Agencija je z ekonomskim reguliranjem odjemalcev zagotovila, da se stroškovna neučinkovitost operaterja prenosnega sistema v letu 2014 (0,9 milijona evrov) ne bo odražala v tarifah za omrežnino.

Operaterjem distribucijskega sistema je bilo v letu 2014 priznano skupaj 41,2 milijona evrov upravičenih stroškov (brez reguliranega donosa na sredstva), realizirali pa so skupaj za 4,1 milijona evrov višje stroške od upravičenih. Tudi na tem področju je agencija z ekonomskim reguliranjem odjemalcev zagotovila, da se stroškovna neučinkovitost operaterjev distribucijskega sistema v letu 2014 (4,1 milijona evrov) ne bo odražala v tarifah za omrežnino.

Soglasje k zahtevam operaterjev distribucijskega sistema zaradi začetka opravljanja dejavnosti

V letu 2015 je agencija obravnavala dve zahtevi operaterja distribucijskega sistema za izdajo soglasja k upravičenim stroškom in tarifnim postavkam omrežnine zaradi začetka opravljanja dejavnosti v letu 2015 v dveh lokalnih skupnostih.

Izvedeni sta bili naslednji nalogi:

- analiza prejetih zahtev operaterja distribucijskega sistema za izdajo soglasja k upravičenim stroškom in tarifnim postavkam omrežnine;
- izdaja soglasja k upravičenim stroškom in tarifnim postavkam omrežnine za leto 2015.

Doseženi rezultati:

Agencija je izdala soglasja k upravičenim stroškom in tarifnim postavkam omrežnine za leto 2015 operaterju distribucijskega sistema v dveh lokalnih skupnostih in s tem zagotovila pravno podlago za zaračunavanje omrežnine v teh lokalnih skupnostih.

Metodologija za določitev regulativnega okvira operaterjev distribucijskega sistema zemeljskega plina

Agencija je skladno z EZ-1 s splošnim aktom predpisala metodologijo za določitev regulativnega okvira za operaterje distribucijskega sistema z namenom izvajanja ekonomske regulacije izvajalcev gospodarske javne službe distribucije zemeljskega plina.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- izvajanje analiz poslovanja operaterjev distribucijskega sistema na podlagi podatkov preteklih let z namenom opredelitve izhodišč za pripravo metodologije za določitev regulativnega okvira operaterjev distribucijskega sistema;
- priprava osnutka akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterjev distribucijskega sistema;
- javna obravnava osnutka akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterjev distribucijskega sistema;
- predstavitev osnutka akta v javni obravnavi in rezultatov študije primerjalne analize učinkovitosti dejavnosti operaterjev distribucijskega sistema na področju zemeljskega plina;
- proučitev pripomb, prejetih v postopku javne obravnave akta, in aktivnosti v zvezi z dokončnim oblikovanjem akta;
- sprejetje akta na svetu agencije 26. marca 2015 in objava v Uradnem listu RS, št. 28/15.

Doseženi rezultati:

Na podlagi opravljenih študij in analiz je agencija pridobila ustrezne podatke za pripravo izhodišč, ki so jih morali operaterji distribucijskega sistema upoštevati, ko so skladno z novo metodologijo podali zahteve za izdajo soglasja k regulativnemu okviru za regulativno obdobje 2016–2018.

Metodologija za določitev regulativnega okvira operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina

Agencija je skladno z EZ-1 pripravila metodologijo za določitev regulativnega okvira za operaterja prenosnega sistema z namenom izvajanja ekonomske regulacije izvajalca gospodarske javne službe prenosa zemeljskega plina.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- izvedba potrebnih analiz in drugih aktivnosti v zvezi z oblikovanjem predloga akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira za operaterja prenosnega sistema;
- izvedba javne obravnave predloga akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira za operaterja prenosnega sistema;
- proučitev pripomb, prejetih v postopku javne obravnave;
- aktivnosti v zvezi z dokončnim oblikovanjem akta;
- sprejetje akta na svetu agencije 24. septembra 2015 in objava v Uradnem listu RS, št. 77/15.

Doseženi rezultati:

Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina predstavlja izhodišča, ki jih je moral operater prenosnega sistema upoštevati, ko je podal zahtevo za izdajo soglasja k regulativnemu okviru za obdobje 2016–2018.

Soglasja k regulativnemu okviru za obdobje 2016–2018

Operaterji distribucijskih sistemov so agenciji skladno z določbami EZ-1 posredovali zahtevo za izdajo soglasja k regulativnemu okviru, tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za ostale storitve za regulativno obdobje 2016–2018 na obrazcih v elektronski obliki, ki jih je pripravila agencija. Zahtevo so oblikovali skladno z aktom o metodologiji za določitev regulativnega okvira in aktom o metodologiji za obračunavanje omrežnine.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- izdaja 15 odločb operaterjem distribucijskega sistema za določitev faktorja učinkovitosti v regulativnem obdobju 2016–2018, ki so ga operaterji distribucijskega sistema upoštevali pri določitvi upravičenih stroškov;
- analize zahteve za izdajo soglasja k regulativnemu okviru, tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za ostale storitve za regulativno obdobje 2016–2018 operaterjev sistema z upoštevanjem ugotovitev analiz poslovanja operaterjev sistema preteklih let;
- izdaja 18 soglasij 15 operaterjem distribucijskega sistema in operaterju prenosnega sistema k regulativnemu okviru, tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za ostale storitve za regulativno obdobje 2016–2018.

Doseženi rezultati:

Agencija je z izdajo soglasja k regulativnemu okviru, tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za ostale storitve za regulativno obdobje 2016–2018 operaterjem sistema zagotovila pravno podlago za zaračunavanje omrežnine in ostalih storitev v obdobju 2016–2018.

Metodologija za obračunavanje omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina

Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše metodologijo za obračunavanje omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina. Akt določa metodologijo za obračunavanje omrežnine za uporabo distribucijskega sistema, izvajanje meritev ter obračunavanje ostalih storitev.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- analiza obstoječega nabora ostalih storitev,
- koordinacija z operaterji,
- priprava metodologije za obračunavanje omrežnine in ostalih storitev,
- izvedba javne obravnave akta in obdelava mnenj, pripomb in predlogov dopolnitev,
- smiselno upoštevanje pripomb iz javne obravnave akta in priprava končne verzije akta.

Doseženi rezultati:

Akt je bil sprejet in 24. aprila 2015 objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije.

S sprejemom akta je bilo omogočeno, da so vsi operaterji distribucijskih sistemov v zakonsko predpisanem roku pod znanimi pogoji obračuna storitev vložili zahtevo za izdajo soglasja k regulativnemu okviru, tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za ostale storitve.

Tarifne postavke omrežnine in drugih storitev operaterjev distribucijskih sistemov zemeljskega plina

Namen naloge je ugotavljanje usklajenosti določitve tarifnih postavk omrežnine in ostalih storitev z metodologijo agencije ter ustreznosti višine posameznih tarifnih postavk. Presojale so se tarifne postavke omrežnine in drugih storitev za naslednje regulativno obdobje 2016–2018.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- analiza tarifnih postavk omrežnine za distribucijo,
- analiza tarifnih postavk omrežnine za meritve,
- analiza tarifnih postavk za ostale storitve.

Doseženi rezultati:

Izvedene analize tarifnih postavk omrežnine in ostalih storitev operaterjev distribucijskih sistemov so bile uporabljene za ugotavljanje ustreznosti višine posameznih postavk, vpliva na ceno oskrbe in na medletne skokovite spremembe cen ter za pripravo pozivov za dopolnitev zahtev za izdajo soglasja k tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za ostale storitve.

Agencija je z utemeljenimi pripombami uspela znižati višine posameznih tarifnih postavk, kar se pozitivno odraža v nižjem strošku oskrbe za odjemalce.

Metodologija za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina

Agencija je zadolžena za izdajo Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina, ki določa tarife in tarifne elemente omrežnine, storitve, ki jih lahko operater prenosnega sistema zemeljskega plina poleg omrežnine zaračunava uporabnikom sistema v okviru izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja prenosnega sistema, način izračuna omrežnin ter način zaračunavanja omrežnine in ostalih storitev.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- Priprava osnutka sprememb obstoječega akta, ki je zajemal naslednje glavne spremembe:
 - operater prenosnega sistema obračuna znesek vstopne ali izstopne zmogljivosti za posamezno vstopno ali izstopno točko,
 - določitev nove odjemne skupine pri obračunu zneska za izstopno zmogljivost na točkah znotraj Republike Slovenije,
 - določitev zneska zakupa četrletne zmogljivosti in zneska zakupa zmogljivosti za dan vnaprej na mejnih točkah prenosnega sistema,
 - posodobitev faktorjev tarifnih postavk za četrletno, mesečno in dnevno zmogljivost,
 - določitev ostalih storitev operaterja prenosnega sistema;
- javna obravnava akta;
- sprejetje in objava akta v Uradnem listu RS.

Doseženi rezultati:

Sprejeta metodologija je uvedla potrebne spremembe, ki jih narekujejo EZ-1 in direktive EU.

Operater prenosnega sistema bo na podlagi akta začel obračunavati omrežnino s 1. januarjem 2016, razen zneska zagotovljene vstopne zmogljivosti znotraj dneva in zneska zagotovljene izstopne zmogljivosti znotraj dneva, ki ju je začel obračunavati na podlagi določil navedenega akta takoj po njegovi uveljavitvi.

Tarifne postavke omrežnine za prenosni sistem in druge storitve operaterja prenosnega sistema

Na podlagi zahteve za izdajo soglasja k regulativnemu okviru, tarifnim postavkam omrežnine in tarifnim postavkam za ostale storitve za regulativno obdobje 2016–2018 so bile izvedene naloge, povezane z ugotavljanjem usklajenosti določitev tarifnih postavk omrežnine in ostalih storitev z metodologijo agencije ter ustreznosti višine posameznih tarifnih postavk.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- presoja posameznih vstopnih in izstopnih tarifnih postavk omrežnine,
- presoja tarifne postavke za lastno rabo,
- presoja tarifne postavke za meritve,
- presoja tarifnih postavk za ostale storitve.

Doseženi rezultati:

Izvedene analize tarifnih postavk omrežnine in ostalih storitev operaterja prenosnega sistema so ugotovile ustreznost višine tarifnih postavk.

Uporabnikom prenosnega sistema je zagotovljeno takšno zaračunavanje tarifnih postavk omrežnine, ki odražajo dejanske stroške operaterja prenosnega sistema.

2.3.1.4 Obratovanje in razvoj prenosnega in distribucijskega sistema zemeljskega plina

Akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za prenosni in distribucijski sistem zemeljskega plina

Akt podrobneje določa obvezno vsebino sistemskih obratovalnih navodil (v nadaljevanju SON), ki jih mora po javnem pooblastilu izdati operater sistema zemeljskega plina. Cilja te naloge sta sprejetje navedenega akta ter vzpostavitev pogojev za posredovanje vloge s strani operaterja sistema za izdajo soglasja agencije k SON.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- priprava in sprejetje splošnega akta o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za prenosni sistem zemeljskega plina v januarju 2015;
- priprava in sprejetje splošnega akta o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem zemeljskega plina v juliju 2015.

Doseženi rezultati:

Akta o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil sta določila obvezno vsebino SON in omogočila operaterju prenosnega sistema ter operaterjem distribucijskih sistemov pripravo njihovih SON.

Operater prenosnega sistema je na podlagi akta pripravil svoj SON in ga podal agenciji v soglasje. Zahteve operaterjev distribucijskega sistema za izdajo soglasja k vsebini SON za distribucijski sistem zemeljskega plina bodo podane v letu 2016.

Sistemska obratovalna navodila za prenosni sistem zemeljskega plina

Agencija izda soglasje k SON za prenosni sistem zemeljskega plina, ki predstavljajo ključen dokument operaterja prenosnega sistema, saj urejajo obratovanje in način delovanja prenosnega sistema. SON določa razmerja med operaterjem prenosnega sistema in uporabniki sistema na pregleden, objektivni in nepristranski način.

Izvedene je bila naslednja ključna naloga:

- izdaja soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom za prenosni sistem zemeljskega plina.

Doseženi rezultati:

Sistemska obratovalna navodila so bila pravočasno sprejeta. Upošteevane so zahteve EZ-1, evropskih uredb in kodeksov omrežja s področja dodeljevanja zmogljivosti, upravljanja prezasedenosti, medobratovalnosti in izravnave odstopanj. Določene so pravice in obveznosti operaterja prenosnega sistema in uporabnikov prenosnega sistema.

Imenovanje pripravljavca prognoz v območju izravnave plinskih omrežij Republike Slovenije

Kot nacionalni regulativni organ mora agencija v območju izravnave plinskih omrežij v Republiki Sloveniji imenovati pripravljavca prognoz po predhodnem posvetovanju z zadevnim operaterjem prenosnega sistema in operaterji distribucijskih sistemov zemeljskega plina.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- priprava podrobnejše obrazložitve vloge pripravljavca prognoz in predlog agencije glede imenovanja najprimernejšega kandidata za opravljanje teh nalog;
- izvedba javnega posvetovanja z zadevnim operaterjem prenosnega sistema ter operaterji distribucijskih sistemov zemeljskega plina in širšo zainteresirano javnostjo;
- izdaja odločbe o imenovanju pripravljavca prognoz v območju izravnave plinskih omrežij Republike Slovenije. Za pripravljavca prognoz je agencija imenovala družbo Plinovodi, d.o.o.

Doseženi rezultati:

Udeleženci trga so se strinjali z imenovanjem operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina za pripravljavca prognoz, zato je bil postopek določitve hitro izveden.

Pripravljavec prognoz bo v prihodnje moral določiti metodologijo za prognoziranje ne dnevno merjenih prevzemov uporabnikov omrežij, ki bodo temeljili na statističnem modelu povpraševanja, in bo s tem omogočil dodelitev obremenitvenega profila ne dnevno merjenemu prevzemu. Agencija bo navedene aktivnosti spremljala.

Razvojni in naložbeni načrt prenosnega omrežja zemeljskega plina

Namen naloge je izdelava in sprejem metodologije za pripravo in ocenitev naložbenega načrta operaterja prenosnega sistema ter izdaja soglasja k desetletnemu razvojnemu načrtu prenosnega omrežja zemeljskega plina.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- priprava, sprejetje in objava metodologije za pripravo in ocenitev naložbenega načrta operaterja prenosnega sistema;
- prejem desetletnega razvojnega načrta prenosnega plinovodnega omrežja za obdobje 2016–2025 skupaj z naložbenim načrtom v soglasje;
- javna obravnava razvojnega načrta;
- usklajevanje razvojnega in naložbenega načrta z operaterjem prenosnega sistema;
- ocenitev naložbenega načrta v okviru izdaje soglasja k regulativnemu okviru za obdobje 2016–2018;
- izdaja soglasja k razvojnemu načrtu.

Doseženi rezultati:

Metodologija je določila obvezno vsebino naložbenega načrta, ki ga mora operater predložiti agenciji vsako leto skupaj z razvojnim načrtom. V metodologiji so podrobneje urejena pravila priprave in ocenjevanja naložbenega načrta. Agencija je podala soglasje k razvojnemu načrtu in hkrati ugotovila, da naložbeni načrt izpolnjuje kriterije iz metodologije, zato so bile vse naložbe vključene v novi regulativni okvir.

Operater prenosnega sistema bo v naslednjih letih izvedel naložbe iz naložbenega načrta, agencija pa bo spremljala izvajanje naložb v prenosni sistem.

Naložbe v distribucijska omrežja zemeljskega plina

Namen naloge je izdelava in sprejetje metodologije za pripravo in ocenitev naložbenega načrta operaterja distribucijskega sistema ter presoja in ocenjevanje naložbenih načrtov operaterjev distribucijskih sistemov.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- priprava, sprejetje in objava metodologije za pripravo in ocenitev naložbenega načrta operaterja prenosnega sistema;
- pregled naložbenih načrtov operaterjev distribucijskih sistemov;
- usklajevanje naložbenih načrtov z operaterji distribucijskih sistemov, da so pripravljene skladno z metodologijo agencije in usklajeni z vlogo za izdajo soglasja k regulativnemu okviru;
- potrditev naložbenih načrtov v sklopu izdaje soglasja k regulativnemu okviru.

Doseženi rezultati:

Določena je obvezna vsebina naložbenega načrta, ki ga mora operater predložiti agenciji. Prav tako so določeni merila za ugotavljanje upravičenosti naložb ter postopek ocenjevanja naložbenega načrta in način odločanja o obsegu naložb. Presoja naložbenih načrtov je pokazala smiselnost metodologije, saj sta zagotovljeni preglednost in usklajenost z regulativnim okvirom. Prav tako je ugotovljen tudi vpliv na omrežnino.

Operaterji distribucijskih sistemov so pripravili naložbene načrte skladno z metodologijo in jih podali agenciji v presojo skupaj z regulativnim okvirom. Operaterji so morali prikazati finančno pokritost z viri sredstev. Agencija je ugotovila, da je vpliv na omrežnino v okviru določenih meja, zato so bile naložbe vključene v regulativni okvir.

Povezani distribucijski sistemi

Distribucijski sistem zemeljskega plina je praviloma priključen na prenosni sistem zemeljskega plina, pod določeni pogoji pa je dovoljena tudi povezava distribucijskega sistema na drugi distribucijski sistem.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- obravnava vlog za izdajo soglasja k povezanim sistemom,
- seznanitev stranskih udeležencev z vlogami in proučitev podanih mnenj stranskih udeležencev,
- izdaja soglasij k povezanim sistemom.

Doseženi rezultati:

V letu 2015 je agencija nadaljevala postopke za izdajo soglasij k trem vlogam za povezane sisteme, ki jih je prejela v letu 2014, hkrati pa je prejela še 11 dodatnih vlog. Tako je v letu 2015 izdala soglasje k osmim vlogam, o šestih vlogah pa bo odločala v letu 2016. Na eno izdano soglasje je operater prenosnega sistema podal tožbo na Upravno sodišče Republike Slovenije, ki pa je tožbo zavrnilo kot neutemeljeno.

V primeru izdaje soglasja k povezanemu sistemu je lahko distribucijski sistem zemeljskega plina priključen na drugi distribucijski sistem zemeljskega plina in ne na prenosni sistem, ker je bilo takšno povezovanje stroškovno učinkovitejše, odjemalcem pa je bila zagotovljena ustrezna varnost in zanesljivost obratovanja distribucijskega sistema.

Zaprta distribucijski sistemi

Agencija je odgovorna za izdajo dovoljenja o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema (v nadaljevanju ZDS). Z izdajo soglasja k zaprtemu distribucijskemu sistemu odjemalci, priključeni na to omrežje, pridobijo enake pravice in obveznosti, kot jih imajo odjemalci na javnem omrežju. Cilj naloge je izdajanje dovoljenj k zaprtim distribucijskim sistemom in reguliranje zaprtih distribucijskih sistemov na enak način, kot se izvaja reguliranje distribucijskega operaterja.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- izdaja enega soglasja k zaprtemu distribucijskemu sistemu,
- ena zavrnitev soglasja,
- pregled petih vlog za izdajo soglasja k zaprtemu distribucijskemu sistemu.

Doseženi rezultati:

Z izdanim soglasjem imajo operaterji ZDS zdaj enake pravice in obveznosti ter odgovornosti, kot jih ima skladno z EZ-1 distribucijski operater. Obravnava zahtev je dolgotrajna zaradi kompleksnosti posameznih sistemov, katerih začetek oskrbe z zemeljskim plinom sega daleč v preteklost, ko so bila v veljavi povsem druga zakonodajna izhodišča in prakse priključevanja končnih odjemalcev.

Izvedene aktivnosti bodo omogočile enako obravnavo odjemalcev na javnem omrežju in omrežju ZDS. Obravnava zahtev je v posameznih primerih izpostavila problem neustrezne in z EZ-1 neskladno urejene oskrbe odjemalcev na prenosnem sistemu in distribucijskih sistemih. Poteka izvajanje aktivnosti za odpravo nepravilnosti s ciljem zagotavljanja varne in zanesljive oskrbe za vse odjemalce na zadevnih območjih.

Kakovost oskrbe z zemeljskim plinom

Naloga zajema vzpostavitev enotnega spremljanja kakovosti oskrbe in vključitev kakovosti oskrbe v metodo reguliranja.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- sprejetje splošnega akta o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom,
- usklajevanje z operaterjem prenosnega sistema in operaterji distribucijskega sistema glede vsebine poročanja podatkov o neprekinjenosti oskrbe in podatkov o komercialni kakovosti;
- priprava predloge, na podlagi katere operaterji sistema oddajo poročilo.

Doseženi rezultati:

Sprejetje akta o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom in uskladitev vsebine poročanja podatkov o neprekinjenosti oskrbe in podatkov o komercialni kakovosti. Operaterji bodo pričeli s poročanjem v letu 2016. Agencija bo izvajala monitoring kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom z namenom določitve referenčnih vrednosti parametrov posameznih dimenzij kakovosti in minimalnih standardov kakovosti različnih storitev operaterja sistema.

2.3.1.5 Reguliranje cene toplote

V letu 2015 je bilo na področju reguliranja cene toplote največ dejavnosti povezanih z naslednjimi nalogami:

- spremljanje in analiza poslovanja zavezancev za regulacijo za leto 2014,
- priprava metodologije za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje,
- izdaja soglasja k izhodiščni ceni toplote zavezanca za regulacijo.

Spremljanje in analiza poslovanja zavezancev za regulacijo

Agencija na podlagi letnih podatkov o poslovanju zavezancev za regulacijo analizira njihovo poslovanje z namenom ugotavljanja ustreznosti načrtovanega poslovanja v zahtevi za izdajo soglasja k izhodiščni ceni toplote.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- priprava zahtevkov za podatke in njihovo posredovanje prek aplikacije vsem subjektom, ki opravljajo dejavnost distribucije ali proizvodnje toplote;
- usklajevanje prejetih podatkov o poslovanju za leto 2014 s poročevalci;
- izvajanje analiz poslovanja zavezancev za regulacijo za leto 2014.

Doseženi rezultati:

Izvedene analize poslovanja zavezancev za regulacijo zagotavljajo agenciji informacije o njihovem poslovanju in predstavljajo pomembno podlago pri presoji zahteve za izdajo soglasja k izhodiščni ceni toplote, ki jo bodo zavezanci za regulacijo pripravili skladno z metodologijo agencije.

Metodologija za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje

Agencija mora predpisati metodologijo za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje z namenom regulacije cene toplote za daljinsko ogrevanje iz distribucijskih sistemov, katerih distributerji izvajajo gospodarsko javno službo, in cene toplote, ki jo zaračunava regulirani proizvajalec toplote. Cilj naloge je bil izdati splošni akt o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- aktivnosti v zvezi s pripravo metodologije za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje;
- javna obravnava osnutka akta in proučitev pripomb, ki so jih zavezanci za regulacijo podali k aktu v javni obravnavi;
- aktivnosti v zvezi z dokončnim oblikovanjem akta, na podlagi katerega bi nove cene toplote začele veljati 1. januarja 2016;
- sprejetje akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje na svetu agencije 10. aprila 2015 ter njegova objava v Uradnem listu RS, št. 27/15;
- priprava spremembe akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje, s katero se podaljšuje začetek veljavnosti novih cen toplote na 1. januar 2017, ter sprejetje spremembe akta na svetu agencije 10. junija 2015 in njegova objava v Uradnem listu RS, št. 47/15;
- priprava ponovne spremembe akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje, s katero se skrajšuje začetek veljavnosti novih cen toplote na 1. julij 2016, ter sprejetje spremembe akta na svetu agencije 30. junija 2015 in njegova objava v Uradnem listu RS, št. 61/15.

Reguliranje cen toplote je za agencijo nova naloga po EZ-1, za katero je načrtovala dodatne zaposlitve, ki pa jih v prvi polovici leta 2015 zaradi nepotrjenega financiranja ni mogla realizirati. Agencija z obstoječim številom zaposlenih te naloge ni mogla pravočasno izvesti, zato je pripravila spremembo obstoječega akta, s katero je podaljšala začetek veljavnosti novih cen toplote na 1. januar 2017.

V nadaljevanju je vlada v juniju 2015 sprejela sklep o določitvi dodatka k ceni za uporabo omrežij z električno energijo in zemeljskim plinom, s katerim je agenciji omogočila izvedbo dodatnih zaposlitvev. Na pobudo ministrstva, pristojnega za energijo, je agencija oblikovala novo spremembo akta, na podlagi katere je skrajšala rok za začetek veljavnosti novih cen toplote na 1. julij 2016. Glede na to je bilo treba izdati ustrezne spremembe akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje.

Doseženi rezultati:

S sprejetjem akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje je agencija pripravila nove pravne podlage za oblikovanje cen toplote, saj je 23. aprila 2015 prenehala veljati dotedanja Uredba o oblikovanju cen proizvodnje in distribucije pare in tople vode za namene daljinskega ogrevanja za tarifne odjemalce. S sprejetjem zadnje spremembe akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje je agencija omogočila zavezancem za regulacijo skrajšanje roka za začetek veljavnosti novih cen toplote s 1. januarja 2017 na 1. julij 2016.

Na podlagi sprejetega akta je agencija do 31. decembra 2015 od zavezancev za regulacijo prejela 51 zahtev za izdajo soglasja k izhodiščnim cenam toplote, od tega 43 zahtev distributerjev toplote

z lastno proizvodnjo toplote, dve zahtevi distributerjev toplote in šest zahtev reguliranih proizvajalcev toplote. Prejete zahteve bo obravnavala v letu 2016.

Soglasje k izhodiščni ceni toplote

Agencija je v letu 2015 prejela zahtevo za izdajo soglasja k izhodiščni ceni toplote distributerja toplote z lastno proizvodnjo toplote, ki je z letom 2016 začel opravljati dejavnost distribucije toplote kot izbirno lokalno gospodarsko javno službo.

Izvedeni sta bili naslednji nalogi:

- analiza zahteve za izdajo soglasja k izhodiščni ceni toplote na podlagi ugotovitev analize poslovanja zavezanca za regulacijo;
- izdaja soglasja k izhodiščni ceni toplote zavezanca za regulacijo.

Doseženi rezultati:

Agencija je z izdajo soglasja k izhodiščni ceni toplote distributerja toplote z lastno proizvodnjo toplote zagotovila pravno podlago za zaračunavanje toplote na območju, kjer tak distributer toplote izvaja izbirno lokalno gospodarsko javno službo distribucije toplote.

2.3.1.6 Toplota in drugi energetski plini

Akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem toplote

Distributerji toplote, ki opravljajo dejavnost distribucije toplote kot gospodarsko javno službo, morajo na podlagi obveznih vsebin iz akta o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem toplote pripraviti svoja sistemska obratovalna navodila in jih podati agenciji v soglasje.

Agencija je pripravila in sprejela navedeni akt ter s tem vzpostavila pogoje za prejem vlog za izdajo soglasja k SON distributerjev toplote.

Doseženi rezultati:

Akt o obvezni vsebini sistemskih obratovalnih navodil je določil obvezno vsebino SON in omogočil distributerjem toplote pripravo njihovih SON. Distributerji toplote morajo skladno z EZ-1 v roku dveh let od uveljavitve zakona sprejeti svoj SON in ga podati agenciji v soglasje.

Agencija je v letu 2015 prejela v soglasje dva osnutka sistemskih obratovalnih navodil za distribucijski sistem toplote. K enemu osnutku je v začetku leta 2016 podala svoje pripombe, soglasij pa ni dala. Agencija pričakuje v začetku leta 2016 intenzivno sodelovanje z distributerji pri pripravi njihovih SON.

Analize cen toplote za namen ogrevanja prostorov iz distribucijskih sistemov daljinskega ogrevanja

Agencija enkrat na leto, in sicer najpozneje do 1. julija, za preteklo koledarsko leto pripravi analizo cen toplote za namen ogrevanja prostorov iz distribucijskih sistemov daljinskega ogrevanja in rezultate analize javno objavi.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- izvedba projektne naloge Primerjalna analiza cen, cenikov in načinov trženja toplote ter analiza vplivov trenutne zakonodaje na konkurenčnost toplote iz distribucijskih sistemov daljinskih ogrevanj v Republiki Sloveniji;
- analiza cen toplote po različnih distributerjih toplote glede na različne kriterije razvrstitve distributerjev toplote.

Doseženi rezultati:

Na podlagi projektne naloge je agencija sprejela model analize cen toplote ter naredila primerjavo cen toplote različnih distributerjev in primerjavo cen toplote v različnih državah EU. Ugotovljena je bila zelo velika raznovrstnost cen toplote po posameznih distributerjih toplote, ki je v največji meri odvisna od energenta, uporabljenega pri proizvodnji toplote, ter izkoriščenosti distribucijskega sistema.

2.3.1.7 Vrednotenje projektov skupnega interesa energetske infrastrukture EU

Agencija na zahtevo Evropske komisije v skladu s svojimi pristojnostmi sodeluje v procesu potrjevanja in spremljanja projektov skupnega evropskega interesa (Projects of Common Interest – PCI), v okviru katerih je Evropska komisija podala dolgoročno vizijo in smernice za vseevropsko energetske infrastrukturo.

V letu 2015 je potekalo ocenjevanje projektov, ki so jih za uvrstitev na drugi seznam projektov vseevropskega interesa prijavili investitorji iz EU. Agencija je v tem procesu sodelovala v okviru delovne skupine za infrastrukturo pri ACER, pri opredelitvi prednostnih koridorjev in pri delu tematske skupine za pametna omrežja pod okriljem Evropske komisije.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- pridobitev podatkov o referenčnih stroških za primerljive projekte elektroenergetske infrastrukture na evropski ravni s ciljem vzpostavitve nabora kazalnikov in referenčnih vrednosti za primerjavo stroškov elektroenergetske infrastrukture;
- izdelava mnenja o regulatornih vidikih projekta pametnih omrežij za Evropsko komisijo;
- izdelava regulatornih mnenj o projektih vseevropske infrastrukture električne energije in zemeljskega plina, ki so relevantni za Republiko Slovenijo;
- pojasnilo Evropski komisiji o izvajanju 6. odstavka 13. člena Uredbe 347/2013 glede metodologije za vrednotenje naložb v projekte za infrastrukturo električne energije in plina ter večjih tveganj teh naložb.

Doseženi rezultati:

Agencija je pridobila podatke o izvedenih projektih systemskega operaterja električne energije in operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina za obdobje zadnjih deset let in sodelovala pri vzpostavitvi nabora referenčnih vrednosti in kazalnikov za primerljive projekte infrastrukture električne energije in zemeljskega plina. Poročilo je objavljeno na spletnih straneh ACER, povzetek z najpomembnejšimi kazalniki pa tudi na spletni strani agencije.

Na poziv Evropske komisije in ACER je agencija pripravila mnenja o regulatornih vidikih projektov vseevropske infrastrukture, ki sta jih za uvrstitev na seznam projektov skupnega interesa prijavila systemski operater električne energije in operater prenosnega sistema zemeljskega plina, ter za druge projekte, ki imajo vpliv na Slovenijo. Na seznam projektov skupnega interesa je bilo tako uvrščenih pet projektov elektroenergetske infrastrukture, dva projekta infrastrukture zemeljskega plina in projekt pametnih omrežij električne energije.

2.3.2 Zagotavljanje zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom

Agencija mora kot pristojni organ, imenovan z Energetskim zakonom, skrbeti za zanesljivo oskrbo z zemeljskim plinom. Na poenoten način je treba skrbeti, da se zanesljivost oskrbe zagotavlja sistematično in usklajeno s sosednjimi državami in na splošno z državami EU. Cilj je usmerjen v iskanje rešitev, ki bodo zagotavljale zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom na način, ki ne bo prekomerno finančno obremenjeval udeležencev na trgu z zemeljskim plinom (dobaviteljev, operaterjev sistemov) in posledično povzročal nesorazmerno visokih stroškov za uporabnike zemeljskega plina v Sloveniji.

Izvedene so bile naslednje naloge:

- sodelovanje v procesu ugotavljanja potreb po spreminjanju evropske uredbe o zanesljivi oskrbi z zemeljskim plinom;
- analiza dogodkov v letu 2014:
 - izvedba prvega poročanja o zagotavljanju zanesljive oskrbe,
 - analiza stresnih testov,
 - analiza dogajanja ob zmanjšanih dobavah;
- priprava podatkov o temperaturah in temperaturnih spremembah, ki so vhodni podatek za izračun potrebnih količin zemeljskega plina, s katerimi se dosežajo predpisani standardi;
- pridobivanje podatkov od dobaviteljev zemeljskega plina o stanju na področju zanesljive oskrbe za prihodnje enoletno obdobje;

- analiza pripomb Evropske komisije k ureditvi zanesljive oskrbe z Aktom o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom in Aktom o načrtu za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom, podaja podrobnejše obrazložitve aktov ter uskladitev posameznih vsebin z Evropsko komisijo.

Doseženi rezultati:

Uskladitev Akta o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom in Akta o načrtu za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom ter priprava podrobnejše obrazložitve aktov.

Agencija se je kot članica Plinske koordinacijske skupine, ki jo sklicuje Evropska komisija z namenom usklajevanja dejavnosti na področju zagotavljanja zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom, vključila v proces ugotavljanja potreb po spreminjanju Uredbe 994, ki vpeljuje pravila in ukrepe za zagotavljanje zanesljive oskrbe s plinom.

2.3.3 Spodbujanje proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom

2.3.3.1 Deklaracije za proizvodne naprave in podpore za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov in v soproizvodnji z visokim izkoristkom

Izdajanje deklaracij za proizvodne naprave

Agencija na zahtevo proizvajalcev izdaja deklaracije za proizvodne naprave, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov in v soproizvodnji z visokim izkoristkom. Veljavna deklaracija za proizvodno napravo izkazuje, da električna energija, proizvedena v tej napravi, ustreza proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov oziroma v soproizvodnji z visokim izkoristkom in je pogoj za izdajo potrdil o izvoru. Informacije o proizvodnih napravah z veljavno deklaracijo so dostopne v registru deklaracij, objavljenem na spletni strani agencije.

Doseženi cilji oziroma rezultati:

V letu 2015 je agencija izdala 931 deklaracij za proizvodne naprave, od tega je bilo 347 deklaracij izdanih za sončne elektrarne, 441 za naprave s soproizvodnjo električne energije in toplote z visokim izkoristkom, 125 za hidroelektrarne ter 18 deklaracij za proizvodne naprave na biomaso oziroma bioplin. Večina deklaracij je bila izdana za proizvodne naprave, ki so že vpisane v register deklaracij, in le 78 deklaracij za nove proizvodne naprave, ki se prvič vpisujejo v register. Za večino teh novih naprav so proizvajalci sklenili pogodbe o uporabi sistema pred 22. septembrom 2014, kar je bil po določbah EZ-1 pogoj za uvrstitev v tako imenovano staro podporno shemo. Ob koncu poročevalskega obdobja je bilo pri agenciji v obravnavi 70 vlog za izdajo deklaracije, predvsem za naprave, ki so že bile vpisane v register deklaracij, veljavno deklaracijo v tem obdobju pa je imelo več kot 4000 proizvodnih naprav skupne nazivne električne moči preko 1,5 GW.

Nameščanje oziroma gradnja novih naprav se je v letu 2015, predvsem zaradi neizvajanja podporne sheme OVE in SPTA, povsem ustavila, kar je neugodno vplivalo na doseganje ciljnega 39,9-odstotnega deleža električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov v končni bruto rabi električne energije do leta 2020, kot tudi na doseganje ciljev na področju energetske učinkovitosti.

Vodenje registra in izdajanje potrdil o izvoru

Agencija na zahtevo proizvajalcev, ki proizvajajo električno energijo v proizvodnih napravah z veljavno deklaracijo, izdaja potrdila o izvoru. Slednja izkazuje, da je električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov energije oziroma v soproizvodnji električne energije in toplote z visokim izkoristkom. Agencija za ta namen vodi register potrdil o izvoru ter skrbi za učinkovito in zanesljivo upravljanje vseh transakcij v registru.

Doseženi rezultati:

V letu 2015 je bilo izdanih za 3896 GWh potrdil o izvoru, ki so bila prek mednarodnega sistema EECS (European Energy Certification System) uporabljena tako na slovenskem trgu kot tudi na trgih zunaj Slovenije.

Podpore za elektriko, proizvedeno iz obnovljivih virov energije in v sproizvodnji z visokim izkoristkom

Agencija je pooblaščenca za dodeljevanje podpor proizvajalcem električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov in v sproizvodnji z visokim izkoristkom. Podpore za nove naprave je možno dodeliti le tistim proizvajalcem, katerih projekti za izvedbo proizvodnih naprav bodo predhodno izbrani na javnih pozivih. Vlada RS je v energetski bilanci za leto 2015 razpisala 10 milijonov evrov sredstev za nove vstopne v podporno shemo, vendar bo agencija pozive lahko realizirala šele, ko bo Evropska komisija dala soglasje k uveljavljeni spremembi podporne sheme v EZ-1.

Doseženi rezultati:

Čeprav je bila podpora shema v letu 2015 neaktivna, je agencija izdala 118 odločb o dodelitvi podpore proizvajalcem za nove proizvodne naprave, ki so v podporno shemo lahko vstopili pod »starimi« pogoji, ker so z elektrooperaterjem sklenili pogodbo o uporabi sistema do 22. septembra 2014, in sicer skladno s prehodno določbo 535. člena EZ-1. Kar 109 odločb o dodelitvi podpore je bilo izdanih proizvajalcem, katerih proizvodne naprave so že bile uvrščene v sistem podpor, prišlo pa je do sprememb, ki so zahtevale ponovno odločanje o podpori (spremembe individualno določenih stroškov proizvodnje, spremembe vrste podpore, dodelitev podpor proizvajalcem, ki so lastniki »pretežno novih« proizvodnih naprav, in podobno). V 65 primerih je agencija odločbe o dodelitvi podpor razveljavila, predvsem zaradi sprememb v lastništvu proizvodnih naprav prejemnikom, ki pogojev za dodelitev podpore niso več izpolnjevali. Slednje ni povzročilo trajnega izpada izplačil za električno energijo, proizvedeno v teh napravah, saj so podpore pridobili oziroma jih nameravajo pridobiti novi lastniki proizvodnih naprav.

Agencija si prizadeva proizvajalcem izdati odločbe o dodelitvi podpore v zakonsko opredeljenih rokih ob hkratnem doslednem preverjanju izpolnjenih pogojev za upravičenje do državne pomoči.

2.3.3.2 Določitev prispevka za zagotavljanje podpor

Agencija je določila prispevek za zagotavljanje podpor električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov in v sproizvodnji z visokim izkoristkom, skladno z Uredbo o načinu določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v sproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 46/15, v nadaljevanju uredba) tako, da so zagotovljeni zadosten obseg finančnih sredstev in s tem nemoteno delovanje zatečene podporne sheme. Hkrati pa so zagotovljena tudi sredstva za nadaljnji razvoj trajnostne proizvodnje energije v okviru podporne sheme, kot je opredeljen v Energetski bilanci Republike Slovenije.

Vrednosti prispevka na kW električne energije posamezne odjemne skupine končnega odjemalca ter na kW energije fosilnih goriv in daljinske toplote so določene tako, da ob realizaciji načrtovane vsote moči odjema končnih odjemalcev in pretekle rabe končnih kupcev ob upoštevanju olajšav za energetsko intenzivne dejavnosti gospodarstva zagotavljajo okrog 155 milijonov evrov zbranih sredstev.

V letu 2015 uveljavljeni koncept plačevanja prispevka končnih odjemalcev električne energije energetsko intenzivnemu delu gospodarstva znižuje vrednosti prispevkov za približno 50 do 60 odstotkov. Slednje je povzročilo zvišanje vrednosti prispevkov preostalim končnim odjemalcem električne energije. Vrednosti prispevkov končnim odjemalcem fosilnih goriv in daljinske toplote se niso bistveno spremenile. Nove vrednosti prispevka so bile uveljavljene s 1. avgustom 2015, in sicer po soglasju Vlade RS z dne 29. julija 2015.

2.3.3.3 Napoved položaja proizvodnih naprav

Z napovedjo položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s sproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo se določijo referenčna cena električne energije in referenčne cene energentov na način, ki ga opredeljuje Uredba o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s sproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo (Uradni list RS, št. 83/09 in 94/11).

Agencija je pripravila in v novembru objavila referenčno ceno električne energije, ki se uporabi v izračunu višine obratovalnih podpor električni energiji, proizvedeni iz OVE in v SPTE v letu 2016, ter referenčne cene zemeljskega plina, lesne biomase in koruzne silaže, ki se uporabijo pri določitvi vrednosti spremenljivega dela referenčnih stroškov proizvodnje, veljavnih v letu 2016, v sistemu podpor elektriki, proizvedeni iz OVE in v SPTE.

2.3.3.4 Poročanje o doseženih sprejetih nacionalnih okvirnih ciljih rabe elektrike

Agencija mora vsaki dve leti pripraviti in objaviti poročilo, v katerem analizira uspeh pri doseganju sprejetih okvirnih nacionalnih ciljev rabe elektrike, proizvedene iz obnovljivih virov energije in v so-proizvodnji elektrike in toplote z visokim izkoristkom, h katerim nas je zavezala EU.

Poročilo za obdobje 2012–2014 je objavljeno na spletni strani agencije in prikazuje podroben pregled delovanja in učinkov podporne sheme v obdobju 2012–2014 ter njen prispevek k povečanju deleža električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije v skupni bruto končni rabi elektrike in, glede na to, da specifičnih ciljev za SPTe proizvodnjo v Sloveniji še nimamo, prispevek proizvodnje v SPTe proizvodnih napravah k doseganju nacionalnih ciljev na področju učinkovite rabe energije.

Iz poročila je vidna preliminarna ocena prispevka aktualne podporne sheme k povečanju deleža električne energije iz obnovljivih virov v skupni bruto končni rabi električne energije ob koncu leta 2014 v obsegu 1,6 odstotne točke. Električna energije iz OVE, proizvedena v podporni shemi, je v letu 2014 predstavljala 4,4 odstotka bruto rabe končne električne energije.

2.3.3.5 Nadzor nad imetniki deklaracij in prejemniki podpor

Agencija izvaja nadzor nad imetniki deklaracij in prejemniki podpor ter tudi nad izdajanjem in nadaljnjimi transakcijami s potrdili o izvoru.

Agencija je v letu 2015 intenzivneje izvajala nadzorne postopke nad imetniki deklaracij in prejemniki podpor ter do konca leta opravila 108 nadzorov. Od tega je bilo izvedenih 60 nadzorov nad imetniki deklaracij in 48 nadzorov nad prejemniki podpor za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, predvsem v sončnih elektrarnah in v proizvodnih napravah s soproizvodnjo toplote in električne energije. Med navedenimi nadzornimi postopki je bilo v dveh primerih ugotovljeno, da je dejanska nazivna električna moč proizvodne naprave presegala tisto, ki je bila z verodostojnimi dokumenti izkazana ob pridobitvi deklaracije. Identificirane kršitve pogojev iz dodeljenih deklaracij so bile ustrezno odpravljene. V enem od primerov je bilo ugotovljeno napačno evidentiranje proizvedenih količin električne energije zaradi napake merilne enote. Napako je elektrooperater odpravil in preveč izplačani zneski so bili vrnjeni Centru za podpore. Pri 12 imetnikih deklaracij so bili preverjeni parametri obratovanja za leti 2013 in 2014 tistih proizvodnih naprav, ki prejemajo dodatke za doseganje trajnostnih kriterijev oziroma ki so obvezane dosežati 60-odstotni izkoristek pri obratovanju, ki pogojuje izplačilo podpor. Niti pri preverjanju ustreznosti proizvodnje in doseženih izkoristkov niti pri vseh drugih izvedenih nadzorih niso bile ugotovljene kršitve oziroma odstopanja od pogojev dodeljene deklaracije ali podpore, ki bi zahtevale nadaljnje ukrepanje.

Med nadzornimi postopki pri prejemnikih podpor je bilo tudi ugotovljeno, da so v številnih primerih dejanske investicijske vrednosti na kW inštalirane nazivne električne moči proizvodnih naprav precej manjše kot referenčne investicijske vrednosti. Dejanske realizirane vrednosti dosežajo le med 42 in 75 odstotki referenčnih investicijskih vrednosti. Slednje je pogosteje opaziti v primeru sončnih elektrarn, nameščenih v obdobju od začetka leta 2010 do julija 2012, in tudi pri soproizvodnih enotah na fosilne energente.

2.3.4 Učinkovita raba energije

2.3.4.1 Doseganje ciljnih prihrankov energije pri zavezancih

Agencija je pooblaščenca za spremljanje in preverjanje izvajanja ukrepov za doseganje prihrankov energije pri zavezancih (dobaviteljnih električne energije, plina, trdih in tekočih goriv ter daljinske toplote). Do konca aprila tekočega leta mora objaviti vse prihranke energije, ki so jih zavezanci s svojim doprinosom pri izvedbi ukrepov učinkovite rabe dosegli pri končnih odjemalcih v preteklem letu.

V letu 2015 je agencija pripravila poročevalske podlage za zavezance, opredelila način poročanja zavezancev in obliko poročila agencije ter opredelila nabor zavezancev za poročanje. Pri slednjem se je oprla na lastne evidence in na informacije o trošarinskih zavezancih, pridobljene od Finančne uprave Republike Slovenije. V Sloveniji namreč enotna evidenca izvajalcev energetskih dejavnost ni na voljo.

2.3.4.2 Spremljanje in nadzor nad izvajanjem energetskih pregledov velikih družb

Agencija ima vlogo neodvisnega nadzornega organa glede obveze izvajanja energetskih pregledov velikih gospodarskih družb in odločanja o tem, kdaj so z drugimi zakonsko opredeljenimi ukrepi, katerih podrobnejše pogoje izpolnjevanja določi agencija, izvedene obveze energetskega pregleda in so družbe izvedbe le-tega oproščene.

V letu 2015 je agencija pripravila okvirni program vodenja in spremljanja obveznih energetskih pregledov velikih gospodarskih družb v Sloveniji ter opredelila nabor pogojev, katerih izpolnjevanje opravičuje izvedbo energetskega pregleda.

Pri tem je treba poudariti, da podzakonski predpis, ki bo podrobneje opredelil energetske preglede, še ni uveljavljen in tako tudi zavezanci za izvedbo pregledov le-teh ne morejo izvesti. Prav tako do uveljavitve navedenega predpisa tudi agencija nima podrobnejših opredelitev za izvajanje naloge.

2.3.5 Nadzor nad delovanjem trga z električno energijo in zemeljskim plinom

2.3.5.1 Izvajanje monitoringa energetskih trgov

Agencija izvaja monitoring delovanja trga na podlagi interne metodologije, delimo ga na spremljanje trga na zahtevo in stalno spremljanje trga. Agencija sproti nadgrajuje metodologijo za spremljanje zadevnih trgov, na podlagi katere izvaja monitoring energetskih trgov.

Določena področja monitoringa so bila v letu 2015 še v fazi implementacije (npr. po uredbi REMIT), nekatera področja pa so bila v fazi izvajanja (npr. maloprodajni trg z električno energijo itd.).

Faza implementacije obsega:

1. določitev zadevnih trgov (maloprodaja, veleprodaja, proizvodnja idr.), na katerih izvajamo stalni monitoring;
2. razvoj metodologije monitoringa trgov, ki zajema vse vidike spremljanja: pogoji za delovanje trga, struktura trga, učinki (konkurenčnost, preglednost, pestrost ponudbe), zadovoljstvo uporabnikov ter celovitost in preglednost;
3. implementacija in uvajanje sistema informacijsko-komunikacijske tehnologije (v nadaljevanju IKT) za stalni monitoring trgov;
4. vzpostavitev drugih pogojev za izvajanje monitoringa (npr. registracija tržnih udeležencev).

Faza izvajanja obsega:

1. zajem, shranjevanje, validacijo in analitiko podatkov o delovanju trga s ciljem spremljati delovanje zadevnih trgov in izpolnjevanje obveznosti deležnikov;
2. izvedba začetne analize na podlagi samodejnega systemskega alarma ali ad hoc analiz;
3. uvedba raziskav trga ali preiskav primerov kršitev na podlagi utemeljenega suma v sodelovanju z drugimi regulatornimi organi;
4. informiranje notranjih in zunanjih uporabnikov o izsledkih stalnega monitoringa trga (poročila).

Naloge na področju uvedbe monitoringa na zahtevo zajemajo vse prej navedene aktivnosti razen implementacije informacijske podpore.

V okviru aktivnosti na področju uredbe REMIT stalni monitoring trgov na ravni EU izvaja ACER, ob tem pa je treba udejanjiti tudi izvajanje stalnega monitoringa na nacionalni ravni. Agencija je v letu 2015 vzpostavljala pogoje za izvajanje monitoringa trga po uredbi REMIT (izvajanje registracije udeležencev, posodobitev sistema za upravljanje informacijske varnosti).

Agencija o izvajanju monitoringa trga sestavi letno poročilo, ki obsega oceno stopnje preglednosti in konkurenčnosti na trgu elektrike in zemeljskega plina. Vsebina poročila je sestavni del letnega poročila o stanju na področju energetike v Republiki Sloveniji. Poleg letnega poročila agencija po potrebi objavlja tudi druga poročila o delovanju trga.

Registracija tržnih udeležencev na trgu z elektriko in zemeljskim plinom v centralnem evropskem registru skladno z uredbo REMIT

Izvedeno je bilo modeliranje internega poslovnega procesa registracije, uvedba procesa v uporabo ter izvajanje procesa registracije vključno z validacijo podatkov.

Doseženi rezultati:

V centralni evropski register tržnih udeležencev (v nadaljevanju CEREMP) smo registrirali 32 tržnih udeležencev po uredbi REMIT, kar je približno polovica, ter validirali in potrdili vse zahtevke za posodobitev podatkov njihove registracije.

Vsem registriranim udeležencem smo omogočili izpolnjevanje obveznosti poročanja skladno z uredbo REMIT, ki jo je večina začela s prvo fazo poročanja (7. oktober 2015), in sicer poročanje o poslih, sklenjenih z uporabo standardiziranih produktov na borzah. Posredno je s tem omogočeno spremljanje veleprodajnega trga v smislu preprečevanja zlorab in manipulacij na ravni Unije s ciljem zagotavljanje odjemalcem korektno cene energije. Agencija v sodelovanju z ACER zagotavlja zaupanja vredno okolje, infrastrukturo in procese, s katerimi se izvaja nadzor nad trgovanjem.

Spremljanje izpolnjevanja obveznosti po uredbi REMIT

Agencija je v okviru monitoringa trga spremljala izpolnjevanje obvez tržnih udeležencev po evropski uredbi št. 1227/2011 (REMIT). Spremljanje je osredinila na obveznosti iz 4. člena uredbe, po katerem morajo udeleženci javnosti učinkovito in pravočasno razkriti notranje informacije. Takšno razkritje vključuje informacije glede zmogljivosti in uporabe objektov za proizvodnjo, skladiščenje, porabo ali prenos električne energije ali zemeljskega plina ali v zvezi z zmogljivostmi in uporabo objektov za utekočinjeni zemeljski plin, vključno s podatki o načrtovani ali nepredvideni (ne)razpoložljivosti teh objektov.

Doseženi rezultati:

Na podlagi analize stanja smo podali predlog za uvedbo nadzora nad zakonitostjo po uredbi REMIT z vidika kriterija učinkovitosti, upošteva je priporočila, ki jih je objavil ACER.

Sodelovanje s sektorskimi regulatorji, ACER in CEER na področju izvajanja uredbe REMIT

Nadaljevali oziroma razširili smo aktivno sodelovanje s sektorskimi regulatorji v regiji. Podpisana sta bila sporazuma o sodelovanju (Memorandum Of Understanding, v nadaljevanju MoU) z avstrijskim energetskim regulatorjem E-Control in z ACER. Sodelovali smo v naslednjih delovnih skupinah ACER: Market Integrity and Transparency Working Group (AMIT WG), REMIT IT Management & Governance Task Force (RITMG TF; sodelovanje pri vodenju skupine), RITMG Security Subgroup, REMIT Coordination Group (REMIT CG), Market Data Reporting Standing Committee (MDR SC), Market Monitoring Standing Committee (MM SC), Security Implementation Group (RISIG)) na področju REMIT. S CEER pa smo sodelovali v delovni skupini Market Integrity and Transparency Working Group (CMIT WG).

Doseženi rezultati:

V okviru regijskega sodelovanja je bil izdelan predlog multilateralnega MoU za ureditev uradnega sodelovanja med regulatorji v regiji. V okviru sodelovanja v delovnih skupinah ACER in CEER smo zgradili kompetence in pridobili znanja, prav tako pa smo sodelovali pri ustvarjanju konceptov in strategij na področju IT podpore procesom v okviru uredbe REMIT. Poleg tega smo se aktivno vključili v presoje informacijske varnosti pri drugih regulatorjih (aktivna vloga v RISIG).

Uradna vzpostavitev sodelovanja z regulatorji v regiji omogoča lažjo komunikacijo ter izmenjavo podatkov o implementaciji uredbe REMIT, aktivno sodelovanje v vlogi presojevalcev pa omogoča bistveno lažjo pripravo na presojo ustreznosti implementacije v agenciji in s tem povečuje ekonomsko učinkovitost izvajanih aktivnosti.

Modeliranje internih poslovnih procesov na področju nadzora trga v domeni uredbe REMIT

Izvedeni so bili analiza stanja ter modeliranje procesov monitoringa in preiskav skladno z uredbo REMIT z uporabo standardne notacije.

Doseženi rezultati:

Formalizirani interni procesi, opisani na standardiziran način, so ključni za validacijo implementacije informacijske varnostne politike v domeni uredbe REMIT.

Vzpostavljen je bil pogoj za prehod v operativno fazo skladno z uredbo REMIT, saj se morajo postopki izvajati sistematično na podlagi vzpostavljenih internih poslovnih procesov, ki definirajo medsektorsko sodelovanje in tudi komunikacijske kanale z zunanjimi deležniki (Agencija za trg vrednostnih papirjev, Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, ACER, regulatorni organi v regiji itd.).

Izvajanje monitoringa trga na podlagi energetskega zakona

Agencija je s to aktivnostjo metodološko spremljala delovanje obeh trgov – izvedeni so bili analitika podatkov o delovanju trgov z energijo v Sloveniji, sinteza izsledkov ter priprava poročila. Vplivala je na podzakonske akte, ki urejajo pogoje za delovanje trga, in pripravila poročila o stanju na trgih. V okviru skupne kontaktne točke je agencija vsem uporabnikom zagotavljala informacije o ponudbah po rednih cenikih na maloprodajnem trgu za gospodinjstvi in mali poslovni odjem. Zagotavljala je tudi strokovne podlage za sodelovanje z drugimi regulativnimi organi (Agencija za trg vrednostnih papirjev, Tržni inšpektorat Republike Slovenije itd.) in objavila poročilo o stopnji preglednosti in konkurenčnosti v okviru Poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2014.

Doseženi rezultati:

Agencija je s svojim delom zagotavljala pomembne informacije vsem uporabnikom v okviru skupne kontaktne točke, vplivala na vsebino podzakonskih aktov (pravila za delovanje trga itd.), objavljeno pa je bilo tudi poročilo o stopnji preglednosti in konkurenčnosti v okviru letnega Poročila o stanju v energetiki za leto 2014.

Z izvedenimi nalogami smo zagotavljali preglednost maloprodajnega trga za gospodinjstvi odjem. Aktivnosti so bile podlaga za izvedbo nadzornih postopkov. Kot posredni učinek izvajanja teh nalog je vsem udeležencem na trgu na voljo publikacija s pregledom delovanja energetske trgov ter doseženo stanje v letu 2014 z vidika preglednosti in konkurenčnosti.

Razvoj metodologije spremljanja trga z zemeljskim plinom

Izvedena je bila definicija projekta za razvoj metodologije spremljanja trga z zemeljskim plinom, prav tako je agencija spremljala izvedbo projekta, validirala in verificirala rezultate.

Doseženi rezultati:

V sodelovanju z zunanjim izvajalcem smo razvili izhodišča za metodološko spremljanje trga z zemeljskim plinom v Sloveniji.

S tem so bili vzpostavljeni pogoji za uporabo metodologije v procesu spremljanja trga v letu 2016.

2.3.5.2 Pravila delovanja trga z električno energijo

Organizator trga Borzen, d.o.o., je pripravil novelirana Pravila za delovanje trga z električno energijo, ki jih na podlagi EZ-1 potrjuje agencija. V postopku podajanja soglasja je agencija preverila postopke izvedenega javnega posvetovanja ter rešitve, ki so morale upoštevati usmeritve direktiv in uredb EU ter priporočil odbora regulatorjev.

S potrditvijo pravil so bile sprejete rešitve na področju izmenjave izravnalne energije med sosednjimi sistemskimi operaterji, kar omogoča pomembno znižanje stroškov, ki jih plačujejo dobavitelji oziroma končni odjemalci v postopkih obračunavanja odstopanj od vozni redov.

2.3.6 Spremljanje in spodbujanje razvoja trga z energijo

2.3.6.1 Pametna omrežja in napredna merilna infrastruktura

Spodbujanje uvajanja pametnih omrežij

Agencija je izvedla pripravo in uveljavitev posodobitve omrežninske metodologije s podporo investicijskim (finančna spodbuda) in pilotnim projektom (izvedbena spodbuda) na področju pametnih omrežij in pametnih trgov skladno s strategijo AREDOP (aktivno reguliranje energetske dejavnosti in omrežij prihodnosti) ter pripravila metodologijo za reguliranje investicij v napredni sistem merjenja (zamejitev cene sistemskih števecov) za regulativni okvir 2016–2018.

Doseženi rezultati:

Posodobili smo metodologijo reguliranja na področju spodbujanja investicijskih projektov in odpravili regulatorne omejitve na področju pilotne uporabe dinamične tarife (kritična konična tarifa).

Omogočeno je izvajanje pilotnih projektov na področju aktivnega vključevanja uporabnikov, sistematično spremljanje uspešnosti projektov ter analiza pilotnih projektov za potrebe nadaljnje posodobitve metodologije reguliranja. Obenem gre za sistematično spodbujanje oziroma pospeševanje

uvajanja novih tehnologij v elektroenergetska omrežja s ciljem izvajanja učinkovitih ukrepov za prehod v nizkoogljično družbo, pri čemer lahko posredno računamo tudi na ustvarjanje novih delovnih mest.

Vzpostavitev pogojev za stroškovno učinkovito uvajanje naprednega sistema merjenja

Agencija je sodelovala v procesu priprave vladne uredbe o uvajanju naprednega sistema merjenja (v nadaljevanju AMI) ter delovala na področju vzpostavljanja pogojev za učinkovito pospešeno uvajanje AMI (sodelovanje z elektrodistribucijskimi podjetji, SODO, Ministrstvom za infrastrukturo, Informacijskim pooblaščenecem, Javno agencijo Republike Slovenije za varstvo konkurence).

Doseženi rezultati:

Z elektrodistribucijskimi podjetji smo se dogovorili za izvedbo skupnega javnega naročila merilne opreme za sistem AMI, na katerem so bile dosežene znatno nižje nabavne cene za merilno in komunikacijsko opremo sistema naprednega merjenja. Agencija je s svojim delovanjem ključno prispevala k prihranku približno dveh milijonov evrov.

Zagotavljanje kibernetске varnosti v elektroenergetskem sistemu

Izvedene so bile usmerjevalne aktivnosti na področju kibernetске varnosti v elektroenergetskem sistemu na podlagi priporočil CEER in Agencije Evropske unije za varnost omrežij in informacij (v nadaljevanju ENISA) v sodelovanju z deležniki na nacionalni ravni in na ravni Unije. V ta namen so sodelavci agencije na strokovnih konferencah sodelovali s svojimi prispevki.

Doseženi rezultati:

Veliko smo pripomogli k rezultatom delovne skupine CEER za kibernetско varnost (Cyber Security WS), izvedena je bila analiza stanja kibernetске varnosti v distribucijskem elektroenergetskem omrežju.

Z delom smo zgradili kompetence in pridobili znanja, ozaveščali deležnike, vključevali področja v program dela Sekcije za izmenjavo podatkov na energetske trgu (v nadaljevanju IPET) pri Energetski zbornici Slovenije in pripomogli k oblikovanju nacionalne strategije na področju kibernetске varnosti.

Aktivno reguliranje energetske dejavnosti prihodnosti

V sklopu strategije aktivnega reguliranja energetske dejavnosti prihodnosti oziroma AREDOP sta bila izvedena posvetovalna procesa na področju izmenjave podatkov o proizvodnji iz OVE in v SPTe ter na področju elektromobilnosti.

Doseženi rezultati:

Objavili smo stališča agencije glede izmenjave podatkov o proizvodnji iz OVE in v SPTe, objavljena je bila tudi analiza odzivov deležnikov na drugi cikel posvetovanj o elektromobilnosti.

S tem so bili postavljeni temelji za učinkovito izmenjavo podatkov o proizvodnji med agencijo in SODO, ki bo podlaga za IT projekt v letu 2016.

2.3.6.2 Elektromobilnost

Na področju elektromobilnosti je uvedena posebna tarifa za obračun omrežnine v regulativnem okviru 2016–2018 za odjem iz hitre polnilne infrastrukture za električna vozila.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- analiza stanja na nacionalni ravni in ravni Unije ter dobrih regulatornih praks v EU,
- multilateralna komunikacija z deležniki na projektu srednjeevropski zeleni koridorji (Central European Green Corridors, CEGC),
- priprava predloga tarife ter njena uveljavitev v metodologiji obračuna omrežnine za regulativni okvir 2016–2018.

Doseženi rezultati:

Za obračun omrežnine v regulativnem okviru 2016–2018 je bila vključena posebna tarifa za odjem iz hitre polnilne infrastrukture za električna vozila.

Agencija je z uvedbo nove odjemne skupine upoštevala specifičnost odjema iz polnilne infrastrukture hitrih polnilnic in določila tarifo tako, da je vzdržna za izvedbo predvidenih poslovnih modelov na projektu CEGC. Ker tarifa velja za vse hitre polnilnice, je agencija v bistvu določila referenčno ceno

za uporabo omrežja v domeni hitre polnilne infrastrukture v Sloveniji za obdobje 2016–2018 in s tem spodbuja polnjenje električnih avtomobilov na hitrih javnih polnilnicah.

2.3.6.3 Izmenjava podatkov na energetskem trgu

Prehod na uporabo standardiziranih identifikatorjev entitet v elektronski izmenjavi podatkov na trgu z energijo

Izvedeni so bili priprava, javna obravnava in uveljavitev Akta o identifikaciji entitet v izmenjavi podatkov na trgu z energijo.

Doseženi rezultati:

Uveljavljena obvezna uporaba odprtih standardov po ustreznem prehodnem obdobju pri identifikaciji ključnih podatkovnih entitet v elektronski izmenjavi podatkov izboljšuje učinkovitost procesov izmenjave podatkov in obenem odpravlja določene ovire za vstop novih udeležencev na trg z energijo (potrebo po prilagoditvi informacijskih sistemov lastnim nacionalnim standardom). Omogoča ustrezno pripravo subjektov, ki izvajajo gospodarsko javno službo, na prehod na uporabo standardiziranih identifikatorjev entitet, ki nastopajo v ključnih procesih izmenjave podatkov na trgu (do poteka prehodnega obdobja) ter predpripravo tržnih udeležencev na uporabo teh identifikatorjev.

Harmonizacija procesov elektronske izmenjave podatkov na trgu z energijo na nacionalni, regionalni in ravni EU

Agencija je sodelovala v Sekciji IPET in v organizaciji za standardizacijo izmenjave podatkov na energetskih trgih (v nadaljevanju eBIX – European forum for energy Business Information eXchange) na področju harmonizacije procesov izmenjave podatkov na trgu z energijo. Poudarek v letu 2015 je bil predvsem na trgu z zemeljskim plinom, saj smo bili pobudniki ustanovitve namenske delovne skupine eBIX Gas, v kateri smo tudi aktivno sodelovali.

Doseženi rezultati:

Na ravni EU so usklajeni in standardizirani modeli elektronske izmenjave podatkov na trgu z zemeljskim plinom na podlagi metodologije eBIX, ki so objavljeni na spletnih straneh eBIX in so na voljo za uporabo v Sloveniji. S tem je postavljen temelj za prenovu procesov izmenjave podatkov na trgu z zemeljskim plinom s ciljem izboljšati učinkovitost teh procesov.

2.3.7 Nadzor nad zakonitostjo dela izvajalcev energetskih dejavnosti

Agencija nadzira izvajanje določb EZ-1 s področja trga z elektriko in zemeljskim plinom ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov, razen v primerih, ki po tem zakonu spadajo v pristojnost posameznih inšpekcij. Agencija nadzira tudi izvajanje določb uredb Evropske unije s področja notranjega trga z elektriko in zemeljskim plinom. Glede postopka nadzora se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor. Agencija vodi postopek nadzora in izreka nadzorne ukrepe po uradni dolžnosti.

Agencija odloča tudi o prekrških za kršitve EZ-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisov, katerih izvajanje nadzira kot prekrškovni organ v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

Agencija je nadzor izvajala nad naslednjimi skupinami zavezancev: dobavitelji elektrike in zemeljskega plina, operaterji sistema, elektrooperaterji oziroma pogodbenimi izvajalci dejavnosti distribucijskega operaterja ter nad drugimi izvajalci energetskih dejavnosti.

Agencija je med drugim nadzirala:

- zaračunavanje pavšalnih stroškov poslovanja z rednimi ceniki;
- postopke priključevanj oziroma izdana soglasja za priključitev;
- omogočanje dostopa do podatkov za potrebe izvajanja gospodarske javne službe ter zagotavljanje podatkov dobaviteljem;
- obveščanje uporabnikov o predvidenih začasnih odklopih oziroma zakonitost odklopa;
- prikaz sestave proizvodnih virov na računih, promocijskem gradivu in spletnih straneh dobaviteljev elektrike končnim odjemalcem ter
- preverjala bistvene sestavine pogodbe o dobavi in splošne pogodbene pogoje dobaviteljev

elektrike ter nadzirala postopke menjave dobavitelja oziroma postopke obravnavanja pritožb gospodinjstev odjemalcev elektrike pri dobaviteljih.

Agencija je v letu 2015 na novo odprla 60 zadev s področja nadzorov, iz leta 2014 pa je prenesla devet postopkov nadzora. V primerjavi z letom 2014, v katerem je agencija skupaj reševala 20 zadev s področja nadzora, se je v letu 2015 število postopkov nadzora znatno povečalo, in sicer za več kot trikrat.

Agencija je 39 postopkov nadzora uvedla po uradni dolžnosti, 30 zadev pa je odprla na podlagi prejetih prijav. Kar 61 zadev se je nanašalo na področje električne energije, sedem na področje zemeljskega plina, ena zadeva pa na področje oskrbe s toploto, in to je agencija odstopila v reševanje pristojnemu organu.

Z izrekom opozorila po EZ-1 oziroma z izdajo odločbe je agencija zaključila 11 postopkov nadzora, v 14 postopkih, v katerih kršitve niso bile ugotovljene, je izdala sklep o ustavitvi postopka, dve zadevi je odstopila v reševanje pristojnim organom, v enem primeru pa se je odločila, da postopka nadzora ne bo uvedla. V postopku reševanja je tako ob koncu leta 2015 ostalo 41 zadev.

Zaradi kršitev določb EZ-1 je agencija v letu 2015 uvedla tudi en postopek o prekršku, ki pa še ni bil zaključen.

2.3.8 Varstvo pravic odjemalcev

Agencija skrbi za varstvo pravic odjemalcev z:

- zagotavljanjem ustrezne obveščenosti odjemalcev o njihovih pravicah, povezanih z dostopom do omrežij ter dobavo elektrike in zemeljskega plina;
- odločanjem v sporih med uporabniki sistema elektrike oziroma zemeljskega plina in operaterji teh sistemov oziroma operaterjem trga z elektriko;
- odločanjem o pritožbah uporabnikov sistema zoper odločbe o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev, ki jih izdajajo operaterji sistemov elektrike in zemeljskega plina, in
- nadzorom nad zakonitostjo dela izvajalcev energetskih dejavnosti.

2.3.8.1 Reševanje sporov

Agencija je pristojna za odločanje v naslednjih sporih iz razmerij med uporabniki sistema elektrike oziroma zemeljskega plina in operaterji oziroma operaterjem trga z elektriko:

- o dostopu do sistema,
- v zvezi z obračunanim zneskom za uporabo sistema,
- v zvezi s kršitvami sistemskih obratovalnih navodil,
- v zvezi z ugotovljenimi odstopanji in zneski za pokrivanje stroškov izravnave odstopanj ter v zvezi s kršitvami splošnih aktov, ki urejajo odstopanja in njihovo izravnavo, in
- za katere tako določa EZ-1 (npr. v sporih, ali je določena oseba zaščiteni odjemalec).

Agencija je v letu 2015 prejela v reševanje deset zahtev za reševanje sporov na prvi stopnji. Iz prejšnjega obdobja je agencija odločala v petih sporih. Le ena zahteva za odločanje je bila s področja zemeljskega plina, ostale vloge pa so se nanašale na področje električne energije. Večina prejetih zahtev za odločanje se je nanašala na nestrinjanje z izdanim obračunom oziroma meritvami in na slabo kakovost oskrbe.

Od vseh obravnavanih zahtev je agencija dvema zahtevama ugodila. V eni zadevi je odločila, da je distribucijski operater dolžan vrniti zneske za plačano prekomerno prevzeto jalovo energijo v letu 2009, v drugi pa je ugotovila, da ni mogoče upoštevati odčitkov iz števca, ki mu je potekla veljavnost, zato je distribucijskemu operaterju naložila, da mora za to obdobje razveljaviti merilne podatke ter o tem obvestiti dobavitelja. V eni zadevi, ki se je prav tako nanašala na obračun porabe električne energije v času nedelovanja števca, sta stranki sklenili poravnavo.

Pet zahtev strank je agencija zavrnila, in sicer na področjih, ki se nanašajo na obračunavanje omrežnine, na plačilo storitve zamenjave glavne (obračunske) varovalke, na plačilo nadomestila zaradi slabe kakovosti električne energije ter na obračunske podatke o porabi električne energije, vezane na dejansko porabo. Eno zahtevo je agencija zavrgla, saj ni pristojna za reševanje sporov glede postavk na izdanem računu dobavitelja. V eni zadevi je stranka umaknila zahtevo, zaradi česar je agencija postopek ustavila, ena zahteva pa je bila odstopljena pristojnemu organu, Državni revizijski komisiji. Štiri zahteve, od katerih se ena nanaša na področje zemeljskega plina, so bile konec leta še v reševanju.

V primerjavi z letom 2014, ko je agencija prejela v reševanje 21 zahtev, se je število prejetih zahtev v letu 2015 zmanjšalo za polovico, kar kaže na učinke odločb, ki jih je agencija izdala v preteklosti, še posebej glede na to, da je tudi Upravno sodišče skoraj vse odločbe agencije, med njimi tudi odločbe s področja dodeljevanja podpor, do sedaj potrdilo. Vsebina vloženih zahtev pa se ni bistveno spremenila.

2.3.8.2 Odločanje o pritožbah

O izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev na sistem elektrike ali zemeljskega plina odloča operater z odločbo v upravnem postopku. Agencija odloča o pritožbi zoper odločbo o soglasju na drugi stopnji.

V letu 2015 je agencija prejela v reševanje deset vlog za reševanje pritožb zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev. Poleg navedenih zadev je agencija iz prejšnjega obdobja rešila še tri zadeve.

Agencija je od vseh prejetih pritožb, ki jih je prejela v reševanje, dve takoj odstopila pristojnemu organu. V osmih zadevah je pritožbam ugodila ter zadeve vrnila organom prve stopnje v ponovno odločanje, in sicer predvsem zaradi nerešenih solastniških razmerij na objektih, za katere se je soglasje za priključitev izdajalo, nadalje zaradi nepravilne razvrstitve prevzemno-predajnega mesta v skupine končnih odjemalcev ter zaradi procesnih razlogov. V treh zadevah je bil vložen upravni spor.

V primerjavi z letom 2014, ko je agencija prejela 32 vlog za reševanje pritožb zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev, se je število prejetih vlog v letu 2015 precej zmanjšalo, vsebina vlog pa se ni bistveno spremenila.

2.3.8.3 Skupna kontaktna točka

S skupno kontaktno točko se gospodinjstvom in malim poslovnim odjemalcem elektrike in zemeljskega plina zagotavlja dostop do vseh potrebnih informacij glede njihovih pravic, veljavnih predpisov in splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil ter metod za obravnavo pritožb, ki so jim na voljo v primeru spora z dobaviteljem ali distribucijskim operaterjem.

V skupni kontaktni točki mora agencija zagotoviti dostop najmanj do informacij o:

- načinih obravnave pritožb v primeru spora z dobaviteljem ali operaterjem distribucijskega sistema;
- veljavnih tarifah omrežnine ter splošno veljavnih pogojih v zvezi z uporabo omrežja;
- primerjavi veljavnih rednih cenikov ponudnikov elektrike in zemeljskega plina za gospodinjstve in male poslovne odjemalce, brez primerjave akcijskih ali paketnih cenikov;
- načinu pridobitve podatkov o njihovi porabi;
- pravicah do zasilne oskrbe ali nujne oskrbe;
- kakovosti napetosti, zanesljivosti oskrbe ter komercialni kakovosti oziroma pravici do oskrbe z zemeljskim plinom določene kakovosti po razumni ceni ter pravici do menjave dobavitelja.

Agencija odjemalcem zagotavlja ažuren dostop do točnih informacij z objavami na svoji spletni strani, prav tako pa tudi z neposrednim ali pisnim posredovanjem informacij.

Tudi v letu 2015 je agencija skrbela, da so informacije za odjemalce ves čas aktualne in da odražajo dejanske razmere na trgu. V ta namen je sproti posodabljala objave na svojih spletnih straneh, ki se med drugim nanašajo na reševanje sporov z operaterji distribucijskega sistema in dobavitelji ter pravice odjemalcev, povezane s pogodbo o dobavi.

2.3.8.4 Zagotavljanje informacij gospodinjstvom in malim poslovnim odjemalcem

Agencija v skladu s 434. členom EZ-1 upravlja in vzdržuje primerjalnik stroškov oskrbe z električno energijo in zemeljskim plinom, ki deluje v okviru skupne kontaktne točke.

Za namen delovanja primerjalnika agencija sproti izvaja nadzor in potrjevanje ponudb za dobavo električne energije in zemeljskega plina ter iz priloženih dokumentov (ceniki, splošni pogodbeni pogoji ipd.) preverja ujemanje posredovanih informacij z javnimi objavami na spletnih straneh dobaviteljev.

Ob koncu leta 2015 so bile v primerjalnik stroškov oskrbe vnesene nove tarifne postavke omrežnine za leto 2016 za vse operaterje distribucijskih sistemov električne energije in zemeljskega plina za vsa geografska območja oskrbe.

Doseženi rezultati:

Agencija je tako zagotavljala nemoteno informiranje gospodinjstvom in malih poslovnih odjemalcev

o obveznih sestavinah stroškov oskrbe in možnostih doseganja prihrankov pri oskrbi z električno energijo in zemeljskim plinom.

2.3.9 Mednarodne dejavnosti agencije

2.3.9.1 Mednarodne obveznosti po zakonodaji EU

V letu 2015 je Generalni direktorat za energijo pri Evropski komisiji predstavil strategijo z naslovom Energetska unija (Energy Union), ki naj bi Evropi zagotovila varno, cenovno ugodno in podnebju prijazno energijo. Pametnejša raba energije ob hkratnem boju proti podnebnim spremembam naj bi bila spodbuda za razvoj novih delovnih mest in novih naložb v prihodnost Evrope. Strategija obsega pet tesno povezanih dimenzij, in sicer: zanesljivost dobave, popolnoma integriran notranji energetski trg, spodbujanje energetske učinkovitosti, boj proti klimatskim spremembam ter podpiranje razvoja raziskav na področju nizkoogljičnih tehnologij.

Agencija skupaj z drugimi regulatorji podpira vizijo konkurenčnega, varnega in trajnostnega energetskega trga, ki prinaša cenovno dostopno in zanesljivo oskrbo z energijo za vse odjemalce, zato sodeluje v organizacijah evropskih regulatorjev, ki razvijajo celovit regulativni okvir za čezmejno trgovanje, konkurenco in naložbe. Energetska vprašanja, ki zadevajo celotno EU, so tudi z zakonodajo prenesena v slovenski pravni red.

Agencija je v letu 2015 izpolnjevala obveznosti v mednarodnih organizacijah. Sodelovanje agencije z drugimi energetske regulatorji in organi EU poteka na več področjih.

Kot člani Sveta evropskih energetske regulatorjev (CEER) in evropske Agencije za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER) smo se udeležili osmih zasedanj generalne skupščine in prav toliko sestankov odbora regulatorjev ACER.

Sodelavci agencije so člani delovnih skupin ACER in CEER. Najbolj aktivno sodelovanje je potekalo v naslednjih skupinah:

- ACER RISIG (Remit Information Security Implementation Group); delo skupine je bilo med drugim usmerjeno v sodelovanje pri pregledih napotkov za presojevalce, obravnava zaključkov opravljenih presoj, seznanitve s posodobitvami oziroma spremembami ARIS (ACER REMIT Information System) ter pripravo priporočil za ustaljen potek presoj;
- CEER CS (Cyber Security); sestanki so potekali enkrat na mesec, udeleženci, strokovnjaki za kibernetiko varnost v energetske sektorju, pa so poročali o stanju na tem področju v državah članicah in pristojnostih regulatorjev ter izmenjavali izkušnje s tega področja skupina je pripravila tudi poročilo CEER Cybersecurity Report for 2015 – State of EU Cybersecurity;
- ACER REMIT IT Management & Governance Task Force; sodelavec agencije je sopredsedujoči skupini, ki se ukvarja s pregledom dela na IT projektih ACER, ki zadevajo tudi delo nacionalnih regulatorjev. Skupina prav tako pomaga pri definiranju različnih konceptov in postavitvi arhitekture posameznih sklopov IT sistema ACER;
- ACER Monitoring, Integrity and Transparency WG; delo skupine je namenjeno preglednosti in nadzoru trgovanja z energijo ter medsebojni povezanosti energetske zakonodaje z ustreznimi finančnimi trgi. Skupina je odgovorna tudi za spremljanje vseh političnih ukrepov glede delovanja energetske trgov in nadzora trgovanja z energijo.

V okviru izpolnjevanja obveznosti in sodelovanja z mednarodnimi organizacijami so se predstavniki agencije udeleževali tudi drugih sestankov, forumov, konferenc, seminarjev in strokovnih srečanj v tujini in Sloveniji. Med drugim so sodelavci agencije sodelovali na Madridskem forumu za plin in Firenškem forumu za električno energijo, ki ju organizira Evropska komisija, ter na svetovnem forumu energetske regulatorjev, ki je potekal v Turčiji.

Agencija mora ACER in Evropski komisiji letno poročati o stanju na trgu. Na podlagi poročil in zbranih podatkov, ki jih vnaša v podatkovno bazo CEER, ACER vsako leto ugotavlja stanje na trgu in oblikuje poročila, priporočila in druge dokumente. Krovno poročilo o stanju na skupnem energetske trgu – Market Monitoring Report – je skupno delo CEER in ACER.

Sodelavci agencije so v okviru poročanja za potrebe ACER, Evropske komisije, CEER in za izmenjavo dobrih praks med regulatorji poleg omenjene baze podatkov izpolnili 20 različnih vprašalnikov. Obsežen je bil zlasti vprašalnik o kakovosti oskrbe z električno energijo in zemeljskim plinom, na podlagi katerega se pripravlja primerjalno poročilo o kakovosti oskrbe z energijo v državah članicah EU.

Redno smo poročali tudi o pripravi in izvajanju zahtev uredbe REMIT in implementaciji omrežnih pravil za izravnavo (Balancing Network Codes). Na podlagi obsežnega vprašalnika smo nacionalni regulatorji dobili primerjalno poročilo o nalogah, vsebini, obsegu in pogojih dela skoraj vseh evropskih energetske regulatorjev.

ACER koordinira tudi delo regionalnih pobud in nadzira vzpostavitev regionalnih in čezmejnih projektov, ki se razvijajo v tem okviru. Regionalni trgi so nastali kot posledica pobud Evropske komisije in regulatorjev, da se postopoma doseže enotni trg EU.

Slovenija je del naslednjih regionalnih trgov:

- za električno energijo: Srednja vzhodna Evropa (CEE), Srednja južna Evropa (CSE) in Energetska skupnost jugovzhodne Evrope;
- za zemeljski plin: Južna jugovzhodna Evropa (SSE) in Energetska skupnost jugovzhodne Evrope.

Regionalno sodelovanje med regulatorji, operaterji prenosnih omrežij in občasno z drugimi udeleženci trga izboljšuje preglednost trga in učinkovitost dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti. Agencija je v vseh navedenih regijah sodelovala v odborih regulatorjev, implementacijskih skupinah in na drugih zasedanjih deležnikov teh regij.

2.3.9.2 Druge mednarodne obveznosti in oblike mednarodnega sodelovanja

Energetska skupnost (Energy Community) deluje pod nadzorom Evropske komisije in združuje države jugovzhodne Evrope in nekatere njene sosede, ki so članice EU. Namen njenega delovanja je uvedba in delovanje energetskega trga po enakih pravilih, kot veljajo v EU. Agencija zaradi pomembnega vpliva, ki ga ima dogajanje v teh državah na razmere v Sloveniji, nadaljuje sodelovanje v Energetski skupnosti, predvsem v forumih energetske skupnosti za električno energijo in zemeljski plin. Plinski forum energetske skupnosti poteka vsako leto v Sloveniji.

Agencija je članica Mednarodnega združenja izdajatelja certifikatov za energijo iz obnovljivih virov (AIB – Association of Issuing Bodies). Sodeluje pri sprejemanju pravil in skrbi za sodelovanje Slovenije v harmoniziranem in računalniško podprtem sistemu za mednarodno trgovanje s certifikati za okolju prijazno energijo (EECS – European Energy Certification System).

Agencija je dejavna tudi v združenju eBIX, ki je mednarodna organizacija za standardizacijo izmenjave podatkov na energetskih trgih.

2.3.10 Skupne dejavnosti

2.3.10.1 Upravljanje s kadrovskimi viri

Analiza kadrovanja

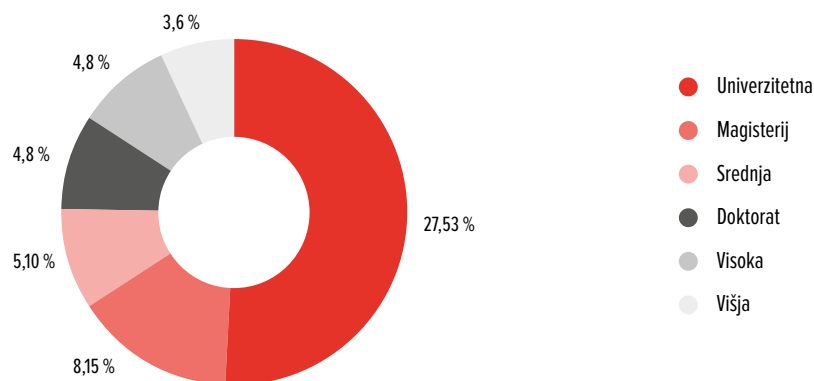
Kadrovski načrt za leto 2015 je zaradi povečanega obsega dela in novih nalog agencije po EZ-1 predvideval 12 novih zaposlitev. Dokončna potrditev programa dela agencije je bila zaradi prehodnega obdobja, določenega z EZ-1, podana šele konec junija 2015 s sprejetjem sklepa vlade o dodatkih v ceni za uporabo elektroenergetskih in prenosnega plinovodnega omrežja, namenjenih za delovanje agencije. Glede na navedeno je agencija pričela z razpisi za nove zaposlitve šele v sredini leta. Do konca leta 2015 je bilo realiziranih šest novih zaposlitev in potrjeni še dve s časom nastopa v začetku leta 2016 (zaradi odpovednih rokov). Štirje razpisni postopki so bili še v izvajanju, predvsem zaradi težav pri izpolnjevanju visokih strokovnih zahtev pri nekaterih delovnih mestih.

Konec leta 2015 je bilo v agenciji 51 zaposlenih za nedoločen čas. Na podlagi delovnih ur je bilo leta 2015 v agenciji povprečno 47 zaposlenih. Odsotnost zaposlenih zaradi bolezni in porodniškega dopusta je znašala 3020 ur, kar je 1,4 zaposlenega na letni ravni oziroma 3,1 odstotka v skupnem številu rednih ur.

Kadrovska struktura

Izobrazbena struktura zaposlenih v agenciji je visoka, saj ima 76 odstotkov zaposlenih najmanj univerzitetno izobrazbo (slika 2). Od vseh zaposlenih je 21 delavcev tehnične stroke, 18 delavcev ekonomske stroke in sedem delavcev pravne stroke, pet delavcev pa je drugih strok.

Slika 2: Izobrazbena struktura zaposlenih (31. december 2015)

Vir: agencija

Strokovno izobraževanje zaposlenih

Agencija posveča veliko pozornost tudi izpopolnjevanja znanja in usposobljenosti zaposlenih. Skladno s potrebami delovnega procesa so se ti v letu 2015 udeleževali različnih konferenc, strokovnih srečanj oziroma izobraževanj, predvsem na področjih delovanja trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, ekonomske regulative in naložb v luči novih tehnologij, obnovljivih virov energije, IKT tehnologij ter informacijske in kibernetске varnosti ter delovanja trgov z električno energijo v EU.

Izvedena so bila tudi ciljna izobraževanja s področja uporabe računalniške programske opreme (prehod na MS Office 2013), informacijskih tehnologij in varnosti, notranjega poslovanja (računovodstvo, javna naročila, predpisi javne uprave).

Sodelavci agencije so se udeležili izobraževalnih delavnic, ki jih je organizirala Firenška šola regulatorjev (FSR). En sodelavec je končal semester certificiranega študija reguliranja na FSR v obliki študija na daljavo. Specializirana izobraževanja FSR različnih zahtevnosti so potrebna za poglobljeno znanje s področja energetske regulative.

2.3.10.2 Informacijski sistem in zagotavljanje storitev IKT

Na področju informacijske tehnologije so bile izvedene potrebne posodobitve računalniškega omrežja in strojne ter programske opreme, ki zagotavljajo učinkovito delovanje informacijskega sistema in ustrezno stopnjo varnosti. Zagotovljena je bila informacijska podpora internim uporabnikom. Vzdrževane so bile obstoječe aplikacije informacijskega sistema, namensko izvedene informacijske naloge, projekti oziroma dejavnosti pa so opisani v nadaljevanju.

Vzpostavitev namenskega spletnega portala REMIT

V sklopu nalog, povezanih z izvajanjem uredbe REMIT, je bila izvedena vzpostavitev namenskega spletnega portala REMIT, ki poleg nacionalnega registra nudi vse potrebne informacije o REMIT.

Izvedli smo naslednjo ključno nalogo:

- na skupni portalski platformi Liferay smo razvili in vzpostavili ločeno portalsko spletišče za potrebe izvajanja dejavnosti na področju REMIT; portal vsebuje poleg vseh potrebnih informacij o obveznostih tržnih udeležencev po uredbi REMIT tudi nacionalni register za registracijo tržnih udeležencev (NAREMP). Služi kot centralna točka za sprotne obveščanje o razpoložljivosti e-storitev ter tudi o napredku faze implementacije in operativne faze uredbe REMIT.

Doseženi rezultati:

Vzpostavitev portala z NAREMP je bila pravočasna in omogoča učinkovito, elektronsko podprto izvajanje registracij tržnih udeležencev po uredbi REMIT.

S temi aktivnostmi smo izboljšali obveščenost tržnih udeležencev in preglednost procesa registracije. Prav tako smo skrajšali čas za registracijo tržnega udeleženca na minimum; agencija je uspela učinkovito in v celoti izvesti prvo fazo registracije v zakonitem roku.

Nadgradnja obstoječe aplikacije za poročanje

Izvedeni so bili nadgradnja obstoječe aplikacije za poročanje podatkov s ciljem zagotoviti skladnost z aktom o posredovanju podatkov agenciji, posodobitev avtomatizacije validacije podatkov ter nadgradnja podpore e-poslovanju (digitalni podpis, e-hramba, prijava s certifikati itd.).

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- zajem uporabniških zahtev,
- definicija projekta (priprava specifikacij),
- spremljanje projekta, verifikacija in validacija rešitve,
- izobraževanje uporabnikov,
- uvajanje aplikacije v uporabo,
- vzdrževanje.

Doseženi rezultati:

Zagotovljena je bila skladnost z zakonodajo, izboljšana je bila informacijska varnost v izmenjavi podatkov in uvedeni so bili mehanizmi e-poslovanja.

Izvajanje obdelave podatkov (približno 120 različnih poročil, približno 200 zavezancev za poročanje), ki jih poročajo udeleženci, je učinkovitejše in skladno z zakonodajo.

Posodobitev Registra OVE/SPTE

Posodobitev Registra OVE/SPTE je bila izvedena za nadgradnjo podpore poslovnim procesom in zagotovitev skladnosti z uredbo o upravnem poslovanju.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- zajem uporabniških zahtev,
- definicija projekta (priprava specifikacij),
- spremljanje projekta, verifikacija in validacija rešitve,
- izobraževanje uporabnikov,
- uvajanje aplikacije v uporabo,
- vzdrževanje.

Doseženi rezultati:

Z izvedenimi nalogami je agencija zagotovila skladnost z zakonodajo, z nadgradnjo pa podporo na novo vpeljanim poslovnim procesom. Izvajanje podporne sheme je s tem učinkovitejše.

Razvoj informacijskega sistema za spremljanje trgov

Za spremljanje delovanja trgov z električno energijo in učinkovito izvajanje zakonskih nalog s tega področja agencija razvija informacijski sistem.

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- modul Sistem za poročanje: zajem uporabniških zahtev, definicija projekta (priprava specifikacij), spremljanje projekta, verifikacija in validacija rešitve;
- modul Sistem za vzpostavitev poslovne inteligence na podlagi podatkovnega skladišča, ki temelji na modelno usmerjeni podatkovni integraciji (projekt MoDIT): zajem uporabniških zahtev, definicija projekta (priprava specifikacij), spremljanje projekta, verifikacija in validacija rešitve, izobraževanje uporabnikov, uvajanje aplikacije v uporabo;
- modul Sistem za izmenjavo podatkov o poslih (REMIT Data Sharing Mechanism): zajem zahtev, definicija projekta (priprava specifikacij), interni razvoj sistema, verifikacija in validacija rešitve v sodelovanju z ACER.

Doseženi rezultati:

Implementirana sta bila ključna sklopa celovite rešitve, ki bo dokončno razvita in uvedena v uporabo v letu 2016.

Predvideni učinki teh nalog so: povečana učinkovitost zajema podatkov, minimizacije ročnih opravil pri pripravi in vzdrževanju podatkovnega skladišča, hitrejše in varnejše odzivanje na spremembe, lažje določevanje odvisnosti podatkov in načrtovanje strategije prenosa, »Data Lineage« (takojšnja informacija, iz katerih virov je sestavljen podatek v podatkovnem skladišču in skozi katere transformacije ter kdaj gre pri prenosu, itd.). Poleg navedenih prednosti pa je pomembno, da lahko sis-

tem uporabimo tudi pri spremljanju trga skladno z uredbo REMIT (z ustrezno nadgradnjo na ravni poslovne inteligence) in tako lahko premoščamo obdobje, ko nimamo integriranega komercialnega orodja za odkrivanje manipulacij in zlorab veleprodajnih trgov z energijo.

Razvoj sistema upravljanja in varovanja informacij

Zaradi visokih varnostnih zahtev pri uporabi sistema za spremljanje trga ARIS pri ACER je agencija razvila sistem za upravljanje in varovanje informacij (v nadaljevanju SUVI) na področju uredbe REMIT ter implementirala zahteve ACER glede te uredbe (82 kontrol po ISO 27001 in pet zahtev SUVI).

Izvedene so bile naslednje ključne naloge:

- pregled obstoječega sistema za upravljanje informacijske varnosti;
- priprava ločenega SUVI za uredbo REMIT: priprava krovne politike in področnih politik, implementacija kontrol z upoštevanjem smernic ISO/IEC 27002 (izvedba dodatnih fizičnih kontrol, dodatna strojna oprema, prilagoditev strojne opreme in prilagoditev programskih vmesnikov, prilagoditev zahtev), priprava izvedbenih navodil (procedure, procesi, napotki za delo ...) ter testna in končna implementacija konceptov (odvisno od področja).

Doseženi rezultati:

Izdelane so bile krovne in področne politike informacijske varnosti, razvit SUVI za uredbo REMIT in izdelan osnutek izvedbenih navodil.

Če bo presoja implementacije pri ACER (RISIG) uspešna, bo dokončno izvedena naloga omogočila dostop do podatkov o poslih iz sistema za spremljanje trga ARIS pri ACER, kar je ključen pogoj za začetek spremljanja nacionalnega trga skladno z uredbo REMIT.

Podpora internim uporabnikom

Za podporo internim uporabnikom so bile izvedene naslednje ključne naloge:

- zajem in obdelava zahtevkov za pomoč,
- izvajanje pomoči internim uporabnikom (gre za različne zahtevke, od zahtevka za pomoč pri delu z aplikacijami, sprotnega izobraževanja, do reševanja nepravilnega delovanja programske, omrežne ali strojne opreme itd.).

Doseženi rezultati:

Zagotavljali smo učinkovito izvajanje internih poslovnih procesov agencije; rešenih je bilo več kot 1600 zahtev (povprečna obdelava več kot 130 zahtev na mesec) in s tem poskrbeli za neprekinjeno poslovanje skladno z internimi merili.

2.3.10.3 Odnosi z javnostmi

V agenciji smo v letu 2015 z različnimi orodji poskušali dosežati optimalne komunikacijske učinke na področju odnosov z vsemi relevantnimi javnostmi oziroma deležniki agencije. Posebno mesto imajo v tem spletu odnosi z mediji.

Agencija je nadaljevala graditev strokovnih in odgovornih odnosov z mediji, saj se zavedamo pomena delovanja energetskega regulatorja tudi za splošno javnost ter pomena medijev pri tem. Zagotavljali smo hitre in vsebinsko dovolj izčrpne odgovore na njihova vprašanja, pozitivno odgovarjali na povabila za sodelovanja v različnih oddajah in prispevkih, glede na svoje poznavanje energetskega sektorja pa smo jim poskušali pomagati tudi pri iskanju najprimernejših virov informacij, kadar so vprašanja presegala delovanje in pristojnosti agencije. Največ vprašanj medijskih hiš je bilo povezanih z različnimi vidiki delovanja trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, glede na prejšnja leta se je zmanjšalo število vprašanj v zvezi z obnovljivimi viri energije, več je bilo prošenj za celovitejše preglede delovanja agencije, predvsem v obliki intervjujev. Od novembra je bila zelo aktualna tematika s področja toplote, novinarji pa so iskali predvsem odgovore v zvezi z aktualnimi vidiki ogrevanja v večstanovanjskih stavbah. Veliko število prispevkov je bilo povezanih z nenadno smrtjo direktorice in imenovanjem v. d. direktorja.

V letu 2015 je bilo v medijih 341 objav, v katerih se je neposredno pojavila Agencija za energijo. Od tega je bilo kar 284 pozitivnih objav, ki so skupaj dosegle približno 84 odstotkov celotne publicitete. Negativno ocenjenih objav je bilo le 15 ali približno sedem odstotkov celotne publicitete. Preostalo so bili prispevki, katerih publiciteta je bila ocenjena kot nevtralna. Po številu pozitivnih objav so izstopali naslednji mediji: STA (33 objav), Dnevnik (13 objav), Finance (13 objav) in strokovna revija

slovenskega elektrogospodarstva Naš stik (13 objav). Ocenjena oglaševalska vrednost celotne publike znaša približno 140.000 evrov, od tega pozitivne približno 119.000 evrov, pri čemer pa je treba upoštevati, da je kredibilnost novinarskih prispevkov za bralce, gledalce in poslušalce dejansko seveda veliko večja od plačanih prispevkov. Glede na nove naloge agencije, tudi na področjih, ki doslej niso bila primerno urejena oziroma se urejajo na novo in za katera je značilen velik interes javnosti, ugotavljamo, da je bila medijska podoba agencije dobra, še posebej razveseljive pa so bile tudi številne pohvale medijskih hiš oziroma novinarjev glede sodelovanja z agencijo.

Največ informacij splošni javnosti je na voljo na spletni strani agencije, ki vsebuje celovit prikaz vsebinskih področij delovanja agencije in informacije za odjemalce v sklopu skupne kontaktne točke. Pomembnejše informacije so na voljo tudi v angleškem jeziku. V letu 2015 je spletno stran agencije obiskalo 15.149 uporabnikov, od tega je bilo 58,5 odstotka novih obiskovalcev. Na spletni strani smo zabeležili 161.241 ogledov, 84 odstotkov vseh obiskovalcev predstavljajo domači uporabniki, delež obiskovalcev iz tujine pa je znašal 16 odstotkov. Največ obiska so imele vsebine za gospodinjske odjemalce, predvsem spletna aplikacija primerjalnik stroškov oskrbe. Zelo obiskani sta bili tudi podstrani, kjer so uporabnikom na voljo informacije o cenah električne energije in zemeljskega plina. Velik delež obiska smo zabeležili še na podstraneh, kjer je objavljena zakonodaja. Prav tako je bila v opazovanem obdobju zelo obiskana podstran posvetovanja (podzakonski akti), kjer objavljamo vse informacije, povezane z javno obravnavo aktov. Obisk se je povečal še na podstrani Obnovljivi viri – učinkovita raba ter na podstrani O agenciji. V tem obdobju smo objavili skupno 49 novic, 11 novic je vsebovalo povabilo javnosti k dajanju pripomb k predlogu splošnega akta agencije, 16 novic pa je bilo obvestilo o sprejetju novega splošnega akta agencije.

2.3.10.4 Sodelovanje na strokovnih srečanjih

V letu 2015 smo se udeleževali sestankov, konferenc in delovnih srečanjih v tujini in Sloveniji, skupaj jih je bilo vsaj 45. Sodelavci so med drugim sodelovali kot avtorji in soavtorji naslednjih strokovnih prispevkov v Sloveniji in v tujini:

- Cyber Security – Energy Sector State Utility Regulator Perspective,
- Developing IT-supported processes regarding Data Reporting Problems (Art 8) – some considerations to guide the discussions,
- How to implement historical data in data model (REMIT case),
- Developing IT-supported processes regarding Data Reporting Problems (Art 8), considerations to guide the development of the MMH,
- Informal opinion on the SincroGrid project,
- DataModel Workshop – Introduction of NRAs problems,
- CEREMP – production issues of NRAs,
- NRAs Information Exchange – How to decrypt PGP data,
- ACER REMIT Data Sharing – Presenting testing experiences and issues,
- Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina,
- Novi pristop k reguliranju cen toplote,
- Trg z zemeljskim plinom leto dni po uveljavitvi novega Energetskega zakona,
- Sestava primarnih virov za proizvodnjo elektrike kot inštrument za odjemalčev izbor dobavitelja,
- Vloga regulatorja na področju kibernetske varnosti elektroenergetskega sistema,
- REMIT portal za registracijo tržnih udeležencev trgovanja z energijo – prispevek je bil objavljen v strokovni reviji.

2.4 Doseganje zastavljenih ciljev

2.4.1 Opisni in fizični kazalniki

Kazalniki uspešnosti delovanja agencije so predvsem:

- pravočasno izpeljani postopki, ki jih določa zakon,
- izdelki iz programa dela in njihova vsebinska ustreznost,
- opravljene storitve iz programa dela.

Agencija je izpolnila svoje naloge po teh kazalnikih. Postopki, ki jih je agencija izvajala skladno z Zakonom o upravnem postopku, so bili končani v zakonsko predpisanih rokih. Pri odločanju v sporih in o pritožbah ter pri nadzoru zakonitosti so bile vse zahteve za odločanje obravnavane v zakonitem roku. Narejeni so bili načrtovani izdelki iz programa dela in opravljene načrtovane storitve.

2.4.2 Finančni kazalniki

K programu dela in finančnemu načrtu agencije za leto 2015, ki ga je svet Agencije za energijo sprejel na 6. redni seji 4. decembra 2014, je 4. marca 2015 podal soglasje Državni zbor. Vrednosti deležev cene za uporabo elektroenergetskih omrežij in prenosnega plinovodnega omrežja, iz katerih je bilo v letu 2015 financirano delovanje agencije, je potrdila še Vlada Republike Slovenije s sklepom na seji 24. junija 2015.

V tabelarnem pregledu na naslednjih straneh so po načelu denarnega toka prikazani realizacija finančnega načrta agencije za leti 2014 in 2015 po posameznih vrstah prihodkov in odhodkov ter indeksi v primerjavi z načrtovanimi vrednostmi za leto 2015.

A. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

V evrih

	Realizacija FN 2014	Finančni načrt 2015	Realizacija FN 2015	Indeks real. 2015 / FN 2015
I. SKUPAJ PRIHODKI	2.756.152	3.104.970	2.934.081	94,5
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (A + B)	2.756.152	3.104.970	2.934.081	94,5
A. Prihodki iz sredstev javnih financ	0	0	0	
7400 a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna	0	0	0	
7401 b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	0	0	0	
7402 c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	0	0	0	
7403, 7404 d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	0	0	0	
del 740 e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij				
741 f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU				
B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	2.756.152	3.104.970	2.934.081	94,5
del 7130 Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	19.539	20.000	22.019	
del 7102 Prejete obresti	497	500		0,0
del 7100 Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki				
del 7141 Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	2.721.829	3.081.470	2.909.521	94,4
72 Kapitalski prihodki	10.237		282	
730 Prejete donacije iz domačih virov				
731 Prejete donacije iz tujine				
786 Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU				
787 Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	4.050	3.000	2.259	75,3

		Realizacija FN 2014	Finančni načrt 2015	Realizacija FN 2015	Indeks real. 2015 / FN 2015
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU		0	0	0	
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu				
del 7102	Prejete obresti				
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja				
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki				
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe				
II. SKUPAJ ODHODKI		2.681.768	3.093.724	2.688.570	86,9
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE		2.681.768	3.093.724	2.688.570	86,9
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim		1.462.500	1.660.256	1.482.155	89,3
del 4000	Plače in dodatki	1.361.468	1.522.301	1.381.938	90,8
del 4001	Regres za letni dopust	7.398	8.767	7.536	86,0
del 4002	Povračila in nadomestila	58.380	71.437	60.340	84,5
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	11.021	48.751	24.066	49,4
del 4004	Sredstva za nadurno delo	6.830	6.000	5.821	97,0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi				
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	17.403	3.000	2.454	81,8
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost		226.858	271.908	229.299	84,3
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	121.219	139.776	124.243	88,9
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	98.973	111.979	100.275	89,5
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	828	948	834	88,0
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	1.396	1.579	1.414	89,6
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	4.442	17.626	2.533	14,4
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe		802.909	841.560	731.908	87,0
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	445.939	316.000	383.242	121,3
del 4021	Posebni material in storitve	1.858	3.500	2.092	59,8
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	53.454	72.500	53.706	74,1
del 4023	Prevozni stroški in storitve	40.022	35.000	31.278	89,4
del 4024	Izdatki za službena potovanja	52.365	75.110	36.715	48,9
del 4025	Tekoče vzdrževanje	101.381	111.750	109.545	98,0
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	12.573	115.000	22.409	19,5
del 4027	Kazni in odškodnine				
del 4029	Drugi operativni odhodki	95.317	112.700	92.921	82,4
403	D. Plačila domačih obresti				
404	E. Plačila tujih obresti				
410	F. Subvencije				
411	G. Transferji posameznikom in gospodinjstvom				
412	H. Transferji neprofitnim organizacijam in ustanovam				
413	I. Drugi tekoči domači transferji				
J. Investicijski odhodki		189.501	320.000	245.208	76,6
4200	Nakup zgradb in prostorov				
4201	Nakup prevoznih sredstev				
4202	Nakup opreme	43.685	70.000	67.714	96,7
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev				
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije				
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	18.137	20.000	22.238	111,2
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev				

		Realizacija FN 2014	Finančni načrt 2015	Realizacija FN 2015	Indeks real. 2015 / FN 2015
4207	Nakup nematerialnega premoženja	125.179	230.000	152.756	66,4
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	2.500		2.500	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog				
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	0	0	0	
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 482				
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 483				
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu 484				
	III. PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) PRIHODKOV NAD ODHODKI (I. – II.)	74.384	11.246	245.511	2.183,1

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

V evrih

		Realizacija FN 2014	Finančni načrt 2015	Realizacija FN 2015	Indeks real. 2015 / FN 2015
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750 + 751 + 752)	0	0	0	
750	Prejeta vračila danih posojil				
751	Prodaja kapitalskih deležev				
752	Kupnine iz naslova privatizacije				
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440 + 441 + 442 + 443)	0	0	0	
440	Dana posojila				
441	Povečanje kapitalskih deležev in finančnih naložb				
442	Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije				
443	Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih pravnih osebah javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti				
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV. – V.)	0	0	0	

C. RAČUN FINANCIRANJA

V evrih

		Realizacija FN 2014	Finančni načrt 2015	Realizacija FN 2015	Indeks real. 2015 / FN 2015
50	VII. ZADOLŽEVANJE (500 + 501)	0	0	0	
500	Domače zadolževanje				
501	Zadolževanje v tujini				
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550 + 551)	0	0	0	
550	Odplačila domačega dolga				
551	Odplačila dolga v tujino				
	IX. NETO ZADOLŽEVANJE (VII. – VIII.)	0	0	0	
	X. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I. + IV. + VII. – II. – V. – VIII.)	74.384	11.246	245.511	2.183,1
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI. + VII. – VIII. – X. = –III.)	–74.384	–11.246	–245.511	2.183,1

V letu 2015 je agencija po načelu denarnega toka realizirala 94,5 odstotka vseh načrtovanih prihodkov in 86,9 odstotka vseh načrtovanih odhodkov ter izkazala presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 245.511 evrov.

Vsi prihodki agencije v letu 2015 so bili doseženi na področju opravljanja javne službe. V skupnih prihodkih je bilo:

- 2.909.521 evrov tekočih prihodkov iz naslova izvajanja javne službe,
 - od tega 2.900.641 evrov iz deleža cene za uporabo omrežij (2.169.686 evrov oziroma 74,8 odstotka iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij in 730.955 evrov oziroma 25,2 odstotka iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina) in 8880 ostalih nedavčnih prihodkov,
- 22.019 evrov prihodkov od sistema EECS,
- 282 evrov kapitalskih prihodkov od prodaje opreme, izločene iz uporabe ob letni inventuri na dan 31. decembra 2014, in
- 2259 evrov prejetih sredstev Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev iz naslova povračil potnih stroškov zaposlenih.

Prodana količina električne energije je bila v letu 2015 v primerjavi s predhodnim letom večja za 2,9 odstotka, letni prihodki iz tega vira pa so bili za 2,4 odstotka večji od načrtovanih.

Na področju zemeljskega plina je bila količinska realizacija v primerjavi s predhodnim letom večja za 9,1 odstotka, vrednostna realizacija pa je bila zaradi šestmesečnega zamika pri zvišanju cene na letni ravni za 15,3 odstotka manjša od načrtovane.

V letu 2015 je bilo v skupnih odhodkih:

- 1.482.155 evrov plač in drugih izdatkov zaposlenim,
- 229.299 evrov prispevkov delodajalcev za socialno varnost,
- 731.908 evrov izdatkov za blago in storitve za izvajanje javne službe in
- 245.208 evrov investicijskih odhodkov.

Vse posamezne kategorije odhodkov so bile v primerjavi z načrtovanimi le delno realizirane. Zaradi finančne negotovosti, kot posledice časovnega zamika pri pridobitvi soglasja k programu dela in finančnemu načrtu za leto 2015 ter pri odobritvi dodatnih finančnih sredstev, ki je trajala kar pol leta, so bile načrtovane kadrovske okrepitve izvedene pozneje in v manjšem obsegu, kot je bilo prvotno načrtovano. Največje odstopanje je zato pri plačah in prispevkih delodajalcev ter ostalih odhodkih, ki so povezani z zaposlenimi (izdatki za izobraževanja, službene poti ...).

2.4.3 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti

Agencija je za leto 2015 načrtovala uravnotežen poslovni izid po načelu nastanka poslovnega dogodka in minimalen presežek prihodkov nad odhodki po načelu denarnega toka. Oba načrtovana rezultata sta bila ob koncu leta znatno presežena, in to kljub 5,5-odstotnemu izpadu načrtovanih prihodkov.

Vse leto so se zaposleni zelo trudili za izvedbo vseh pomembnih načrtovanih dejavnosti, še posebej zaradi zamika pri dodatnem zaposlovanju, saj bo odobrenih dvanajst novih zaposlitev dokončno izvedenih šele v letu 2016.

Hkrati si je agencija prizadevala za čim večjo racionalizacijo stroškov in dosledno upoštevala vse omejevalne ukrepe, ki so v letu 2015 veljali za pravne osebe javnega sektorja.

Ocenjujemo, da je bilo poslovanje agencije v letu 2015 gospodarno in učinkovito.

2.4.4 Notranji finančni nadzor

Agencija mora pri svojem poslovanju zagotavljati notranji finančni nadzor skladno s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Uradni list RS, št. 72/02). Za kontinuirano izboljševanje sistema finančnega poslovanja si agencija prizadeva predvsem z vse večjo informatizacijo poslovanja, s preverjanjem in kreiranjem notranjih pravil in postopkov delovanja na vseh ravneh svojega poslovanja ter pri tem daje poudarek ločenosti funkcij odobravanja, evidentiranja in izvajanja.

Kot posredna proračunska uporabnica, katere letni proračun presega 2,086 milijona evrov, je vezana k vsakoletnemu zagotavljanju notranje revizije svojega poslovanja. Pridobljena priporočila opravljenih notranjih revizij iz preteklih let pomenijo za agencijo nadaljnje usmeritve pri uresničevanju ciljev glede optimalne urejenosti posameznih delovnih področij.

Svet Agencije za energijo je sklenil, da se za leto 2015 opravi podrobnejši pregled področja informacijske tehnologije, ki je zagotovo eno izmed najbolj tveganih področij vsakega poslovnega sistema. Po pridobitvi ponudb in izboru zunanjega izvajalca bo notranja revizija opravljena v letu 2016.

Sestavni del letnega poročila za leto 2015 je tudi Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ, pripravljena na podlagi posebne metodologije in samoocenitvenega vprašalnika ter revizijskih poročil.

2.4.5 Učinki dela agencije na druga področja

Agencija s svojim delom neposredno vpliva na poslovanje operaterjev sistemov na področjih električne energije, zemeljskega plina in toplote. Posredno vpliva na vse udeležence na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom ter na področju toplote. Določanje omrežnin za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina oziroma dajanje soglasij k splošnim aktom operaterjev s teh področij ima številne vplive tako na izvajalce te dejavnosti kot tudi na vse druge udeležence na trgu in na celotno gospodarstvo.

Agencija sodeluje s številnimi organizacijami v Sloveniji in v tujini ter z organi EU. Učinki tega sodelovanja se kažejo pri kakovosti in učinkovitosti delovanja same agencije, pri posredovanju znanj drugim udeležencem na slovenskem energetske trgu ter pri oblikovanju rešitev na ravni EU in na regionalnih ravneh, ki upoštevajo tudi slovenske posebnosti in interese.

Računovodsko poročilo

Energija je rast. Energija je življenje.

3 Bilanca stanja

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2015	Pojasnila	Stanje v evrih 31. 12. 2015	Stanje v evrih 31. 12. 2014
SREDSTVA		3.761.514	3.392.095
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju		2.154.021	2.125.471
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	5.3.2.1	1.264.456	1.224.446
Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	5.3.2.1	-706.558	-754.616
Nepremičnine	5.3.2.2	2.029.093	2.029.093
Popravek vrednosti nepremičnin	5.3.2.2	-592.458	-531.995
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	5.3.2.3	967.750	929.136
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	5.3.2.3	-808.262	-770.593
B. Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitve		1.607.493	1.266.624
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	5.3.2.4	408	318
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	5.3.2.4	1.164.499	916.830
Kratkoročne terjatve do kupcev	5.3.2.5	403.697	311.391
Dani predujmi in varščine		-	160
Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	5.3.2.6	2.054	3.159
Kratkoročne finančne naložbe		-	-
Kratkoročne terjatve iz financiranja		-	-
Druge kratkoročne terjatve	5.3.2.7	2.313	2.005
Aktivne časovne razmejitve	5.3.2.8	34.522	32.761
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		3.761.514	3.392.095
C. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve		278.766	198.590
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine		-	-
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	5.3.2.9	130.618	122.975
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	5.3.2.10	52.329	41.649
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	5.3.2.11	83.700	22.823
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	5.3.2.12	2.643	222
Pasivne časovne razmejitve	5.3.2.13	4.596	2.643
D. Lastni viri in dolgoročne obveznosti		3.482.748	3.193.505
Druge dolgoročne obveznosti	5.3.2.14	48.039	-
Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	5.3.2.15	2.994.691	2.994.690
Presežek prihodkov nad odhodki	5.3.2.16	440.018	198.815

4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2014	Pojasnila	Realizacija 2015 v evrih	Realizacija 2014 v evrih
A. Prihodki od poslovanja	5.3.3.1	3.016.950	2.738.497
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev		3.016.950	2.738.497
B. Finančni prihodki	5.3.3.2	247	458
C. Drugi prihodki	5.3.3.3	534	–
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	5.3.3.4	282	1.523
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev		282	1.523
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki		–	–
D. CELOTNI PRIHODKI		3.018.013	2.740.478
E. Stroški blaga, materiala in storitev	5.3.3.5	717.608	770.769
Stroški materiala		86.382	86.977
Stroški storitev		631.226	683.792
F. Stroški dela	5.3.3.5	1.723.616	1.692.900
Plače in nadomestila plač		1.421.580	1.381.632
Prispevki za socialno varnost delodajalcev		230.908	227.431
Drugi stroški dela		71.128	83.837
G. Amortizacija	5.3.3.5	306.103	297.860
H. Rezervacije		–	–
J. Drugi stroški	5.3.3.5	29.480	28.555
K. Finančni odhodki	5.3.3.6	3	189
L. Drugi odhodki		–	–
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki		–	302
Odhodki od prodaje osnovnih sredstev		–	302
Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki		–	–
N. CELOTNI ODHODKI		2.776.810	2.790.575
O. PRESEŽEK PRIHODKOV	5.3.3.7	241.203	–
P. PRESEŽEK ODHODKOV		50.097	–
Davek od dohodka pravnih oseb		–	–
Presežek prihodkov obračunskega obd. z upoštevanjem davka od dohodka		241.203	–
Presežek odhodkov obračunskega obd. z upoštevanjem davka od dohodka		–	50.097
Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obrač. obdobja		–	50.097

5 Priloge k računovodskima izkazoma

5.1 Priloge k bilanci stanja

5.1.1 Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

V evrih

	Nabavna vrednost 1. 1. 2015	Popravek vrednosti 1. 1. 2015	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost 31. 12. 2015
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju	4.178.532	2.053.061	331.258	-	256.029	256.029	306.103	2.150.626
A. Dolgoročno odloženi stroški	-	-	-	-	-	-	-	-
B. Dolgoročne premoženjske pravice	605.145	355.981	224.922	-	8.994	8.994	115.050	359.036
C. Druga neopredmetena sredstva	615.157	394.491	26.412	-	205.724	205.724	51.611	195.467
D. Zemljišča	5.101	-	-	-	-	-	-	5.101
E. Zgradbe	2.023.992	531.995	-	-	-	-	60.463	1.431.534
F. Oprema	926.171	770.594	79.924	-	41.311	41.311	78.979	156.522
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	2.966	-	-	-	-	-	-	2.966
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti	-	-	-	-	-	-	-	-
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu	-	-	-	-	-	-	-	-

5.1.2 Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

V evrih

	Znesek naložb in danih posojil (1. 1. 2015)	Znesek poprakov naložb in danih posojil (1. 1. 2015)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj poprakov naložb in danih posojil	Znesek zmanj- šanja naložb in danih posojil	Znesek zmanj- šanja poprakov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31. 12. 2015)	Znesek poprakov naložb in danih posojil (31. 12. 2015)	Knjigovod- ska vrednost naložb in danih posojil (31. 12. 2015)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
I. Dolgoročne finančne naložbe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A. Naložbe v delnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B. Naložbe v deleže	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A. Dolgoročno dana posojila	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B. Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papierjev	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C. Dolgoročno dani depoziti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D. Druga dolgoročno dana posojila	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III. SKUPAJ (I. + II.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

5.2 Priloge k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

5.2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

	Realizacija 2015 v evrih	Realizacija 2014 v evrih
I. SKUPAJ PRIHODKI	2.934.081	2.756.152
1. Prihodki za izvajanje javne službe	2.934.081	2.756.152
A. Prihodki iz sredstev javnih financ	-	-
B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	2.934.081	2.756.152
Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	22.019	19.539
Prejete obresti	-	497
Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	2.909.521	2.721.829
Kapitalski prihodki	282	10.237
Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	2.259	4.050
2. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	-	-
II. SKUPAJ ODHODKI	2.688.570	2.681.768
1. Odhodki za izvajanje javne službe	2.688.570	2.681.768
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	1.482.155	1.462.500
Plače in dodatki	1.381.938	1.361.468
Regres za letni dopust	7.536	7.398
Povračila in nadomestila	60.340	58.380
Sredstva za delovno uspešnost	24.066	11.021
Sredstva za nadurno delo	5.821	6.830
Drugi izdatki zaposlenim	2.454	17.403
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost	229.299	226.858
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	124.243	121.219
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	100.275	98.973
Prispevek za zaposlovanje	834	828
Prispevek za starševsko varstvo	1.414	1.396
Premije kolektivnega dodat. pokojn. zavarov. na podlagi ZKDPZJU	2.533	4.442

	Realizacija 2015 v evrih	Realizacija 2014 v evrih
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	731.908	802.909
Pisarniški in splošni material in storitve	383.242	445.939
Posebni material in storitve	2.092	1.858
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	53.706	53.454
Prevozni stroški in storitve	31.278	40.022
Izdatki za službena potovanja	36.715	52.365
Tekoče vzdrževanje	109.545	101.381
Poslovne najemnine in zakupnine	22.409	12.573
Drugi operativni odhodki	92.921	95.317
J. Investicijski odhodki	245.208	189.501
Nakup prevoznih sredstev	–	–
Nakup opreme	67.714	43.685
Nakup drugih osnovnih sredstev	–	–
Investicijsko vzdrževanje in obnove	22.238	18.137
Nakup nematerialnega premoženja	152.756	125.179
Študije o izvedljivosti projektov	2.500	2.500
2. Odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	–	–
III./1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	245.511	74.384
III./2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	–	–

5.2.2 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

	Realizacija 2015 v evrih	Realizacija 2014 v evrih
IV. Prejeta vračila danih posojil	–	–
Prejeta vračila danih posojil	–	–
Prejeta vračila plačanih poroštev	–	–
Prodaja kapitalskih deležev	–	–
V. Dana posojila	–	–
Dana posojila	–	–
Plačila zapadlih poroštev	–	–
Povečanje kapitalskih deležev in naložb	–	–
VI./1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA	–	–
VI./2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA	–	–

5.2.3 Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

	Realizacija 2015 v evrih	Realizacija 2014 v evrih
VII. Zadolževanje	-	-
Domače zadolževanje	-	-
Zadolževanje v tujini	-	-
VIII. Odplačila dolga	-	-
Odplačila domačega dolga	-	-
Odplačila dolga v tujino	-	-
IX./1 NETO ZADOLŽEVANJE	-	-
IX./2 NETO ODPLAČILO DOLGA	-	-
X./1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	245.511	74.384
X./2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH	-	-

5.2.4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe v evrih	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu v evrih
A. Prihodki od poslovanja	3.016.950	-
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	3.016.950	-
B. Finančni prihodki	247	-
C. Drugi prihodki	534	-
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	282	-
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	282	-
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki	-	-
D. CELOTNI PRIHODKI	3.018.013	-
E. Stroški blaga, materiala in storitev	717.608	-
Stroški materiala	86.382	-
Stroški storitev	631.226	-
F. Stroški dela	1.723.616	-
Plače in nadomestila plač	1.421.580	-
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	230.908	-
Drugi stroški dela	71.128	-
G. Amortizacija	306.103	-
H. Rezervacije	-	-

	Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe v evrih	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu v evrih
J. Drugi stroški	29.480	-
K. Finančni odhodki	3	-
L. Drugi odhodki	-	-
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	-	-
Odhodki od prodaje osnovnih sredstev	302	-
N. CELOTNI ODHODKI	2.776.810	-
O. PRESEŽEK PRIHODKOV	241.203	-
P. PRESEŽEK ODHODKOV	-	-

5.3 Pojasnila računovodskih izkazov

5.3.1 Računovodske usmeritve

Računovodski izkazi v tem poročilu so sestavljeni skladno z Zakonom o računovodstvu in podzakonskimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, Slovenskimi računovodskimi standardi in Kodeksom računovodskih načel. Oblikovani so na temelju osnovnih računovodskih predpostavk, ki sta upoštevanje nastanka poslovnega dogodka in upoštevanje časovne neomejenosti delovanja. Zagotavljali naj bi predvsem razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Vrednosti v računovodskih izkazih so izražene v evrih. Postavke v računovodskih izkazih so evidentirane skladno s Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava ter izkazane na kontih enotnega kontnega načrta za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Enotni kontni načrt predpisuje vsebino posameznih razredov, skupin in podskupin ter razčlenitev enotnega kontnega načrta.

5.3.1.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev

Na kontih te skupine so izkazani dolgoročno odloženi stroški razvijanja, naložbe v pridobljene dolgoročne pravice do industrijske lastnine ter druga neopredmetena sredstva, terjatve za predujme iz naslova vlaganj v neopredmetena sredstva, neopredmetena sredstva v gradnji oziroma izdelavi ter dolgoročne aktivne časovne razmejitev.

5.3.1.2 Nepremičnine

Nepremičnine zajemajo stavbna zemljišča, zgradbe, terjatve za predujme za nepremičnine in nepremičnine v gradnji ali izdelavi.

5.3.1.3 Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva zajemajo opremo, drobn inventar z dobo koristnosti nad enim letom in terjatve za dane predujme dobaviteljem teh sredstev. Ločeno se izkazuje osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi.

Osnovna sredstva se vrednotijo po nabavni vrednosti oziroma po ocenjeni vrednosti, če nabavna vrednost ni znana. Nabavna vrednost je sestavljena iz nakupne cene, povečane za morebitne davke, stroške prevzema in druge neposredne stroške. V nabavno vrednost se ne sme všteti tisto, kar presega normalne stroške nakupa oziroma graditve osnovnega sredstva.

Stroški, ki pozneje nastajajo v zvezi z osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če povečujejo njegove bodoče koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi. Pri tem stroški, ki omogo-

čajo podaljšanje obdobja koristnosti osnovnega sredstva, najprej zmanjšajo do takrat obračunani amortizacijski popravek njegove vrednosti.

Popravila ali vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev so namenjeni obnavljanju ali ohranjanju bodočih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Ko nastanejo, se pripoznajo kot odhodki.

5.3.1.4 Amortizacija

Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva in opredmetenega osnovnega sredstva se zmanjšuje z amortiziranjem. Osnovna sredstva se redno odpisujejo posamično, z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja, ki se dosledno uporablja iz obračunskega obdobja v obračunsko obdobje. Amortizacijske stopnje so določene v Pravilniku o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Amortizacija se obračunava od nabavne vrednosti osnovnih sredstev do njihovega popolnega odpisa. Ko je znesek nabavne vrednosti osnovnih sredstev enak odpisani vrednosti, se amortizacija ne obračunava več, čeprav se sredstva še naprej uporabljajo za opravljanje dejavnosti.

Neopredmeteno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko je na voljo za uporabo, opredmeteno osnovno sredstvo pa prvi dan naslednjega meseca po tem, ko se je začelo uporabljati za opravljanje dejavnosti. Drobni inventar se odpiše enkratno v celoti ob nabavi.

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortiziranjem, se ne uporablja pri zemljiščih, opredmetenih osnovnih sredstvih kulturnega, zgodovinskega ali umetniškega pomena in drugih opredmetenih osnovnih sredstvih, katerih uporaba ni časovno omejena.

Za obračun amortizacije so bile skladno s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev uporabljene naslednje letne amortizacijske stopnje:

Amortizacijska skupina	Stopnja v % 2015	Stopnja v % 2014
I ZGRADBE		
Stavbe iz trdega materiala	3	3
II OPREMA ZA OPRAVLJANJE NEGOSPODARSKE DEJAVNOSTI		
Pohištvo	12	12
Oprema za ogrevanje, ventilacijo in vzdrževanje prostorov	20	20
Druga oprema	20	20
III OPREMA ZA PROMET IN ZVEZE		
Osebni avtomobili	12,5	12,5
Druga vozila v cestnem prometu	12	12
Oprema za PTT promet	10	10
IV RAČUNALNIŠKA OPREMA		
Računalniki	50	50
Druga računalniška oprema	25	25
V NEOPREDMETENA SREDSTVA		
Programska oprema	20	20
Ostale premoženjske pravice	10	10

Stroški obračunane amortizacije neopredmetenih sredstev in osnovnih sredstev bremenijo poslovni rezultat tekočega leta.

5.3.1.5 Denarna sredstva

Denarna sredstva so gotovina v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice ter dobroimetja pri bankah in drugih finančnih ustanovah. Ločeno se izkazujejo v domači in tuji valuti. Knjigovodska vrednost denarnega sredstva je enaka njegovi začetni nominalni vrednosti.

Prevrednotenje denarnih sredstev se izvede pri denarnih sredstvih, izraženih v tujih valutah, če se po prvem pripoznanju spremeni valutni tečaj. Tečajna razlika je finančni prihodek oziroma finančni odhodek. Denarna sredstva v tuji valuti se prevedejo v domačo valuto po tečaju ECB na dan bilance stanja.

5.3.1.6 Terjatve

Terjatve zajemajo terjatve iz naslova prodaje, terjatve za dane predujme in varščine, terjatve v zvezi s finančnimi prihodki in druge terjatve v zvezi s preoblikovanjem sredstev. Ločeno se izkazujejo terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta in do drugih. Posebej se izkazujejo popravki vrednosti terjatev.

Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo tudi plačani. Prvotne terjatve se lahko pozneje povečajo oziroma ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, veljajo za dvomljive, če se je zaradi njih začel sodni postopek, pa za sporne terjatve.

Dvomljive in sporne terjatve se lahko prevrednotujejo zaradi oslabitve. S prevrednotovanjem terjatev zaradi njihove oslabitve razumemo oblikovanje popravkov vrednosti in odpise teh terjatev. Oslabitev terjatev povečuje prevrednotovalne odhodke.

Odpisi terjatev se lahko opravijo samo na podlagi ustreznih dokaznih listin, zavrnitev stanj terjatev, sodnih odločb, sklepa o prisilni poravnavi, sklepa o stečajnem postopku in podobnega. Odpis terjatev odobri direktor agencije.

5.3.1.7 Aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške in prehodno nezaračunane prihodke. Kratkoročno odloženi stroški ob svojem nastanku še ne bremenijo dejavnosti agencije. Prehodno nezaračunani prihodki v obračunskem obdobju še niso mogli biti zaračunani, se pa pri ugotavljanju poslovnega izida tega obračunskega obdobja že utemeljeno upoštevajo.

5.3.1.8 Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti so razčlenjene na obveznosti za prejete predujme in varščine, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do dobaviteljev, finančne obveznosti in druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja in financiranja. Ločeno se izkazujejo obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta.

Kratkoročne obveznosti vseh vrst se v začetku izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo. Prvotno nastale kratkoročne obveznosti se pozneje lahko neposredno povečajo ali zunaj opravljenega plačila ali drugačne poravnave tudi zmanjšajo za znesek, za katerega obstaja sporazum z upnikom.

Poznejša povečanja kratkoročnih obveznosti (razen dobljenih predujmov) bremenijo ustrezne poslovne oziroma finančne stroške in odhodke.

5.3.1.9 Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke in kratkoročno odložene prihodke. Vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki nastajajo na podlagi enakomernega obremenjevanja poslovnega izida s pričakovanimi stroški oziroma odhodki, ki pa še niso bili zaračunani. Kratkoročno odloženi prihodki nastajajo, če še niso opravljene sicer že zaračunane storitve in če je upravičenost do priznanja prihodkov v trenutku prodaje še dvomljiva.

5.3.1.10 Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva sestavlja knjigovodska vrednost teh sredstev, povečana za znesek neporabljene obračunane amortizacije in namenskih

sredstev, prejetih ali prerazporejenih za pridobivanje tovrstnih sredstev, ter zmanjšana za znesek neodplačanih posojil, najetih za nakup teh sredstev, znesek neplačanih obveznosti za pridobitev teh sredstev in znesek dolgoročnih rezervacij, namenjenih nadomestitvi stroškov amortizacije osnovnih sredstev, pridobljenih z donacijami.

5.3.1.11 Presežek prihodkov / odhodkov

Presežek prihodkov nad odhodki ali presežek odhodkov nad prihodki je rezultat poslovnega izida tekočega leta in nerazporejenih poslovnih izidov preteklih let. V bilanci stanja se izkaže ali presežek prihodkov ali presežek odhodkov.

5.3.1.12 Prihodki

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanj sredstev ali zmanjšanj dolgov. Pripoznajo se, ko se upravičeno pričakuje, da bodo privedli do prejemkov, če se ne uresničijo že ob nastanku. Prihodki so razčlenjeni na poslovne, finančne, druge in prevrednotovalne poslovne prihodke. Ločeno se izkazujejo prihodki v zvezi z opravljanjem dejavnosti javne službe in prihodki, doseženi s prodajo blaga in storitev na trgu.

Prihodke od poslovanja sestavljajo prihodki od prodaje proizvodov in storitev.

Finančne prihodke sestavljajo prihodki od obresti in prihodki od prevrednotenja dolgov zaradi ohranitve realne vrednosti.

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke, ki v poslovnem letu povečujejo izid rednega poslovanja. To so prejete kazni in odškodnine, nenamenske donacije in drugi izredni prihodki.

Prevrednotovalne poslovne prihodke sestavljajo prihodki, nastali pri odtujitvi neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter pri odpisih obveznosti iz preteklih let.

5.3.1.13 Odhodki

Odhodki obračunskega obdobja so tisti znesek stroškov, nastalih v obračunskem obdobju, ter drugih stroškov, ki skladno s pravili računovodenja o vštevanju stroškov v odhodke vplivajo na poslovni izid obračunskega obdobja. Razčlenjeni so na poslovne, finančne, druge in prevrednotovalne poslovne odhodke. Ločeno se izkazujejo odhodki v zvezi z opravljanjem dejavnosti javne službe in odhodki, ki se nanašajo na ustvarjanje prihodkov, doseženih s prodajo blaga in storitev na trgu.

Poslovne odhodke sestavljajo stroški materiala in storitev, stroški amortizacije, stroški dela in drugi stroški.

Finančne odhodke sestavljajo odhodki od obresti in odhodki od prevrednotenja dolgov zaradi ohranitve realne vrednosti.

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke, ki v poslovnem letu zmanjšujejo izid rednega poslovanja. To so dane denarne kazni, odškodnine in druge neobičajne postavke.

5.3.1.14 Poslovni izid

Poslovni izid je razlika med prihodki in odhodki, doseženimi v obračunskem obdobju.

Presežek prihodkov je pozitiven poslovni izid, ugotovljen kot razlika med zaračunanimi prihodki nad zaračunanimi odhodki v obračunskem obdobju. Namenjen je za opravljanje dejavnosti agencije, za pokrivanje presežka odhodkov in za druge namene.

Presežek odhodkov je negativen poslovni izid, ugotovljen kot razlika med zaračunanimi odhodki nad zaračunanimi prihodki v obračunskem obdobju.

Presežek prihodkov nad odhodki agencije v zvezi z izvrševanjem njenih nalog se izloči v rezerve agencije.

5.3.1.15 Rezerve agencije

Agencija je dolžna skladno s 402. členom EZ-1 oblikovati rezerve. Višino minimalne rezerve določa svet agencije. Na 5. redni seji sveta agencije, ki je bila 6. novembra 2014, jo je določil v višini 248.000 evrov.

S sklepom sveta agencije določena minimalna višina rezerv agencije mora biti trajno zagotovljena, razen v primeru začasnega pokritja razlike. Če v določenem koledarskem letu sredstva rezerv presežejo višino minimalnih trajnih rezerv, se presežek uporabi za financiranje agencije v naslednjem letu.

Če v posameznem koledarskem letu agencija iz prihodkov, skupaj s presežkom rezerv, ki se uporabi za financiranje agencije, ne pokrije vseh odhodkov agencije, se razlika začasno pokrije iz sredstev minimalne rezerve agencije.

5.3.1.16 Davek od dohodka pravnih oseb

Agencija je skladno z določbami Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb oproščena plačevanja davka od presežka prihodkov za dejavnost, ki jo opravlja na nepridobiten način. Z vidika obdavčenja davka od dohodkov je to celotna dejavnost agencije, saj pri izvajanju nalog, ki so ji dodeljene z EZ-1, ne gre za konkuriranje drugim udeležencem na trgu in tudi ne za opravljanje dejavnosti na trgu z namenom pridobivanja dobička.

5.3.1.17 Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka

Zaradi zagotavljanja podatkov o javnofinančnih prihodkih in odhodkih agencija kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta med letom evidenčno izkazuje prihodke in odhodke po načelu denarnega toka.

Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka so priznani, ko sta izpolnjena naslednja pogoja:

- poslovni dogodek, ki ima za posledico izkazovanje prihodkov oziroma odhodkov, je nastal in
- prišlo je do prejema ali izplačila denarja oziroma njegovega ekvivalenta. Šteje se, da je ta pogoj izpolnjen tudi, če so bile terjatve oziroma obveznosti, ki se nanašajo na prihodke oziroma odhodke, poravnane na drug način, pri čemer ni nastal denarni tok.

Za znesek prejetih oziroma danih predujmov, ki se nanašajo na prihodke oziroma odhodke, se priznajo prihodki oziroma odhodki že ob prejemu oziroma izplačilu denarja.

5.3.2 Pojasnila bilance stanja

Bilančna vsota agencije na dan 31. decembra 2015 znaša 3.761.514 evrov. Struktura kratkoročnih in dolgoročnih sredstev je naslednja:

- dolgoročna sredstva znašajo 2.154.021 evrov, kar je 57,3-odstotni delež v strukturi vseh sredstev;
- kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitve znašajo 1.607.493 evrov, kar je 42,7-odstotni delež v strukturi vseh sredstev.

5.3.2.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

V tej bilančni postavki, v skupni vrednosti 557.898 evrov, so izkazane pravice iz naslova vlaganj v računalniške programe 359.036 evrov, strokovne študije 195.467 evrov ter dolgoročne aktivne časovne razmejitve iz naslova odloženih stroškov licenčnin in naročnin 3395 evrov.

Povečanja neopredmetenih sredstev v letu 2015 v skupni vrednosti 251.334 evrov se nanašajo na nabavo licenčne programske opreme 144.117 evrov, nadgradnjo funkcionalnosti obstoječe in nabavo nove nelicenčne programske opreme 80.805 evrov ter pridobitev strokovnih študij 26.412 evrov.

5.3.2.2 Nepremičnine

Nepremičnine v skupni vrednosti 1.436.635 evrov sestavljajo poslovna stavba za opravljanje dejavnosti agencije, vključno s stavbiščem, v vrednosti 1.431.534 evrov, in pripadajoče zemljišče v vrednosti 5101 evro.

5.3.2.3 Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. decembra 2015 znaša 159.488 evrov. Nove nabave opreme v letu 2015, v skupni vrednosti 79.924 evrov, vključujejo nakup računalnikov in druge računalniške strojne opreme 22.125 evrov, pisarniškega in drugega pohištva 10.796 evrov, merilnih in kontrolnih naprav 17.434 evrov, druge opreme 6396 evrov ter drobnega inventarja z življenjsko dobo nad enim letom 23.173 evrov.

Nove nabave neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2015, v skupni vrednosti 331.258 evrov, so bile v vrednosti 306.103 evre financirane iz sredstev amortizacije tekočega leta, v vrednosti 25.155 evrov pa iz sredstev neporabljene amortizacije preteklih let.

5.3.2.4 Denarna sredstva v blagajni in dobroimetje pri bankah

Agencija opravlja negotovinsko poslovanje prek podračuna enotnega zakladniškega računa, ki je odprt pri Upravi RS za javna plačila. Sredstva na računu na dan 31. decembra 2015 znašajo 1.164.499 evrov. Gotovina v blagajni, namenjena gotovinskemu poslovanju, znaša na dan bilance stanja 408 evrov.

5.3.2.5 Kratkoročne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do kupcev znašajo na dan bilance stanja 403.697 evrov.

To so kratkoročne terjatve do kupcev v državi iz naslova izvajanja dejavnosti javne službe agencije – iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij (ELES, d.o.o., in SODO, d.o.o.), deleža cene za uporabo prenosnega plinovodnega omrežja (Plinovodi, d.o.o.) in uporabe sistema EECS (GEN, d.o.o.) z zapadlostjo v januarju in februarju 2016.

Na dan 31. decembra 2015 agencija nima dvomljivih in spornih terjatev.

5.3.2.6 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta v vrednosti 2054 evrov so terjatve na podlagi obračunanih refundacij boleznin v breme Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za november in december 2015.

5.3.2.7 Druge kratkoročne terjatve

Na dan 31. decembra 2015 znašajo druge kratkoročne terjatve 2313 evrov; to so terjatve za vstopni DDV, ki bo poračunan v obračunskem obdobju januar–marec 2016 in terjatve do zaposlenih, ki so bile poračunane 5. januarja 2016 ob izplačilu plače za december 2015.

5.3.2.8 Aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve so na dan bilance stanja izkazane v vrednosti 34.522 evrov. V tej postavki so zajeti kratkoročno odloženi odhodki za razmejene naročnine, članarine, zavarovalnine, licenčnine in drugi vnaprej plačani stroški, ki ne bremenijo poslovnega leta 2015.

5.3.2.9 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Obveznosti do zaposlenih na dan 31. decembra 2015 znašajo skupaj 130.618 evrov. To so obveznosti za obračunane plače za december; od tega za čiste plače in nadomestila plač 78.844 evrov, za prispevke iz plač in nadomestil plač 27.470 evrov, za davke iz plač in nadomestil plač 17.863 evrov ter druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih (nadomestila za prehrano, prevoz in obveznosti za izplačilo potnih stroškov) 6441 evrov. Izkazane obveznosti so bile izplačane v januarju 2016.

5.3.2.10 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo na dan bilance stanja 52.329 evrov, od tega je 38.525 evrov obveznosti do dobaviteljev v državi in 13.804 evre do dobaviteljev v tujini.

Na dan 31. decembra 2015 agencija nima zapadlih neplačanih obveznosti.

5.3.2.11 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Na dan 31. decembra 2015 znašajo druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja 83.700 evrov. Med kratkoročnimi obveznostmi za dajatve so izkazane obveznosti za prispevke na decembrsko plačo v vrednosti 19.926 evrov, obveznosti za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja javnih uslužbencev 448 evrov in obveznost iz naslova prispevka za RTV 15 evrov. Obveznost za davek na dodano vrednost znaša 6926 evrov, med ostalimi kratkoročnimi obveznostmi iz poslovanja pa je 48.039 evrov pogodbene obveznosti do družbe Telekom Slovenije, d.d., iz naslova nakupa programske opreme Microsoft in 8346 evrov iz naslova prejetega nadomestila za ustanovitev odplačne stvarne služnosti.

5.3.2.12 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta na dan 31. decembra 2015 znašajo 4596 evrov; od tega obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države 1035 evrov,

do posrednih uporabnikov proračuna države 3364 evrov in do posrednih uporabnikov proračuna občine 197 evrov.

5.3.2.13 Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve na dan 31. decembra 2015 znašajo 7523 evrov in vključujejo vnaprej vračunanane odhodke, ki bremenijo rezultat poslovnega leta 2015. Nanašajo se na stroške revizije računovodskih izkazov za leto 2015 ter na poštnino in kliping poročilo za december 2015.

5.3.2.14 Druge dolgoročne obveznosti

Druge dolgoročne obveznosti iz poslovanja, v vrednosti 48.039 evrov, so razmejene pogodbene obveznosti do družbe Telekom Slovenije, d.d., iz naslova nakupa programske opreme Microsoft, ki zapadejo v plačilo leta 2017.

5.3.2.15 Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju na dan 31. decembra 2015 znašajo 2.994.691 evrov. Sestavljajo jih knjigovodska vrednost teh sredstev 2.150.626 evrov in vrednost neporabljene amortizacije preteklih let 844.065 evrov.

5.3.2.16 Presežek prihodkov nad odhodki

Presežek prihodkov nad odhodki na dan 31. decembra 2015 znaša 440.018 evrov in je v primerjavi s predhodnim letom povečan za pozitiven poslovni rezultat tekočega leta 241.203 evre.

V letu 2015 ustvarjeni presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 241.203 evre se bo, skladno s prvim odstavkom 402. člena EZ-1, izločil v rezerve agencije.

Za 50.097 evrov se bo povečala minimalna rezerva agencije, ki je bila v isti vrednosti zmanjšana zaradi začasnega pokritja presežka odhodkov nad prihodki iz leta 2014, da bo dosežena njena, s sklepom sveta agencije določena vrednost 248.000 evrov, ki mora biti trajno zagotovljena.

Sredstva rezerv nad višino minimalnih trajnih rezerv v vrednosti 191.106 evrov se bodo skladno z drugim odstavkom 402. člena EZ-1 uporabila za financiranje agencije.

5.3.3 Pojasnila izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

5.3.3.1 Prihodki od poslovanja

Prihodke od poslovanja v skupni vrednosti 3.016.950 evrov sestavljajo:

- prihodki od deleža omrežnine – električna energija _____ 2.175.547 evrov
- prihodki od deleža omrežnine – zemeljski plin _____ 815.875 evrov
- prihodki od uporabe sistema EECS _____ 23.269 evrov
- prihodki od povračil potnih stroškov (ACER) _____ 2259 evrov

Vsi v letu 2015 zaračunani prihodki od poslovanja izvirajo iz naslova izvajanja javne službe in pomenijo sredstva za delo agencije. V pretežni meri (99 odstotkov) izhajajo iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij in iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina. Prihodkov od prodaje proizvodov in storitev na trgu v letu 2015 agencija ni imela.

5.3.3.2 Finančni prihodki

Finančni prihodki v vrednosti 247 evrov so prihodki od tečajnih razlik in stotinskih zaokroževanj.

5.3.3.3 Drugi prihodki

Druge prihodke v vrednosti 534 evrov predstavlja odškodnina za odpovedane letalske karte, prejeta na podlagi zavarovanja rizika odpovedi.

5.3.3.4 Prevrednotovalni poslovni prihodki

Prevrednotovalni poslovni prihodki v vrednosti 282 evrov so prihodki od prodaje opreme, ki je bila zaradi nefunkcionalnosti oziroma dotrajanosti odpisana in izločena iz uporabe ob letnem popisu na dan 31. 12. 2014.

5.3.3.5 Poslovni odhodki

Poslovne odhodke v skupni vrednosti 2.776.807 evrov sestavljajo:

• stroški materiala	86.382 evrov
• stroški storitev	631.226 evrov
• stroški dela	1.723.616 evrov
• amortizacija	306.103 evre
• drugi stroški	29.480 evrov

Zneskovno pomembnejše vrste stroškov materiala v letu 2015 so stroški strokovne literature v vrednosti 37.096 evrov, stroški pisarniškega materiala 10.805 evrov in stroški energije 25.710 evrov.

Med stroški storitev so pomembnejše postavke storitve v zvezi z opravljanjem dejavnosti v vrednosti 280.098 evrov, storitve tekočega in investicijskega vzdrževanja 135.673 evrov, povračila stroškov v zvezi z delom (stroški službenih poti) 36.490 evrov ter stroški strokovnega izobraževanja zaposlenih vključno s stroški konferenc, seminarjev in simpozijev 28.244 evrov.

Stroški dela obsegajo plače in nadomestila plač zaposlenih v vrednosti 1.421.580 evrov, prispevke na bruto plače za socialno varnost zaposlenih, vključno s premijami kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja 230.908 evrov, regres za letni dopust, jubilejne nagrade in solidarnostno pomoč v skupni vrednosti 9990 evrov, povračilo stroškov prehrane med delom 35.306 evrov in povračilo stroškov prevoza na delo in z dela 25.832 evrov.

	Leto 2015	Leto 2014
Število zaposlenih na dan 31. decembra	51	46
Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur	47	45
	(46,78)	(45,30)
Povprečna mesečna bruto izplačana plača na zaposlenega (v evrih)	2.532	2.542

V letu 2015 je bila pri obračunu plač, drugih prejemkov in povračil stroškov dosledno upoštevana interventna zakonodaja, veljavna za zaposlene v javnem sektorju, prav tako so bili skladno z zakoni obračunani in plačani prispevki in davki.

Stroške amortizacije sestavljajo amortizacija neopredmetenih sredstev 166.661 evrov, amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev 116.269 evrov in amortizacija drobnega inventarja 23.173 evrov. Skupno obračunana amortizacija v vrednosti 306.103 evre je bila v letu 2015 v celoti porabljena za nove investicije.

Drugi stroški v skupni vrednosti 29.480 evrov vključujejo članarine v mednarodnih organizacijah (CEER, AIB, eBIX), druge članarine, takse in pristojbine ter nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

5.3.3.6 Finančni odhodki

Finančne odhodke v vrednosti 3 evre predstavljajo odhodki od zamudnih obresti in zaokroževanj oziroma izravnav pri knjiženju poslovnih dogodkov.

5.3.3.7 Presežek prihodkov

Presežek prihodkov nad odhodki, ustvarjen v letu 2015, znaša 241.203 evre. Njegova struktura je naslednja:

• razlika med prihodki in odhodki poslovanja	240.143 evrov
• razlika med finančnimi prihodki in odhodki	244 evrov
• razlika med drugimi prihodki in odhodki	534 evrov
• razlika med prevrednotovalnimi prihodki in odhodki	282 evrov

Kot je zapisano v točki 5.3.2.16 pojasnil bilance stanja, bo presežek prihodkov nad odhodki, ustvarjen v letu 2015 v vrednosti 241.203 evre, izločen v rezerve agencije.

Sredstva rezerv nad višino minimalne rezerve agencije v skupni vrednosti 191.106 evrov se uporabijo na sledeč način:

- 65.313 evrov se skladno s potrjenim finančnim načrtom za leto 2016 nameni za delno pokritje načrtovanih odhodkov tega leta,
- 125.793 evrov se skladno z drugim odstavkom 402. člena EZ-1 upošteva kot delni vir pokritja načrtovanih odhodkov agencije pri pripravi finančnega načrta za leto 2017.

6 Revizorjevo poročilo

Skladno s 399. členom Energetskega zakona (EZ-1, Uradni list RS, št. 17/14, 81/15) mora letno poročilo agencije pregledati pooblaščen revizor; njegovo mnenje agencija priloži letnemu poročilu. Računovodske izkaze in letno poročilo agencije za leto 2015 je pregledala revizijska družba Revidicom, d.o.o., in o njih izrazila naslednje mnenje:

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA Svetu Agencije za energijo

Revidirali smo priložene računovodske izkaze **Agencije za energijo**, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2015 ter izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo teh računovodskih izkazov v skladu s Zakonom o računovodstvu in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi naše revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi **Agencije za energijo** za leto, končano 31. decembra 2015, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z določbami Zakona o računovodstvu.

Odstavek o o drugih zakonskih in regulativnih zadevah.

Pregledali smo poslovno poročilo agencije. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

REVIDICOM revizijska družba d.o.o.
dr. Stanko Čokelc
pooblaščen revizor

REVIDICOM
Revizijska družba d.o.o.
Grizoldova ul. 5, 2000 Maribor

Maribor, 17.02.2016

Agencija za energijo

AGENCIJA ZA ENERGIJO	
Strossmayerjeva 30, 2000 Maribor	p. p. 1579
Telefon: [02] 234 03 00	Telefaks: [02] 234 03 20
www.agen-rs.si	info@agen-rs.si

Letno poročilo Agencije za energijo za leto 2015
Februar 2016
Oblikovanje in prelom: Studio 8

